

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Naše základní škola“

„Neučíme se pro školu, ale pro život.“

Seneca

Obsah

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Předkladatel.....	3
1.2	Zřizovatel.....	3
1.3	Platnost dokumentu.....	3
2	Charakteristika školy.....	4
2.1	Vybavení školy.....	4
2.1.1	Materiální vybavení.....	4
2.1.2	Prostorové.....	4
2.1.3	Technické.....	5
2.1.4	Hygienické.....	5
2.2	Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.2.1	ZŠ.....	6
2.2.2	Školní družina.....	6
2.3	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	6
2.3.1	Obecní úřad Vejprnice (zřizovatel).....	6
2.3.2	Svazek rodičů, přátel a dětí školy.....	6
2.3.3	Informační schůzky s rodiči.....	7
2.3.4	Akce pro veřejnost.....	7
2.4	Umístění školy.....	8
2.5	Charakteristika žáků.....	8
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	9
3.1	Zaměření školy.....	11
3.1.1	Individuální péče.....	11
3.1.2	Dobrá konverzační znalost cizích jazyků.....	12
3.1.3	Tělesná zdatnost.....	12
3.1.4	Praktické používání digitálních technologií, běžná práce na PC.....	12
3.1.5	Kvalitní vzdělávání žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	13
3.2.1	Výuka motivací, vše v praxi.....	13
3.2.2	Praktická výuka - žák je vtažen do problematiky.....	14
3.2.3	Prožitek velkého úspěchu.....	15
3.2.4	Vztah žáků ke škole a ke vzdělávání.....	15
3.2.5	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3.2.6	Žáci se specifickými poruchami učení.....	16
3.2.7	Žáci pocházející z odlišného prostředí.....	17
3.2.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
3.2.9	Diagnostika výjimečného nadání.....	18
3.3	Začlenění průřezových témat.....	19
3.3.1	Průřezová témata.....	19
4	Učební plán.....	27
5	UČEBNÍ OSNOVY.....	29
5.1	Český jazyk a literatura.....	29
5.2	Anglický jazyk.....	50
5.3	Další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk).....	60
5.4	Matematika.....	62
5.5	Informatika, informatika (volitelný předmět).....	73
5.6	Prvouka.....	81
5.7	Přírodověda.....	86
5.8	Vlastivěda.....	89
5.9	Dějepis.....	92
5.10	Občanská výchova.....	99
5.11	Fyzika.....	108
5.12	Chemie.....	116
5.13	Přírodopis.....	120
5.14	Zeměpis.....	128
5.15	Hudební výchova.....	134
5.16	Výtvarná výchova.....	144
5.17	Zdravotní výchova.....	152
5.18	Tělesná výchova.....	158
5.19	Pracovní činnosti.....	170
6	Hodnocení žáků.....	182
7	Závěr.....	187
8	Přílohy.....	188
8.1	kriteria pro hodnocení výsledků vzdělávání ŽÁKŮ (KLASIFIKAČNÍ ŘÁD).....	188
8.2	Dopravní výchova.....	188

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání**
„Naše základní škola“

1.1 Předkladatel

Název školy: **Základní škola a mateřská škola Vejprnice (od 1. 9. 2006)**

Adresa: Jakuba Husníka 527
330 27 Vejprnice

IČ: 49 745 274
IZO: 600 071 421
tel.: 377 826 213
fax: 377 826 287
e-mail: skola@zsvejprnice.cz
web: <http://www.zsvejprnice.cz>

Ředitelka:

Mgr. Ludmila Jílková
Tichá 391
330 27 Vejprnice

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Tomáš Karel
Třešňová 797
330 27 Vejprnice

1.2 Zřizovatel

Obec Vejprnice

Mírová 17
330 27 Vejprnice

tel.: 377 826 202, 377 826 406
fax: 377 826 211

Starosta: Ing. Pavel Karpíšek

1.3 Platnost dokumentu

Datum: 3. 9. 2018
Podpis ředitele
Razítko školy

devítiletý vzdělávací program

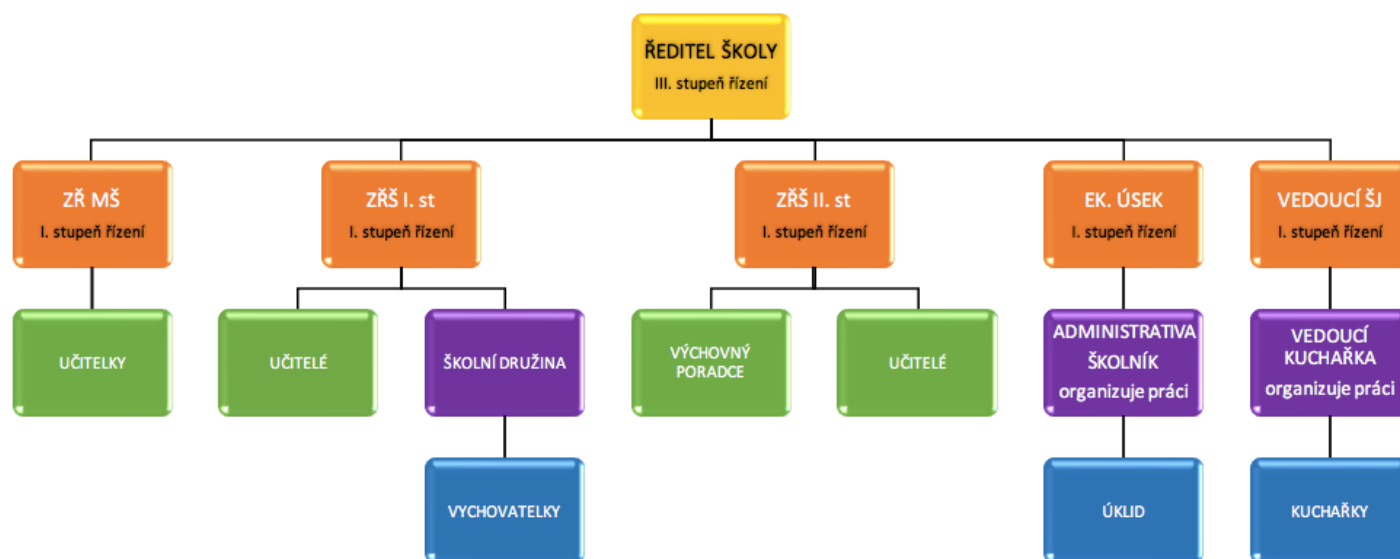
2 Charakteristika školy

Základní škola a mateřská škola je plně organizovaná škola (1. až 9. ročník).

Škola sdružuje:

Základní školu	cílová kapacita 550 žáků	IZO 102 328 579
Školní jídelnu	cílová kapacita 550 stravovaných	IZO 102 676 283
Mateřskou školu	cílová kapacita 212 dětí	IZO 107 544 857
Školní družinu	cílová kapacita 245 žáků	IZO 115 600 175

Organizační struktura řízení školy

2.1 Vybavení školy

2.1.1 Materiální vybavení

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna se studovnou. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety se sbírkami učebních pomůcek. V roce 2008 byly zřizovatelem pořízeny 3 interaktivní tabule typu SMARTBOARD. Od školního roku 2010/2011 jsou nakupovány další tabule pro interaktivní výuku. Škola využívala projekt EU – Peníze pro konkurenceschopnost. Ve školním roce 2015/2016 proběhla rozsáhlá rekonstrukce dvou pavilonů ZŠ, tím došlo k navýšení kapacity – 550 žáků.

2.1.2 Prostorové

Areál školy je rozdělen na 2 pavilony pro výuku, tělocvičnu, jídelnu a dětskou zahradu. Hlavní pavilony slouží k výuce celé školy. Škola využívá odborné učebny – cvičné kuchyně, učebnu informatiky, jazykové učebny a učebnu chemie a fyziky. Najdeme zde i žákovskou a učitelskou knihovnu se studovnou. Při školní družině v odpoledních hodinách pracují zájmové útvary.

Velká část jednoho pavilonu patří mateřské škole. Jsou zde umístěny tři třídy s celodenním provozem. Pavilony jsou propojené. Ze spojky pro pavilony vede spojovací chodba k tělocvičně. Tělocvična je v dopoledních hodinách a odpoledne využívána školou a od 16.00 hodin slouží veřejnosti. Byly zkolaudovány další pavilony MŠ.

Součástí školního areálu je budova školní jídelny. Zde se nachází školní kuchyně, která vaří pro děti MŠ, žáky ZŠ, zaměstnance a cizí strážníky. Děti a žáci se stravují v kulturním prostředí školní jídelny. Prostory bývalé školní družiny byly přestavěny na prostory, které vyhovují prostorům mateřské školy. Tuhle část mateřské školy využívají děti, které chodí na 4 hodiny do MŠ.

V areálu školní zahrady se nachází dětská hřiště, která v dopoledních hodinách slouží dětem MŠ, odpoledne žákům ŠD. Nad školou je umístěno hřiště, které škola za příznivého počasí využívá v hodinách TV. Nově bylo vybudováno dětské hřiště, které využívá v dopoledních hodinách MŠ, odpoledne veřejnost. Při hezkém počasí slouží pro oddych i pro výuku pod širým nebem školní zahrada.

2.1.3 Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Pro výuku nejen informatiky, ale i dalších předmětů, je určena 1 učebna výpočetní techniky. Pro práci žáků jsou další počítače ve třídách. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně. Každá třída je vybavena PC s možností připojení na internet, dataprojektorem a ozvučovacími zařízeními.

Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.

Škola je vybavena laserovými tiskárnami.

2.1.4 Hygienické

Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků složí školní bufet. Pro odpočinek je k dispozici, školní družina a od jara do podzimu školní dětská zahrada s prolézačkami a altánkem. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí.

Ukázka interiéru třídy:

Obrázek - odborná učebna fyziky

Obrázek - učebna I. stupně

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

2.2.1 ZŠ

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují požadavky odborné pedagogické způsobilosti.

2.2.2 Školní družina

Všechny vychovatelky splňují požadavky odborné pedagogické způsobilosti.

2.3 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.3.1 Obecní úřad Vejprnice (zřizovatel)

- zajišťuje provoz školy
- modernizuje prostory školy
- podílí se a financuje navýšení kapacity MŠ, ŠJ
- realizoval umístění dětského školního hřiště pro děti MŠ, žáky ZŠ a zpřístupnil DH pro veřejnost v odpoledních hodinách
- podílí se finančně na realizaci školních akcí (plavecký výcvik, zimní a letní ozdravné pobyty)
- podporuje akce školy (okresní soutěže, které probíhají na naší škole)

2.3.2 Svazek rodičů, přátel a dětí školy

Spolek finančně podporuje školní aktivity

- dopravu dětí na kulturní akce, odměny pro žáky za reprezentaci školy
- odměny při různých příležitostech – školní soutěže, sportovní turnaje a závody
- přispívá žákům devátého ročníku na školní výlet, ročenky
- nakupuje některé potřeby (papíry, materiál na výzdobu školy, květiny na společné prostory – chodby, školní zahradu...)

Škola ve spolupráci se zřizovatelem každoročně pořádá tradiční školský bál, jehož výtěžek jde do pokladny SRPDŠ

2.3.3 Informační schůzky s rodiči

- třídní aktivity, konzultační hodiny, dny otevřených dveří

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních aktivech. Široká veřejnost je zvána na slavnostní zahájení školního roku, která je spojena s prohlídkou školy. Třídní učitelé si ve svých třídách vyhláší dny otevřených dveří. V konzultačních hodinách mohou rodiče navštívit vyučující a informovat se o prospěchu a chování po celý školní rok.

Spolupráce s rodiči našich žáků je naprosto neoddělitelnou součástí tohoto školního vzdělávacího programu. Rodiče vstupují do celého procesu již v okamžiku zájmu o umístění dítěte do naší školy. V průběhu školní docházky počítáme s úzkým pravidelným kontaktem s rodiči. Veškeré informace o dění ve škole si mohou rodiče zjistit na našich webových stránkách: www.zsvejprnice.cz.

* **Konzultace s vyučujícími** - Pro tyto konzultace budou mít třídní učitelé vyhrazeny konzultační hodiny.

2.3.4 Akce pro veřejnost

- slavnostní zahájení školního roku, spojené s prohlídkou školy
- drakiáda, lampionová průvod
- slavnostní rozsvícení vánočního stromu ve spolupráci s OÚ Vejprnice
- vánoční besídka, vánoční jarmark
- kulturní vystoupení žáků na akcích (vítání občanů, slavnostní schůze)
- besídka ke dni matek
- zájezdy
- slavnostní vyřazení žáků 9. třídy

2.4 Umístění školy

Škola se nachází v klidné části obce. Součástí areálu je školní zahrada s dětskými hřišti. Zahrada současně slouží při výuce pracovních činností.

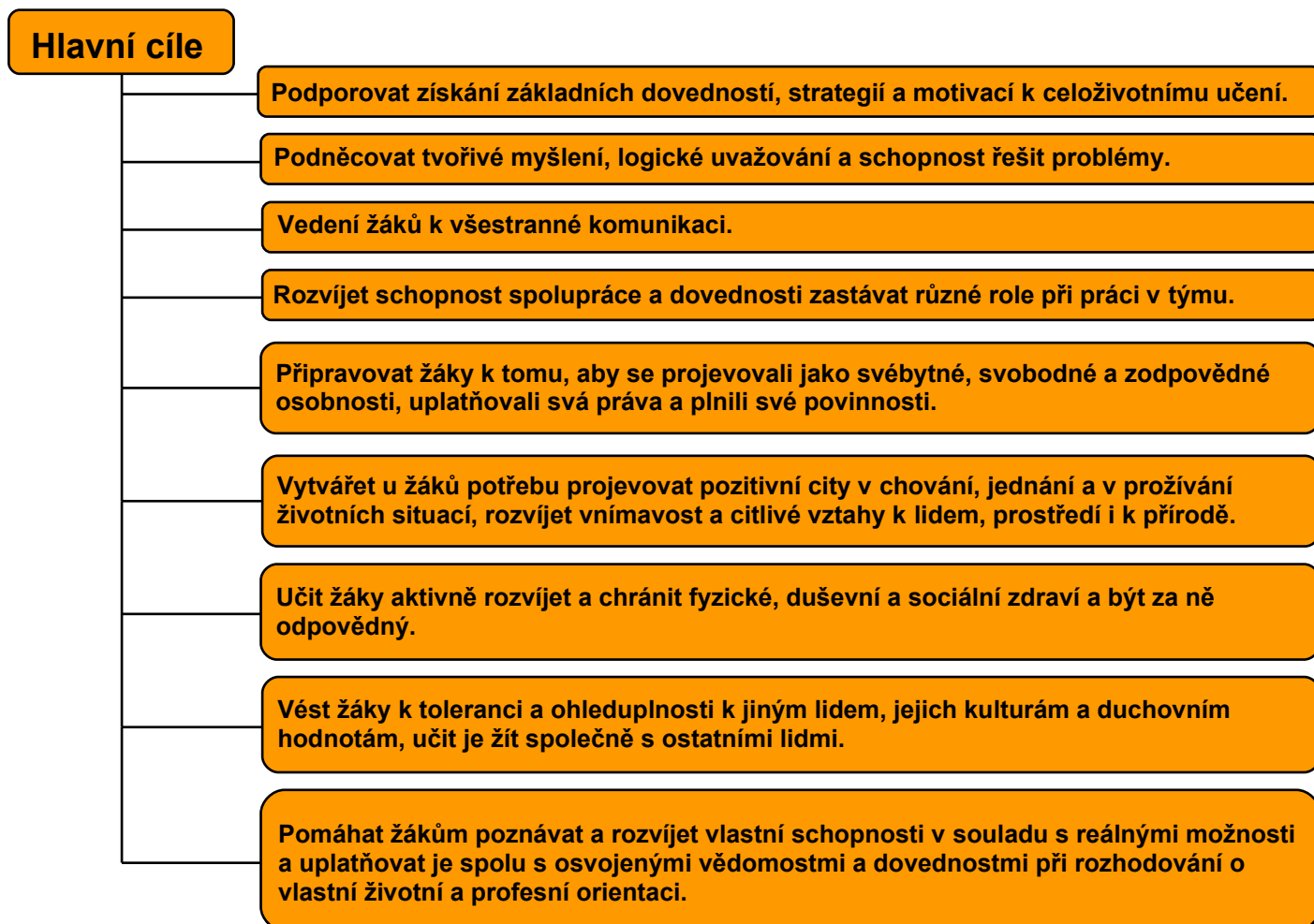
Obrázek – umístění školy

2.5 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují převážně žáci s trvalým bydlištěm ve Vejprnicích.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

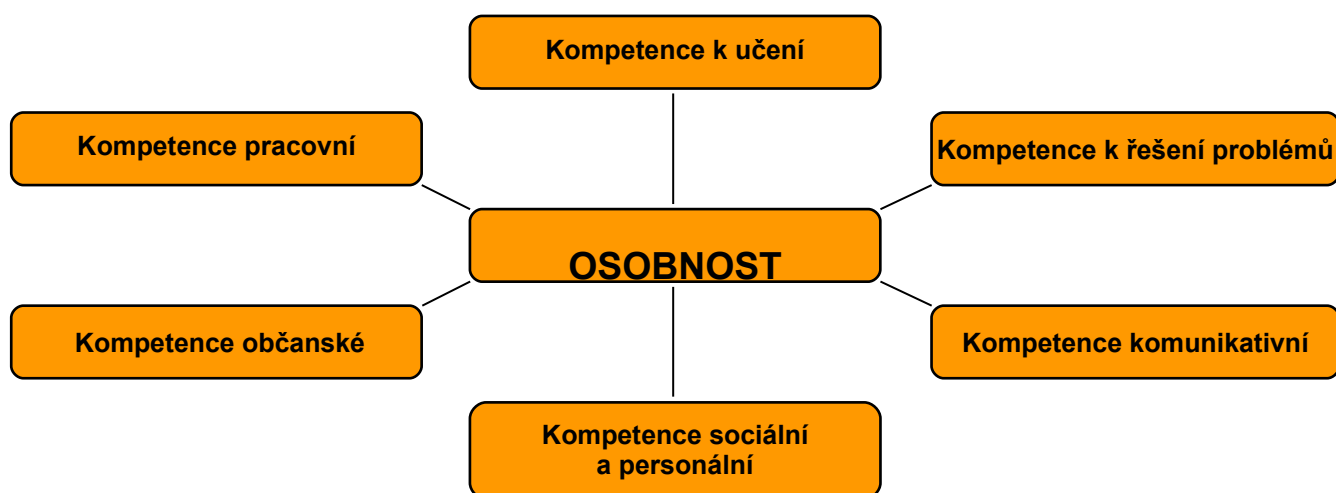
Hlavní motto naší školy: „**Neučíme se pro školu, ale pro život**“ předurčuje vysoce individuální práci s každým žákem. Naší snahou je pomoci dítěti ve spolupráci s rodinou *otevřít ty správné dveře* na cestě k moderní osobnosti. Při určování hlavních cílů jsme vycházeli z RVP ZV a z koncepce, která vzniká ve škole již několik let.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého našeho žáka. Klíčové kompetence se prolínají a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Pouze prostřednictvím postupného osvojování klíčových kompetencí je možné naplňovat výše uvedené hlavní cíle vzdělávacího programu.

Co si především představujeme v našem vzdělávacím programu pod hlavními kompetencemi?

1.	Kompetence k učení	<p>a) Využíváme při přípravě hodin v co největší míře aktivního přístupu žáků. Žáci i novou látku v maximální míře objevují sami.</p> <p>b) Žák se učí s porozuměním. Každou dovednost a znalost dokáže aplikovat v dalších oborech, umí si organizovat proces učení. Žák zvládne kriticky zhodnotit výsledky svého učení.</p> <p>c) V žákovské knížce je prostor pro vlastní sebehodnocení.</p>
2.	Kompetence k řešení problémů	<p>a) Připravujeme hodiny tak, aby žák hledal různá řešení.</p> <p>b) Žák pracuje ve třídních a školních samosprávných orgánech. Žák aplikuje získané dovednosti při řešení různých problémů. Žák obhájí své postupy řešení různých problémů a tyto kriticky hodnotí.</p> <p>c) V průběhu školního roku se každý žák zapojí do soutěže, olympiády, sportovní akce atd.</p>
3.	Kompetence komunikativní	<p>a) Klademe důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou i s dospělými osobami.</p> <p>b) Žák rozumí různým typům textů a záznamů (informační a komunikační prostředky). Žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se světem.</p> <p>c) Účast na mezinárodních projektech, využívání moderních digitálních technologií v různých předmětech.</p>
4.	Kompetence sociální a personální	<p>a) Připravujeme výuku tak, aby převažovala práce ve skupině a žáci se měli možnost učit základním pravidlům práce ve skupině.</p> <p>b) Žák se aktivně podílí na společné týmové práci.</p> <p>c) Prezentace projektů žáků v rámci více vyučovacích hodin a různých předmětů.</p>
5.	Kompetence občanské	<p>a) Cíleně zahrnujeme do své výuky základní principy respektování druhých, odmítání jakéhokoli útlaku, základní povědomí o zákonech a společenských normách. Dále pak význam kvalitního životního prostředí a jeho ovlivňování činností člověka.</p> <p>b) Žák se chová zodpovědně na všech akcích školy a nejen na nich. Žák je vstřícný k žákům z odlišného sociokulturního prostředí, k cizincům a k žákům s jiným náboženským vyznáním či k žákům různě handicapovaným.</p> <p>c) Aktivní přístup k odstraňování záporných jevů ve škole - účast ve třídních a celoškolských samosprávných orgánech.</p>
6.	Kompetence pracovní	<p>a) Jako učitelé plníme významnou roli přípravy mladého člověka pro samostatné fungování v osobním životě moderní doby. Důraz klademe na praktickou stránku nezbytných úkonů žáků. Připravuje žáky na vše, co je může potkat při hledání a volbě své profese.</p> <p>b) Žák aktivně spolupracuje a spolupodílí se na skladbě a hloubce probíraných témat.</p> <p>c) Preferujeme vhodně zvolený typ školy s ohledem na zájem a schopnost žáka.</p>

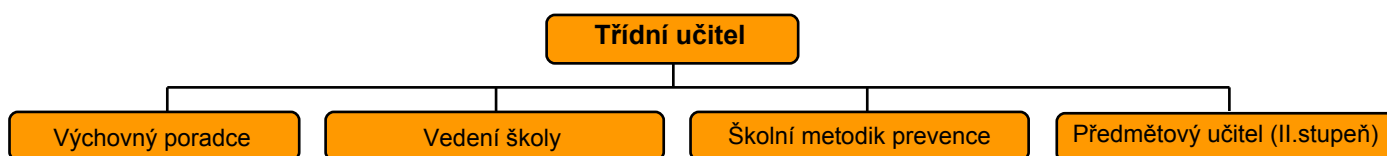
3.1 Zaměření školy

Naše priority ve výchově a vzdělávání

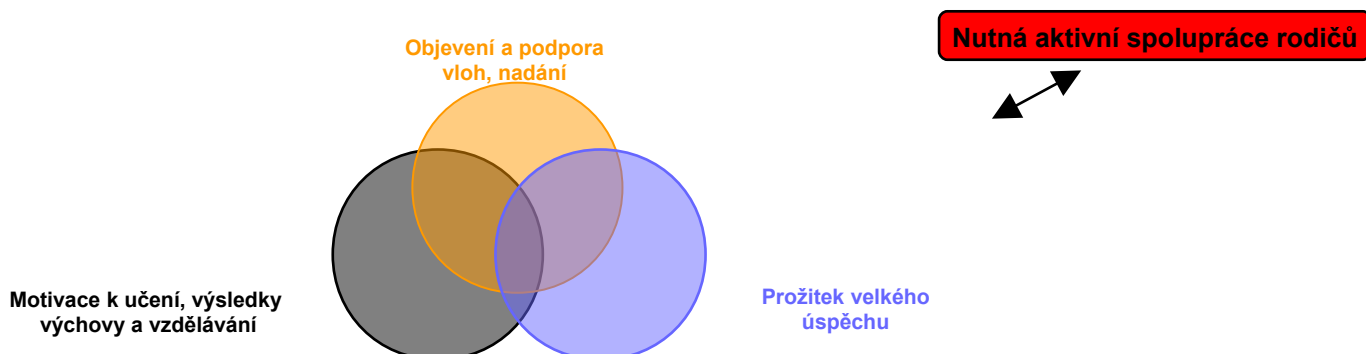

3.1.1 Individuální péče

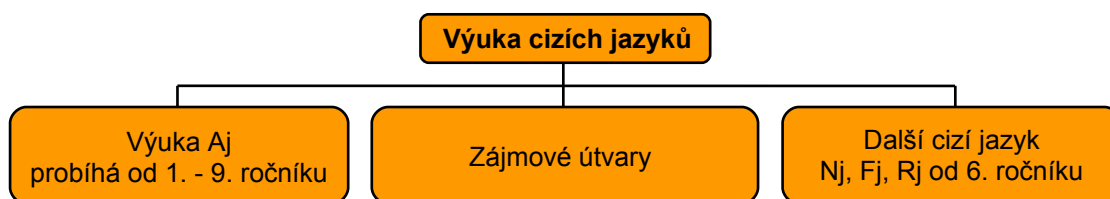
a) Realizační skupina individuální péče

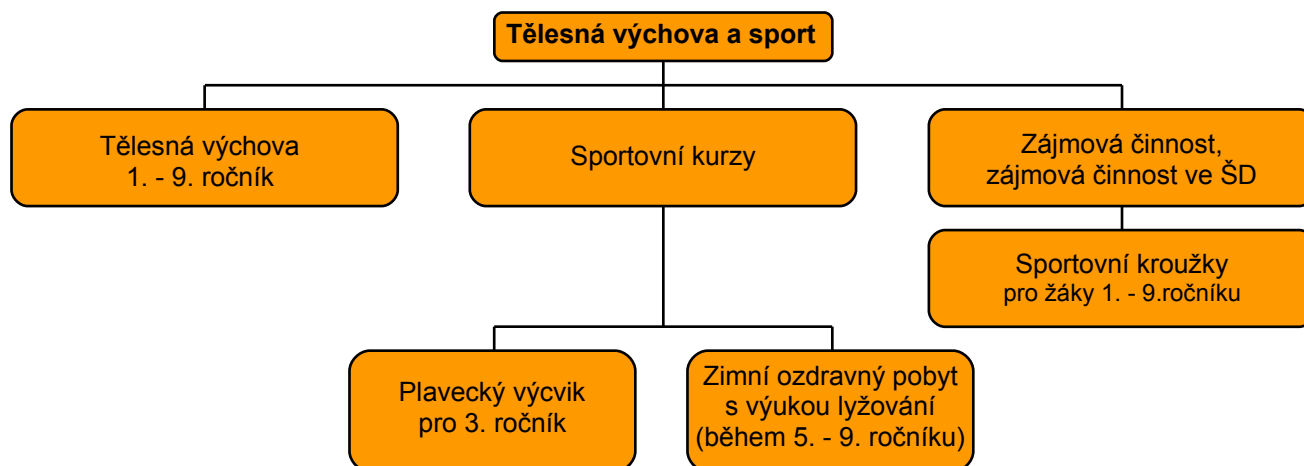
b) Hlavní sledované cíle individuální péče

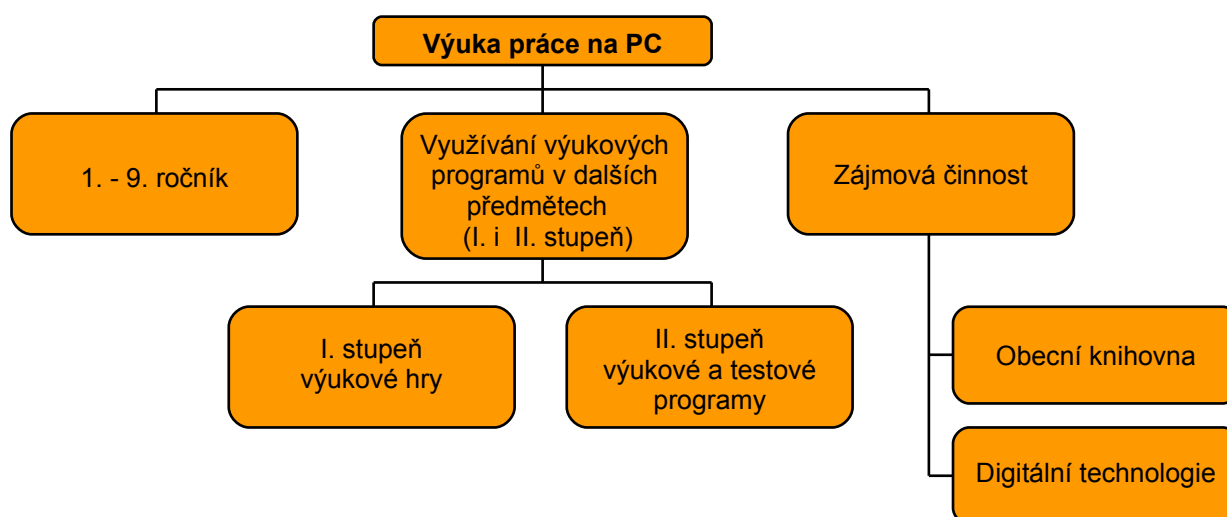
3.1.2 Dobrá konverzační znalost cizích jazyků

3.1.3 Tělesná zdatnost

3.1.4 Praktické používání digitálních technologií, běžná práce na PC

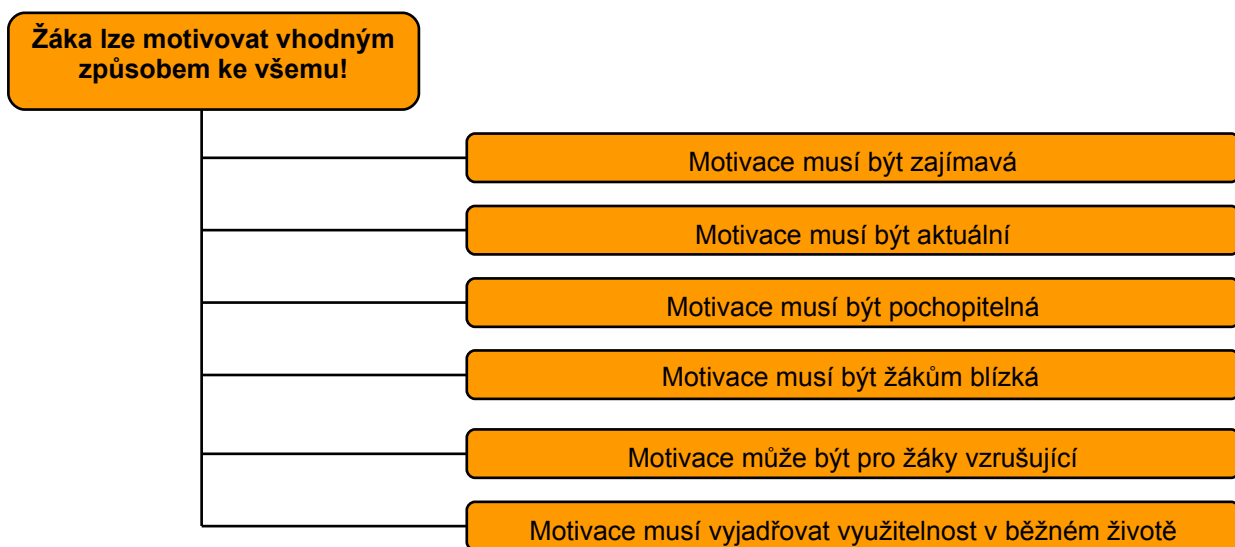
3.1.5 Kvalitní vzdělávání žáků a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

(viz dále)

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

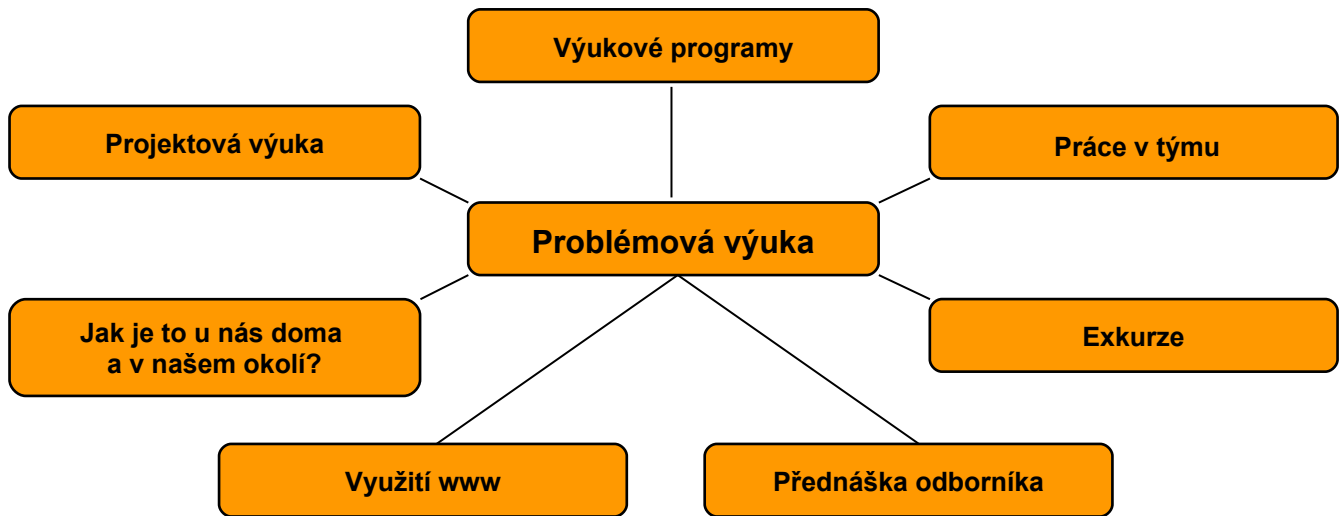
3.2.1 Výuka motivací, vše v praxi

Naší prvořadou snahou je předkládat žákům informace a učivo v co nejširší míře v přímých souvislostech s praktickým životem. Žák musí vědět proč se novou látku učí, a kdy se mu znalosti a dovednosti mohou v běžném životě hodit. Učivo je koncipováno tak, aby ryze teoretických kapitol zde bylo co nejméně. Přípravy na vyučování budou obsahovat velmi silnou motivační část, které věnujeme podle reakce žáků až 20% vyučovacího času k danému tématu!
Žák ví, proč se dané téma učí!

3.2.2 Praktická výuka - žák je vtažen do problematiky

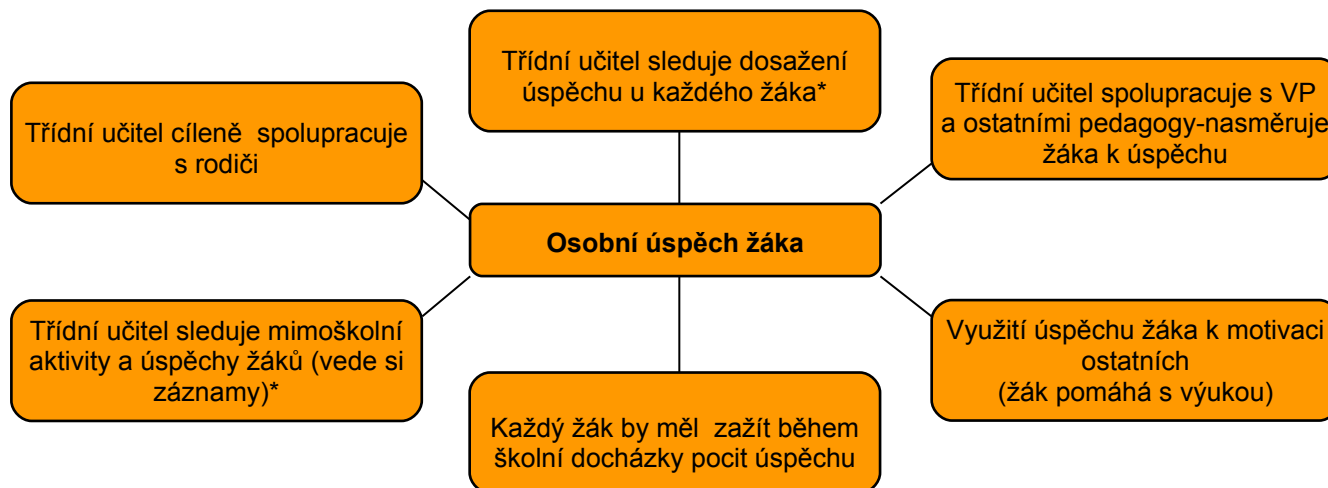
- co vše využíváme při seznamování žáků se zvoleným tématem

Ve vzdělávacím obsahu školního vzdělávacího programu učivo chápeme jako prostředek k osvojení žádaných kompetencí. Žák, který je postaven před problém, úkol či nečekanou situaci, řeší tento podnět (na své úrovni) aktivním využíváním již získaných kompetencí.

3.2.3 Prožitek velkého úspěchu

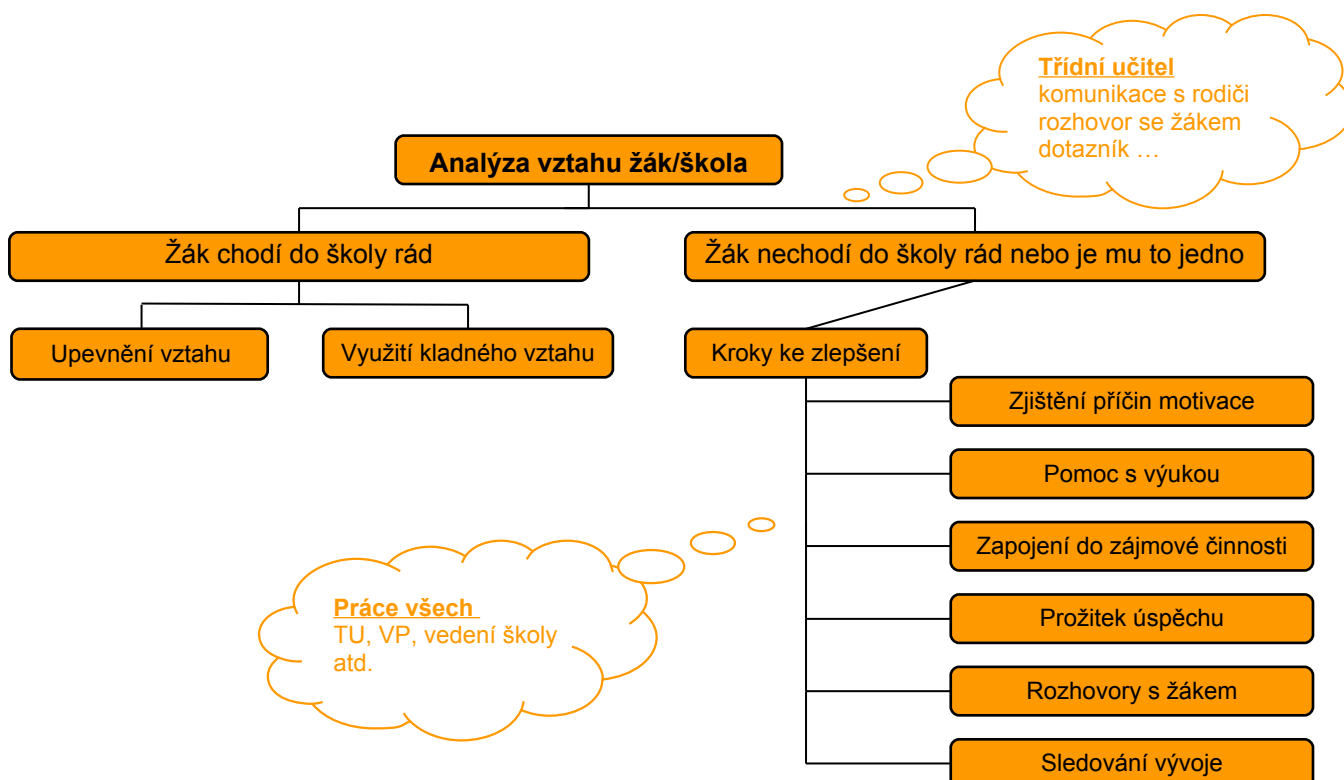
Pro další motivaci k učení a celoživotního učení je důležitým momentem prožití velkého úspěchu, který završuje dílčí snažení žáka. Žák, který prožije tento pozitivní moment, velmi často pokračuje v práci s cílem zopakovat podobný hezký pocit. Jedná se vlastně o základní stavební kámen motivace k další školní a později i profesní práci.

Žákovské portfolio = shromažďování materiálů, prací žáka tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka. Materiály jsou sem zařazovány se souhlasem žáka! Nejsou sem zařazovány žákovy nezdary, ale dosažené úspěchy! Je dobré zařadit do složky také mimoškolní úspěchy.

3.2.4 Vztah žáků ke škole a ke vzdělávání

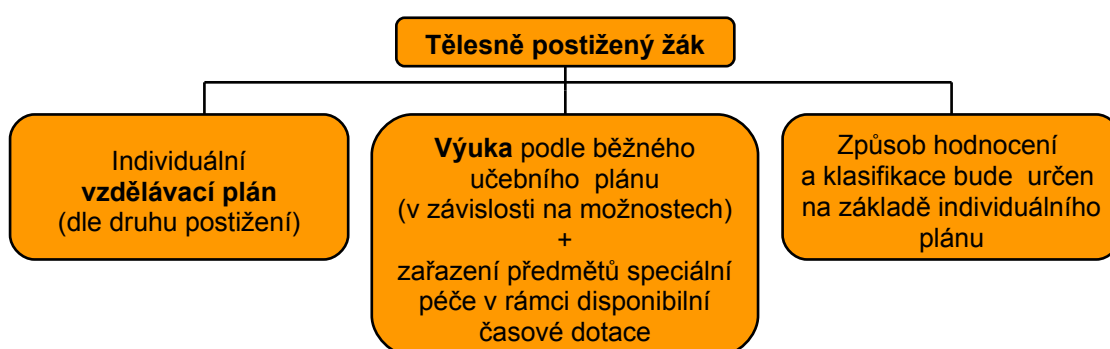
V souvislosti se vzděláváním na naší škole vycházíme z toho, že pro úspěšnou školní práci je zapotřebí maximálně kladného vztahu žáků (i rodičů) k naší škole a ke vzdělávání obecně. Budeme-li se společně držet zásad a priorit, které zde již byly uvedeny, jsme na nejlepší cestě posílit citové vazby všech ke škole a k výchovně vzdělávacím procesům. Jsme si vědomi, že se to nikdy nepodaří u všech žáků.

3.2.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do této kategorie žáků patří především žáci tělesně postižení, žáci s vývojovou poruchou učení nebo chování, žáci pocházející z odlišného prostředí (sociální, kulturní nebo jazykové). Speciální přístup však vyžadují také žáci mimořádně nadaní. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou integrováni v běžných třídách. Podpůrná opatření pro tyto žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod. Školní poradenské pracoviště tvoří: výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog a logopedický asistent. V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP pro žáka s LMP vycházíme při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám (SVP) žáka a využíváme při tom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník (v ŠVP nemáme rozpracované minimální ročníkové výstupy).

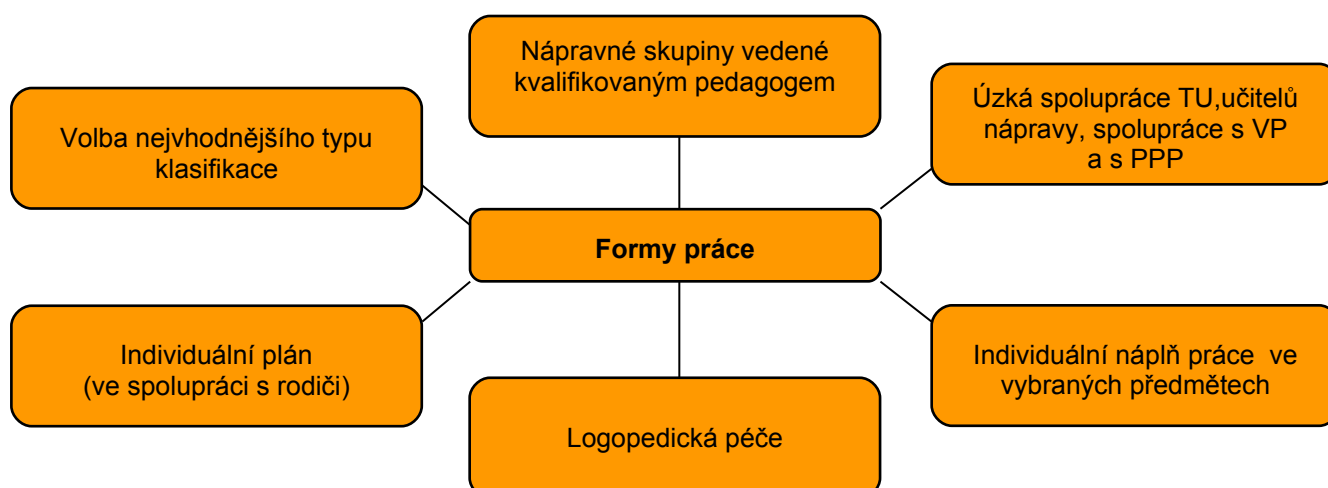
Žáci tělesně postižení

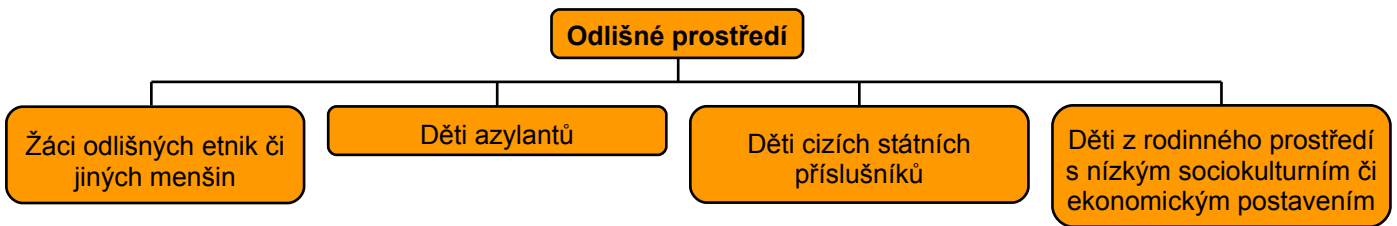
3.2.6 Žáci se specifickými poruchami učení

- Počet dětí s diagnostikovanou poruchou učení nebo chování se pohybuje v posledních letech kolem 4%.
- Převažují děti s dyslexií, dysortografií či dysgrafií. Většinou jde o kombinaci několika poruch.
- Práce s dětmi s vadou řeči realizujeme dle zájmu rodičů v odpolední hodinách (školní logoped).

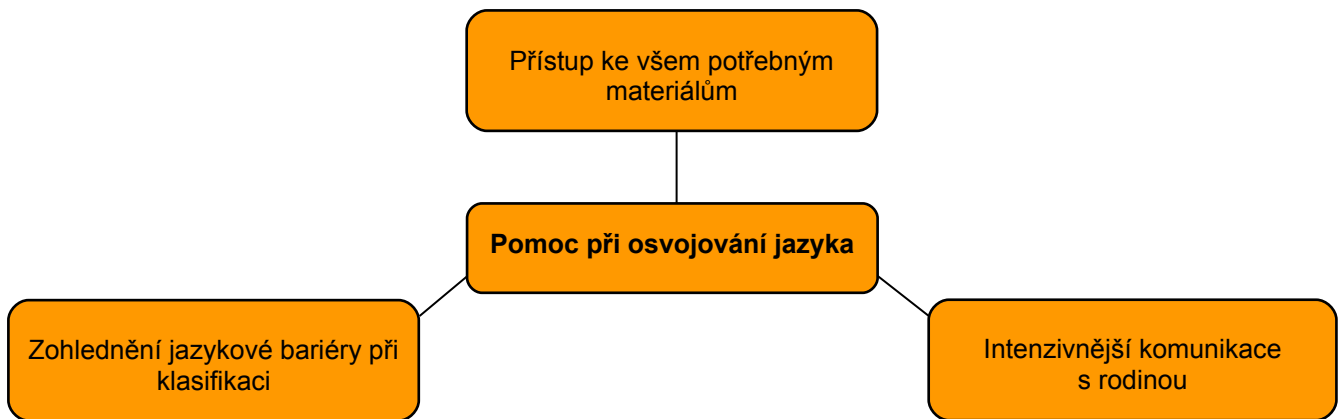
Formy práce s dětmi se specifickou poruchou učení

3.2.7 Žáci pocházející z odlišného prostředí

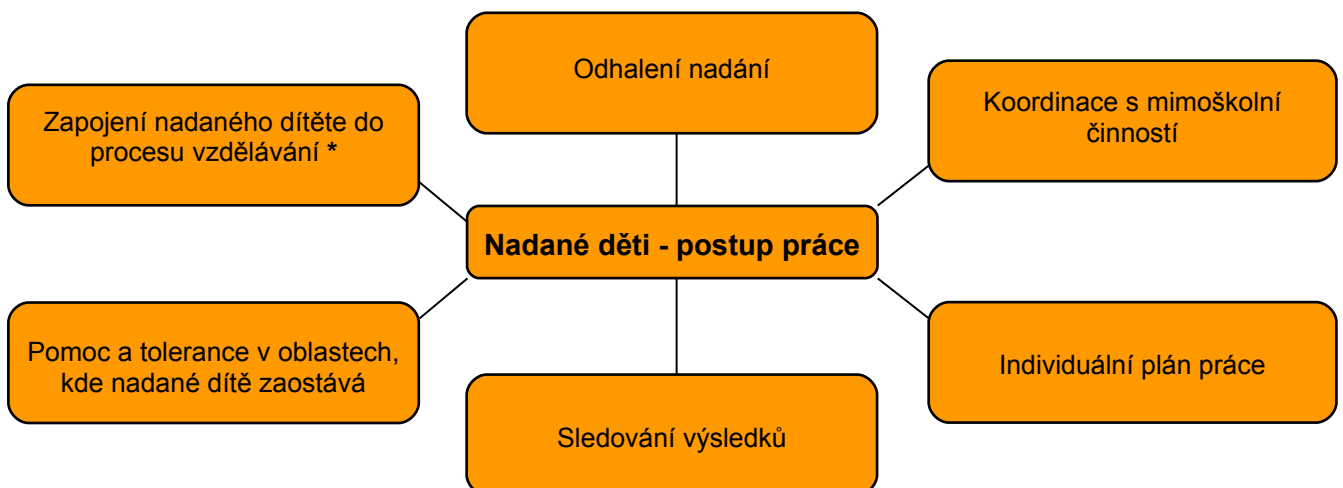
Přístup školy:

3.2.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

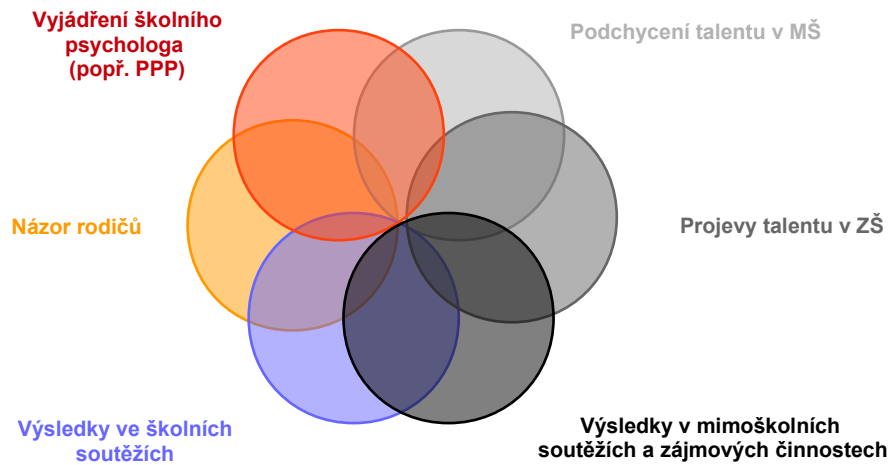
Vycházíme z následujících předpokladů:

- Každý žák má dáno v odlišné míře vrozené nadání pro různý druh činnosti nebo činností.
- Pro další školní a později pracovní a životní budoucnost je nezbytné tyto vlohy objevit a následně rozvíjet.
- V naší populaci se vyskytuje také malé procento v určitých oblastech zvláště nadaných dětí. Pro tyto děti má škola připraven zvláštní program.
- Žáci nadaní v jedné nebo v úzkém okruhu oblastí mohou být v jiných oblastech průměrní nebo dokonce podprůměrní.

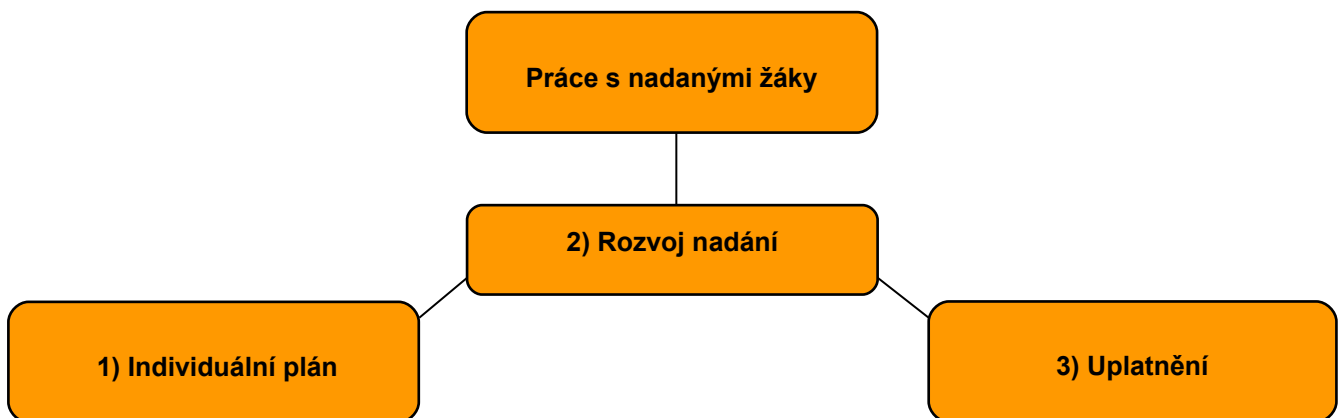

* Nadané dítě se stává pomocníkem učitele ve výuce. V rámci zvláštního programu se stává asistentem učitele při výuce v nižších ročnících.

3.2.9 Diagnostika výjimečného nadání

Podpora, kterou získají mimořádně nadaní žáci od školy:

1. Individuální plán

- plán vzdělávání, který je připraven přesně pro daného žáka. Může obsahovat rozvrhové změny, systém ověřování znalostí, netradiční formy výuky, náročnější učební plán atd.

2. Rozvoj nadání

- škola zajistí výjimečně nadanému dítěti dle jeho zájmu jednu individuální hodinu výuky týdně navíc.
- žák má možnost docházet na výuku konkrétního předmětu do vyšších ročníků.

3. Uplatnění, příklad

- žák se stává asistentem pedagoga (pomáhá při výuce v rámci svého výjimečného nadání) ve třídě nebo v nižších ročnících.
- žák se stává příkladem, motivačním prvkem pro ostatní (nástěnka úspěšných žáků, školní rozhlas, školní film, školní periodika)

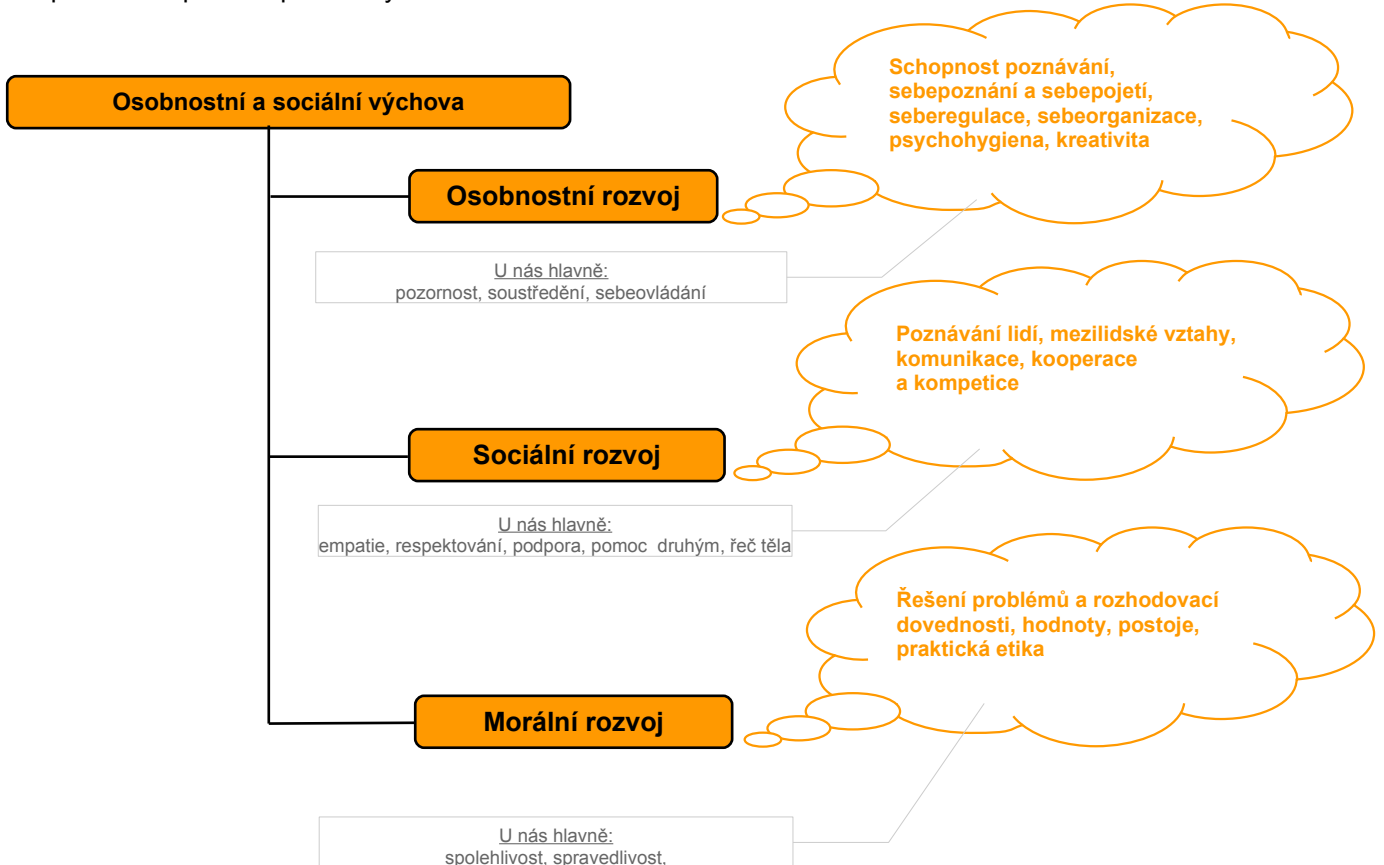
3.3 Začlenění průřezových témat

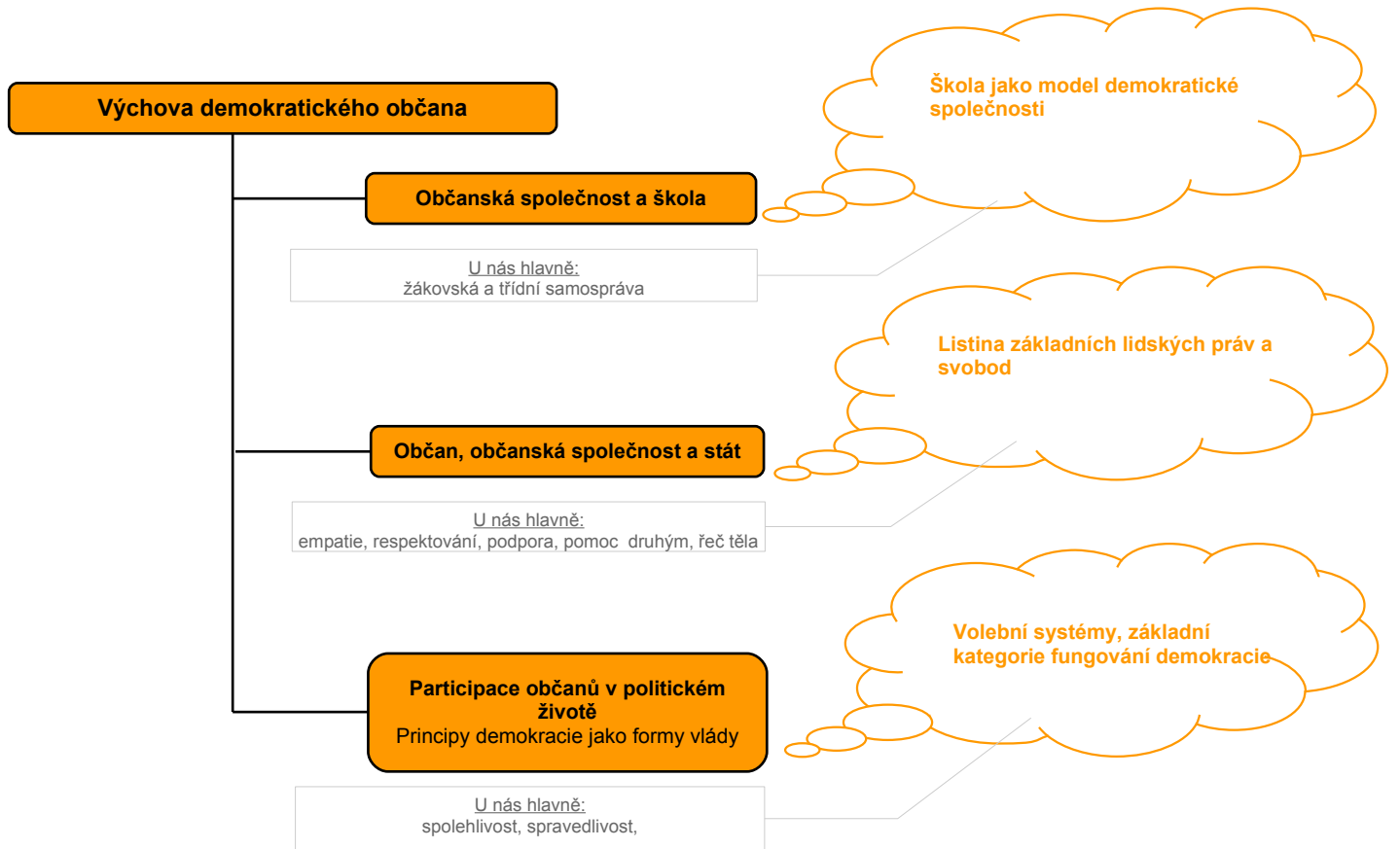
3.3.1 Průřezová témata

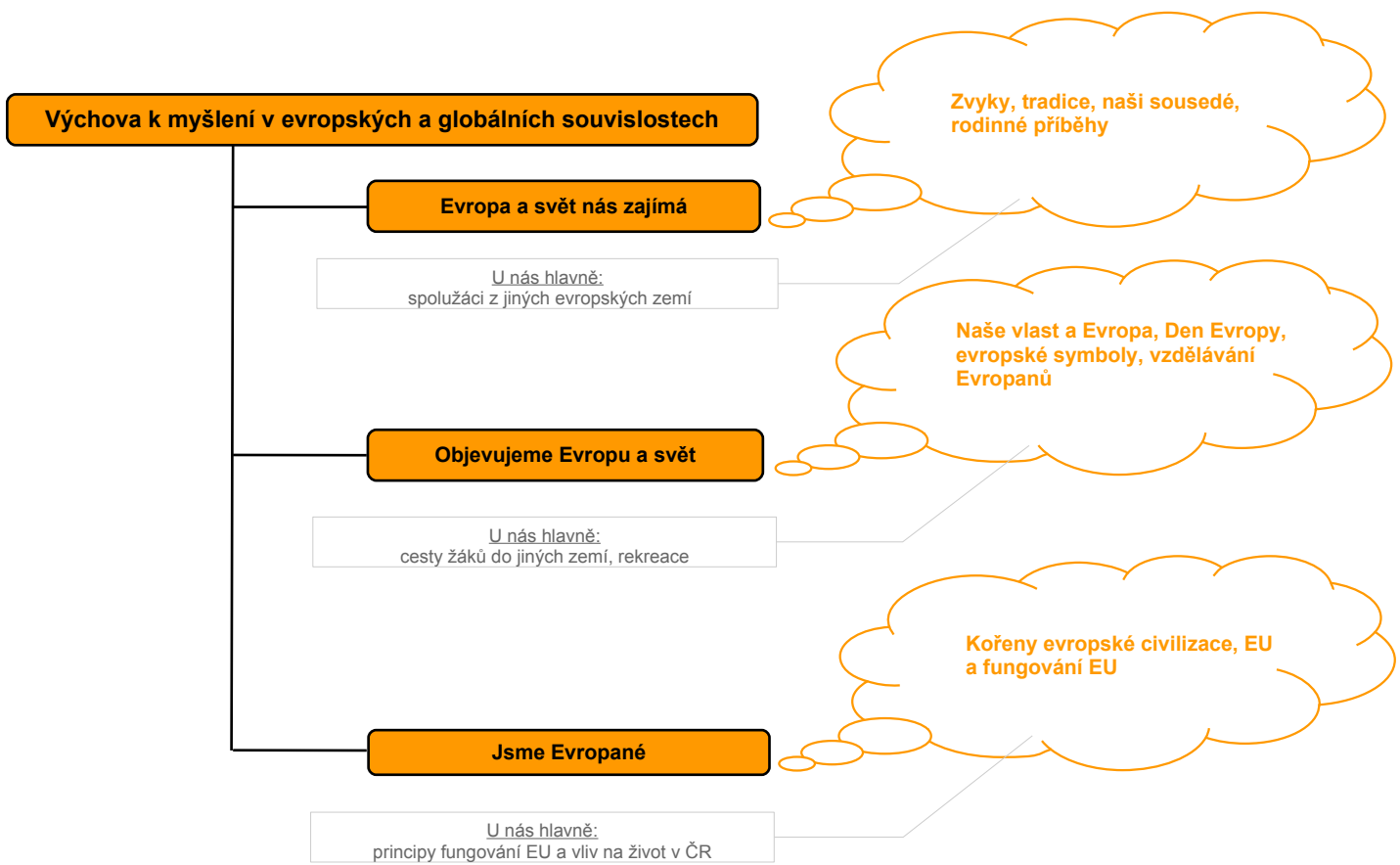
Průřezová témata zahrnují aktuální problémy světa, jsou příležitostí pro individuální uplatnění žáků, pro jejich spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka. Na naší škole jsou všechna níže uvedená průřezová témata systematicky zařazena od 1. - 9. ročníků.

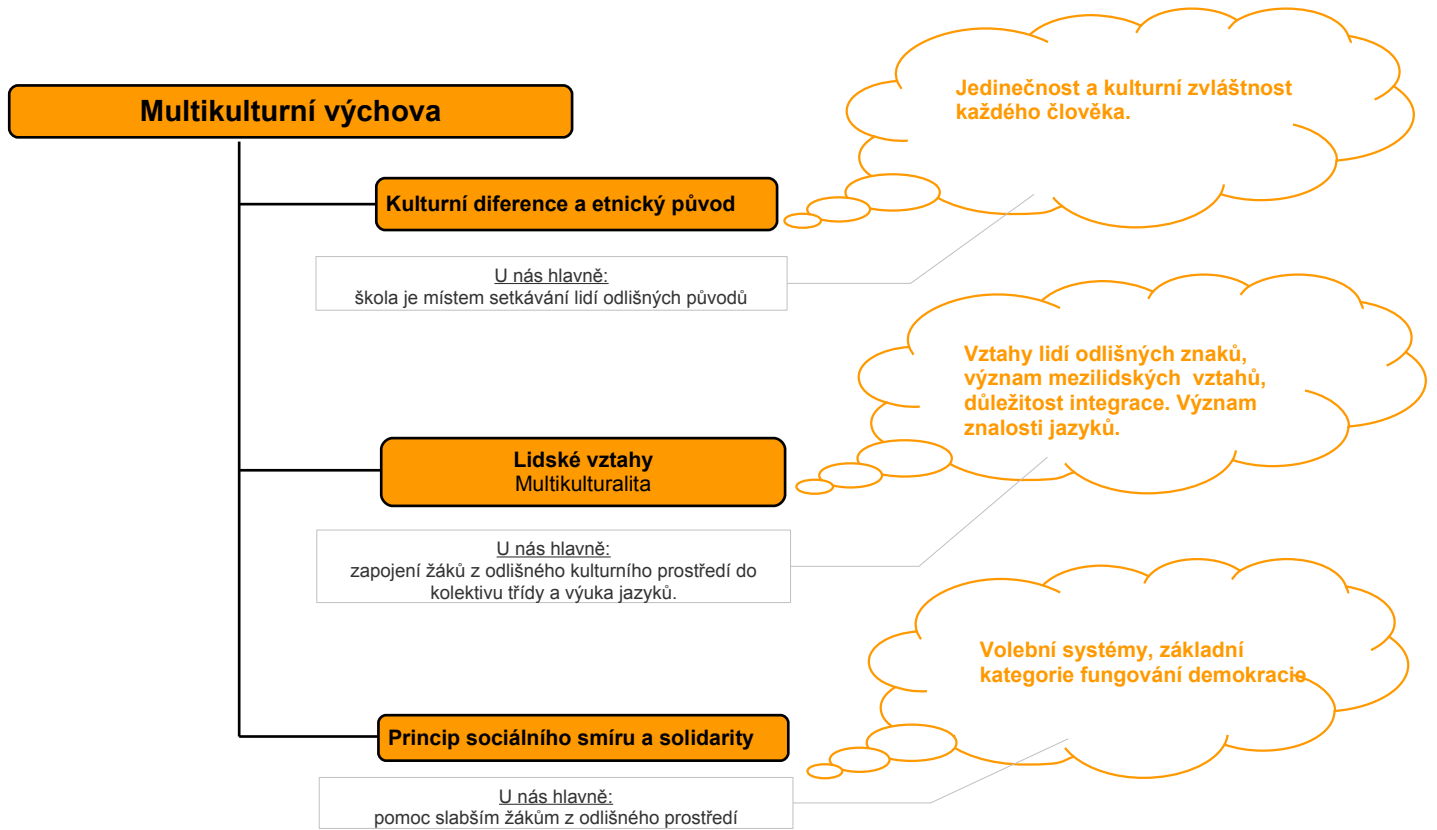

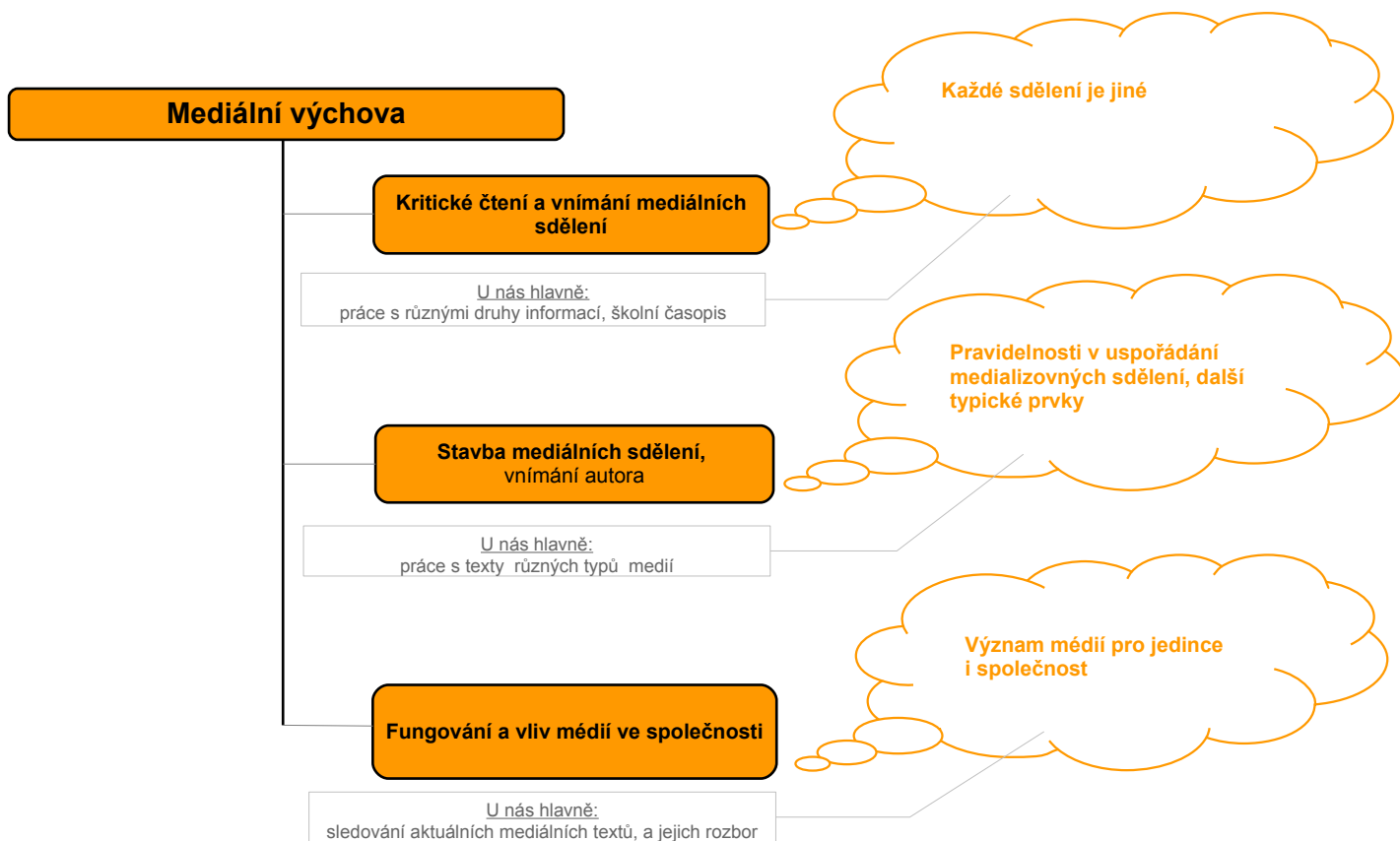
Co především patří do průřezových témat?

Začlenění průřezových témat do výuky

Vzhledem k významu a charakteru průřezových témat pro rozvoj dětí bychom rádi, aby se stala tato průřezová témata nedílnou součástí celého systému výuky na naší škole. Z tohoto důvodu jsme určili z řad pedagogů specialisty, kteří se budou tímto zabývat (výukou, přípravou práce, konzultacemi, sledováním výsledků, evaluační činností atd.). Každé z témat je možné realizovat hned v několika oborech a to v rámci běžné výuky nebo v rámci exkurzí, seminářů, praxí, školních výletů, tematických dnů atd. Zejména tematické dny představují pro nás všechny další prostor pro vzájemnou spolupráci a komunikaci

Osobnostní a sociální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Pč, Čj, Tv, M, Sč	Pc, Čj, Tv, M, Sč	Aj, M, Pč, Čj, Tv, Inf, Ph	Aj, Čj, Pč, Tv, M, Vv, Inf, Ph	Pč, Čj, Tv, M, Vv, Ph	Čj, Vv, Zv, Hv, Z, Tv, DCj	Vv, ZČj, Hv, Čj, Tv, DCj	Vv, Aj, Čj, Tv, DCj	Vv, Zv, Tv, DCj
Sebezpoznání a sebezpojetí				Aj, Vv, Přf	Aj, Vv	Vv, Zv, Tv	Zv, Vv, Aj, Čj, Tv	Zv, Pč, Přf, Hv, Ov, Tv	Vv, Zv, Tv, Pč, Hv
Seberegulace a sebeorganizace	Prv	Prv	Pč, M	Pč, M, Přf	Pč, Aj, M	Aj, Pč, Hv, Ov, Tv, Sh	Pč, Hv, Tv, Sh	Pč, Ov, Tv, Sh	Pč, Ov, Tv, Zv, Sh
Psychohygiena	Prv	Prv	Čj	Čj, M	Čj, M, Přf	Vv, Zv, Hv	Vv, Hv	Vv, Zv, Hv, Přf, Ov	Vv, Zv, Hv
Kreativita	Pč, Vv,	Pč, Vv,	Čj, Vv	Čj, Vv, Pč	Čj, Vv, Pč	Vv, Hv, Z, Tv, , Sh	Vv, Pč, Hv, Čj, Mm, Tv, Sh	Vv, Pč, Čj, Hv, Tv, Zgt, Sh	Vv, Pč, Hv, Zuř, Tv, Sh
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Čj	Pč, Prv	Aj, Pč	VI	VI	Ov, VCj	VCj	Pč, Čj, VCj	Pč, VCj
Mezilidské vztahy	Prv	Čj, Prv	Pč, Prv	Pč, VI	Čj, VI, Pč	Zv, D, VCj	Zv, Ov, DCj	Zv, Pč, Hv, D, DCj	Zv, Pč, Ov, Čj, DCj, D
Komunikace	Pč, Čj, Prv	Pč, Čj, Aj, Prv	Čj, , Aj, Pč, Prv	Čj, , Aj	Čj, Aj	Vv, Zv, D, Hv, Čj, Z, Tv, DCj, Sh	Vv, Aj, Tv, Hv, Čj, Ov, DCj, Zv, Sh	Vv, Aj, Hv, Tv, Zv, Pč, Přf, DCj, Sh	Vv, Zv, Hv, Tv, Ov, Pč, Čj, DCj, Sh
Kooperace a kompetice			Pč, Čj			Vv, , Čj, Tv, Sh	Vv, Tv, Pč, Sh	Vv, Zv, Přf, Tv, Pč, Sh	Vv, Zv, Pč, Tv, Sh
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M					Tv, Sh	Tv, Sh	Zv, Pč, Tv, Sh	Zv, Pč, Tv, Sh
Hodnoty, postoje, praktická etika					VI	Tv, Zv, Sh	Tv, Sh	Zv, Čj, Tv, Sh	Zv, Čj, Tv, Sh

Výchova demokratického občana									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Prv, Vv	Prv, Vv	Vv	VI		Ov		Ov	
Občan, občanská společnost a stát			Prv			Zv, D	JČj	Pč, D, Přf	Pč, D
Formy participace občanů v politickém životě								Ov, D	Ov, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Ov	Ov, D	Ov, D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Hv, Vv	Vv	Hv, Vv	Vv	Aj, Čj, Inf, VI, Vv, Hv,	Aj, D	Aj, DČj,	Aj, Z,	Aj, Z
Objevujeme Evropu a svět					Aj, VI	Čj, Aj, D,	Aj, Ov, D,	Hv, Z, DCj	Z, D, DCj

						DCj	DCj, j		
Jsme Evropané				VI, Vv	VI, Vv	Vv, D	Vv, D, JČj	Vv, Z, Ov, D	Vv, Z, D, Ov

Multikulturní výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Hv			Aj, Hv, Vv	Aj, VI, Vv	Vv	Vv, Aj, D, Z, Ov,	Z, Př,	Hv, Z
Lidské vztahy	Hv	Hv	Prv	VI, Hv, Vv	Hv, Vv	Čj, Ov, Vv	Čj, Hv, Ov, Z	Př, Hv	Aj, Ov,
Etnický původ					Hv	Ov	Z, Ov	Pč, Z, Př	Pč, Z, Čj, D
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj,	D, DCj	Aj, Hv, Ov, D,		D
Princip sociálního smíru a solidarity					Čj		Ov		

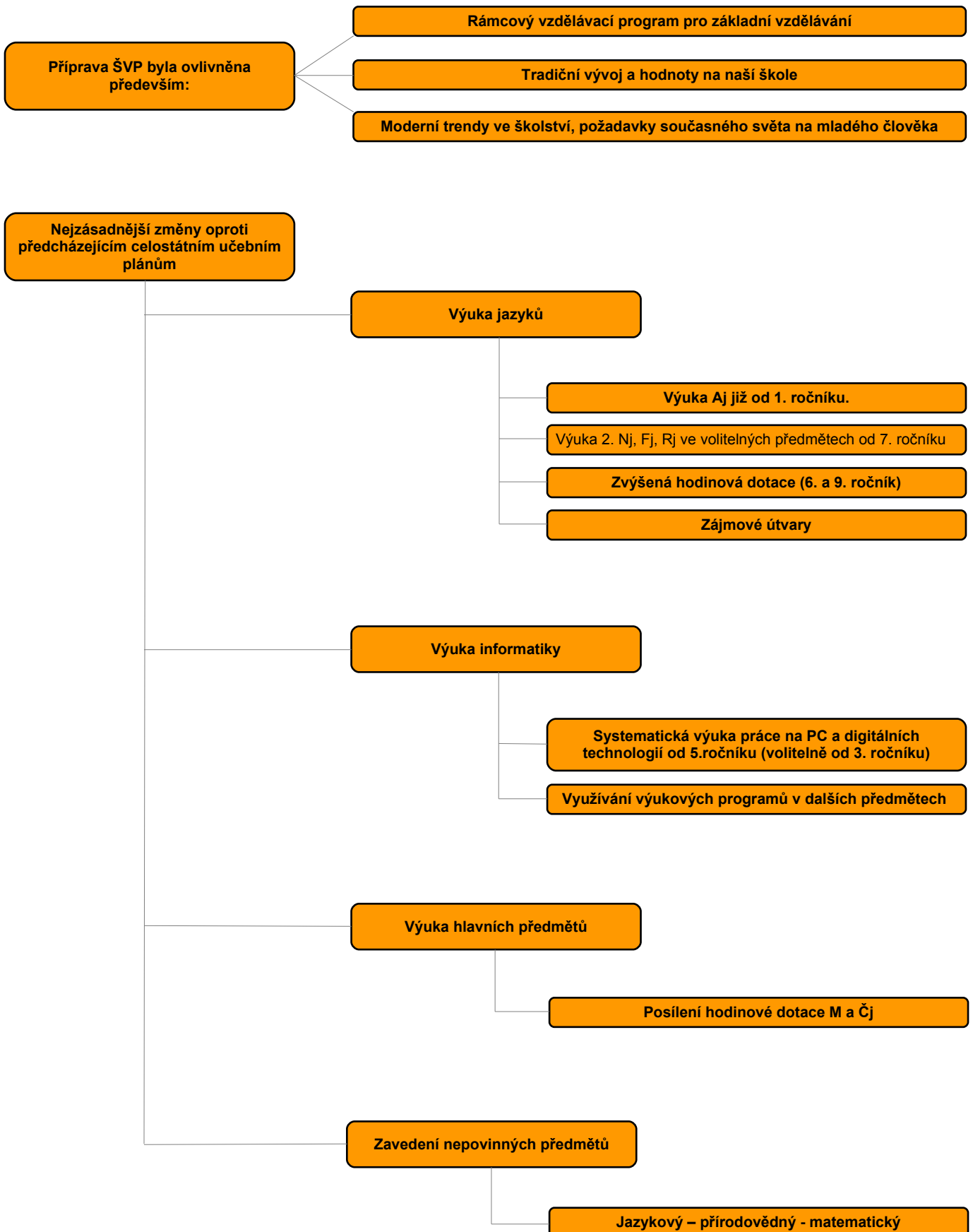
Environmentální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Pč		Vv, Z, D, Ov	Vv, Z, D, Př	Vv	Vv, Z, Př
Základní podmínky života	Pč, Prv, Hv,	Pč,	Pč, Prv	Pří	Pří	Vv, Zv, Ov, Pč, Př, D, Z	Vv, Pč	Vv, Aj, Pč, D, Ch	Vv, Př, D, Pč, Z, Ov, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv	Pč, VI	Pč, Inf, Pří	Čj, Z, Tv	Pč, Z, D, Ov, Tv	Vv, Pč, Z, Tv, D	Vv, Zv, Pč, D, Př, Z, Ov, Tv, Ch
Vztah člověka k prostředí	Hv, Vv	Vv	Prv, Vv,	VI, Vv, , Pč	Pč, Vv, Ke	Zv, , D, Z, Ov, Tv,	Z, Ov, Tv, Mm, ZČj, Pč	Pč, Zv, D, Tv, Zgt	Zv, Pč, D, Př, Z, Ov, Tv, DCj

Mediální výchova									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Vv	Vv	Vv, Inf	Inf	Čj, Inf, Hv		Čj, Ov	Vv, Zv, Z, Čj	Z, Čj,
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Inf	Inf				M, Ov	
Stavba mediálních sdělení									
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	Hv			Hv			JČj	
Fungování a vliv médií ve společnosti			Prv			Aj	Čj, Aj	Ov, DČj	D
Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálních sdělení					Inf	Vv, Inf	Vv, Inf	DČj	Pg
Práce v realizačním týmu				Vv	Vv			DČj	

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+1	7+2	7+2	7+1	5+3	33+9	4+1	4	4	3+2	15+3
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2	3+1	3	3	3+1	12+2
	Další cizí jazyk <ul style="list-style-type: none"> Německý jazyk Ruský jazyk Francouzský jazyk 								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	4+1	4	4+1	3+2	15+4
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	0+1	0+1	0+1	1	1+3
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6					
	Přírodověda				1+1	1	2+1					
	Vlastivěda				2	2	4					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	8
	Výchova k občanství							0+1	1	1	1	3+1
Člověk a příroda	Fyzika							1	2	2	1	6
	Chemie									2	2	4
	Přírodopis							1+1	1+1	1	1+1	4+3
	Zeměpis							2	2	2	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví								0+1	1	1	2+1
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0+1	1	1	1	3+1
Celkem hodin		20	22	24	26	26	102+16	29	30	31	32	104+18

Poznámky k učebnímu plánu:

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **český jazyk** a literatura vychází z obsahu vzdělávací oblasti **jazyk a jazyková komunikace RVP ZV**. Cílem je ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojení a rozvíjení čtenářských dovedností, vede k využívání různých informačních zdrojů pro rozšiřování znalostí a dovedností (např. encyklopedie, slovníky). Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Vyučovací předmět český jazyk úzce souvisí s ostatními vyučovacími předměty a má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vyučuje se jako samostatný předmět v 1. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Dalšími možnostmi výuky jsou: návštěva knihovny, divadelní a filmová představení, příležitostná práce v terénu.

V předmětu český jazyk jsou naplňována průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova a multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků stálé zdokonalování čtení s porozuměním textu
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- učíme žáky aplikovat naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojovat
- umožňujeme žákům pochopit souvislosti z různých vzdělávacích oblastí a propojovat je do širších celků
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny
- učíme žáky kritickému sebehodnocení a hodnocení výsledků svého učení
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vzájemně si pomáhat a radit si, požádat o pomoc
- učíme žáky uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotit své výsledky
- navozujeme nejrůznější problémové situace vedoucí k promyšlení a naplánování vhodného k řešení problémů
- učíme žáky hledat chyby v textu a odůvodňovat správná řešení

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- učíme žáky naslouchat druhým
- umožňujeme žákům sdílet čtenářské zážitky a rozvíjet pozitivní vztah k literatuře
- rozvíjíme u žáků schopnost vyjádřit své myšlenky a názory
- umožňujeme žákům používat informační a komunikační prostředky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- organizujeme práci tak, aby žáci spolupracovali ve skupině, aby se podíleli na vytváření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, ohleduplnost, úcta)
- učíme žáky vzájemnému respektu
- učíme žáky vytvářet příjemnou pracovní atmosféru v týmu

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- pro žáky se speciálními potřebami používáme vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- seznamujeme žáky s tradicí našeho kulturního dědictví a vedeme je k zájmu poznávat i tradice jiných zemí
- žáky učíme vhodnou formou prosazovat své zájmy a učit se argumentovat

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky organizování a plánování učení
- vedeme žáky k šetrnému zacházení s knihami
- pěstujeme u žáků zodpovědnost za odvedenou práci
- učíme žáky pracovat se slovníky, s jazykovými příručkami, s encyklopediemi a vyhledávat informace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: český jazyk, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví a rozloží slova podle sluchu • složí a rozloží všechny druhy slabik • plynule čte slova ve větách, rozlišuje je zrakem i sluchem • vhodně uspořádá slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice • čte s porozuměním jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti vzhledem k úrovni žáka 1. ročníku • přiměřeně odpovídá na kontrolní otázky • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 	<p>Čtení</p> <p>Praktické čtení, technika čtení, nácvik čtení Rozvoj fonetického sluchu, sluchová analýza a syntéza Slabiky otevřené, zavřené Čtení otevřených slabik ve slovech Čtení zavřených slabik na konci slov Čtení slov se skupinou dvou hlásek Čtení slov se slabikotvorným r, l Čtení slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, mně Čtení slov se slabikami di – dy, ti – ty, ni – ny Uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou výslovností Komunikační situace: pozdrav, oslovení, prosba, omluva, poděkování, blahopřání, vzkaz Rozvíjení znělého hlasu: hlasová, dechová, artikulační cvičení</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje základní hygienické návyky spojené se psaním • napíše správné tvary písmen a číslic ve větších velikostech a liniatuře, orientuje se v liniatuře • píše a spojuje písmena, slabiky a písmena, interpunkci, znaménka • rozlišuje písmo tiskací a psací • respektuje správné pořadí písmen a úplnost slova • píše slova a jednoduché věty podle diktátu • rozpozná (s pomocí učitele) začátek věty, vlastní jména osob a píše velká písmena • převede slovo a jednoduchou větu z podoby mluvené do podoby psané • dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu 	<p>Psaní</p> <p>Příprava na psaní: psaní prvků písmen a číslic Základní hygienické návyky: správné sezení, držení pracovního náčiní, hygiena zraku, umístění sešitu (sklon) Psaní: písmena, slabiky, slova Písmo tiskací a psací Diktát: písmena, slabiky, slova, jednoduché věty Velká písmena: vlastní jména osob, první slovo věty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • člení slova na hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek a souhlásek, souhláskových skupin, tempo a intonace řeči Poznávání písmen abecedy a jim odpovídajícím hláskám Interpunkční znaménka: tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky Rozlišení: věta, slovo, slabika, hláska (písmeno) Uspořádání slov ve větě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • čte hlasitě jednoduché věty se správnou intonací • přečte přiměřený text a přečtenému textu porozumí • naslouchá pohádkám, příběhům • vypráví podle obrázků, dramatizuje • přiměřeně věku a individuálním schopnostem recituje básničky, říkadla 	<p>Literární výchova a čtení</p> <p>Základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, nadpis, článek, řádek odstavce Zážitkové čtení a naslouchání Recitace básně Dramatizace básně, pohádky</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sděl. verbální a neverbální

Předmět: český jazyk, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje své myšlenky ústně a písemně • vytvoří krátký projev • rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací, přací a použije správně interpunkční znaménka • řadí věty podle děje • sestaví větu ze slov • nalezne slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná • rozděluje hlásky na souhlásky a samohlásky • rozlišuje samohlásky krátké a dlouhé, rozezná dvojhásky • rozpozná souhlásky tvrdé a měkké, aplikuje správné psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • dělí slova na konci řádku podle stavby • píše správně ú – ů na začátku, uprostřed a na konci slova • určí a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov • vyslovuje a správně píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • pozná některé slovní druhy v textu, podstatná jména, slovesa, předložky • rozlišuje obecná a vlastní jména • vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy 	<p>Jazyková výchova Věta a souvětí</p> <p>Druhy vět</p> <p>Pořadí vět</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, slova nadřazená, podřazená, souřadná, souznačná, protikladná</p> <p>Slovo, slabika, hláska, písmeno</p> <p>Rozdělení hlásek: samohlásky, souhlásky</p> <p>Samohlásky krátké a dlouhé, dvojhásky</p> <p>Souhlásky tvrdé a měkké, psaní i – í, y – ý po měkkých a tvrdých souhláskách</p> <p>Zvuková a grafická podoba slova.</p> <p>Slabikotvorné r, l</p> <p>Význam slabiky pro dělení slov</p> <p>Psaní ú – ů</p> <p>Znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch</p> <p>Písmeno ě ve slovech</p> <p>Tvarosloví: slovní druhy - seznámení</p> <p>Vlastní jména osob a zvířat</p> <p>Procvičování pravopisu jmen místních</p> <p>Abeceda</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování; cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte jednoduchý text • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí přiměřené tempo řeči • užívá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci • čte s porozuměním nahlas i potichu • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • recituje básně • seznamuje se se základními literárními pojmy • orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti • všímá si souvislosti textu s ilustrací • seznamuje se s knihami o věcech, přírodě 	<p>Literární výchova Praktické čtení: čtení hlasité a tiché, čtení pozorné, plynulé</p> <p>Naslouchání: věcné naslouchání, pozorné a soustředěné</p> <p>Mluvený projev: správné dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem: vlastní výtvarný doprovod, dramaturgie pohádky</p> <p>Báseň, verš, rým, rytmus</p> <p>Text a ilustrace</p> <p>Vyprávění, vypravěč, příběh</p> <p>Divadlo: jeviště, herec, divák, maňásek, loutka</p> <p>Ilustrace, ilustrátor</p> <p>Individuální četba</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; respektování, podpora, pomoc
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti • dodržuje posloupnost děje na základě pozorování 	<p>Komunikační a slohová výchova Komunikační žánry: oslovení, pozdrav, poděkování, prosba</p> <p>Jednoduchý popis</p> <p>Vypravování</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
<ul style="list-style-type: none"> • píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře • dodržuje sklon písma • spojuje správně písmena a slabiky • napíše jednoduchý text • opisuje a přepisuje slova, věty, jednoduchý text • správně použije velká písmena ve větě i ve slovech • dodrží hygienické a pracovní návyky při psaní • napíše svoji adresu, přání • vytvoří čitelný a úhledný písemný projev 	<p>Psaní Tvarové skupiny písmen a číslic</p> <p>Žánry písemného projevu: adresa, přání</p> <p>Spojování písmen a slabik</p> <p>Diakritická znaménka: správné umístění</p> <p>Nadpis, odstavec</p> <p>Opis, přepis</p> <p>Diktát</p> <p>Autodiktát</p>	

Předmět: český jazyk, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná, slova opačného významu, slova protikladná, nadřazená, podřazená, slova významem souřadná vyhledává v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik rozezná slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves vyslovuje slova se správným slovním přízvukem spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy určí počet vět v souvětí rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a správně píše: í/y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev) použije správně velká písmena na začátku věty, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský, střední určí osobu, číslo, čas u sloves, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím orientuje se v abecedě 	<p>Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Nauka o slově: synonyma, antonyma, slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova příbuzná; jiné tvary slov (podstatných jmen a sloves) Slova spisovná a nespisovná Slova citově zbarvená</p> <p>Slovní druhy Významové okruhy</p> <p>Hláskosloví Věta jednoduchá a souvětí Věta jednoduchá a její stavba</p> <p>Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z</p> <p>Vlastní jména osob, zvířat, místní pojmenování Podstatná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Abeceda</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti dodržuje slovosled ve větách respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje nesprávnou výslovnost aplikuje správné dýchání a vhodné tempo řeči použije vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích vybere nadpis a člení projev souvisle se vyjadřuje, pojmenovává předměty a děje formuluje otázky a odpovědi vypravuje podle obrázků popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti vytvoří (s pomocí učitele) jednoduchou osnovu a využívá osnovu při vypravování na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh vyhledává v textu slova spisovná a nespisovná, slova citově zbarvená rozeznává slova příbuzná a jiné tvary slov 	<p>Komunikační a slohová výchova Praktické čtení, věcné čtení Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, poděkování, přání Vyjadřování závislé na komunikační situaci Členění jazykového projevu Souvislé jazykové projevy Otázky a odpovědi Vypravování Popis Osnova: sestavování s pomocí učitele Pohlednice, dopis Pozvánka</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, schopnosti vidět věci jinak) <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace – cvičení komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, odmítání); cvičení dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); cvičení asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky • kontroluje vlastní písemný projev • píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • napíše krátký dopis, adresu • užívá základní hygienické návyky spojené s psaním 	<p>Psaní Tvarové skupiny písmen a číslic Technika psaní: úhledný, čitelný a přehledný písemný projev Žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, pozvánka Jednoduché tiskopisy: podací lístek, poštovní poukázka Opis a přepis slov a vět Diktát Autodiktát</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • čte s porozuměním textu • využívá získané čtenářské dovednosti a návyky při četbě jednoduchých textů • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozezná vyjadřování v próze a ve verších • recituje básně • rozliší pohádku od ostatního vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • orientuje se v textu čítanky a v textech pro děti • srovnává text s ilustrací • používá četbu jako zdroj informací 	<p>Literární výchova Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Základní literární pojmy: báseň s dějem, přirovnání, pověst, povídka, postava, děj, prostředí, bajka, pohádka, příběh Poslech literárních textů Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod Divadlo: divadelní představení, dějství, herec Četba jako zdroj poznatků o přírodě, současnosti a minulosti Beseda o knihách Ilustrace a ilustrátoři dětských knih</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci v situaci nesouhlasu, odporu, dovednost odstoupit od vlastního názoru

Předmět: český jazyk, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, užívá různé podoby slova • rozpozná slova spisovná a nespisovná • rozliší slova citově zabarvená • objasní stavbu slova • rozlišuje předpony a předložky • píše správně <i>i/y</i> ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slova u vyjmenovaných slov a slov příbuzných • určuje slovní druhy • orientuje se ve skloňování podstatných jmen a podstatná jména skloňuje • určuje osobu, číslo, čas a způsob u sloves, časuje slovesa v oznamovacím způsobu, rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací • rozezná větu jednoduchou a souvětí • změní vhodně větu jednoduchou v souvětí • vyhledává ve větě základní skladební dvojici • určuje podmět a přísudek ve větě • píše správně <i>i/y</i> v přičestí minulém • napíše správně vlastní jména států, jména místních ulic, zeměpisné názvy (některé) 	<p>Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná Nauka o slově Hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená Stavba slova: kořen slova, část příponová a část předponová, koncovka Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z a slova příbuzná Slovní druhy ohebné a neohebné, tvary slov Podstatná jména: vzory, skloňování Slovesa: určité slovesné tvary, infinitiv, časování sloves Skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Stavba věty Podmět a přísudek Shoda podmětu s přísudkem</p> <p>Vlastní jména: zeměpisné názvy států, místních ulic, hor, řek, pohoří, měst, vesnic</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti učení
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si podstatná fakta • užívá náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užije podle komunikační situace • užívá vhodné jazykové prostředky • využívá správně jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění, vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev a dodrží časovou posloupnost, nalezne nadpis • popíše rostlinu, zvíře, věc • vede správně dialog, telefonický rozhovor 	<p>Komunikační a slohová výchova Praktické čtení (pozorné, plynulé) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací) Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: vzkaz, zpráva, vypravování - základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování, oslovení, zahájení a ukončení dialogu Práce s dechem, správné tvoření hlasu, správné držení těla při verbální komunikaci Popis</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času
<ul style="list-style-type: none"> • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma a rozestupem • opíše a přepíše text, napíše diktát, kontroluje napsaný text 	<p>Psaní Písemný projev: základní hygienické návyky, technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu) Žánry písemného projevu: omluvenka, zpráva, oznámení, dopis, popis, vypravování Orientace v textu, členění na odstavce Zápisy do sešitů Diktát Autodiktát</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • čte s náležitou intonací, přízvukem, volí vhodné pauzy a tempo při čtení • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností • rozliší bajku, pověst a pohádku 	<p>Literární výchova Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé) Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes básně, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: bajka, spisovatel, básník, kniha, pověst, povídka Lidová slovesnost Divadelní a filmová představení Beseda o knihách, ilustracích: dětské knihy, encyklopedie Výběr četby knihy podle osobního zájmu, využití školní knihovny Návštěva místní knihovny Čtenářský deník</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – asertivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Předmět: český jazyk, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • používá jazyk k ústnímu i písemnému dorozumívání ve škole i v běžném životě • porovná významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • určuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou, koncovku • rozliší slova spisovná a nespisovná • rozezná slovní druhy plnovýznamových slov a použije je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu • využívá znalost vyjmenovaných slov v praxi • píše správně vlastní jména států, jména národností, dětských časopisů, pohoří, hor, řek, měst, vesnic, místních pojmenování • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen • rozpozná druhy přídavných jmen a určí správně i/y v měkkých a tvrdých přídavných jménech • určuje mluvnické kategorie sloves • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • použije základní příklady syntaktického pravopisu • píše správně i/y po obojetných souhláskách • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • aplikuje vhodné spojovací výrazy, podle potřeby je obměňuje 	<p>Jazyková výchova Mateřský jazyk, vztah k jazyku</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov: význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma Stavba slova, odvozování slov předponami a příponami, slova příbuzná Dělení slov na konci řádku Tvarosloví: slovní druhy, tvary slov Předložky: používání s, z Užívání vyjmenovaných slov a slov příbuzných Vlastní jména Podstatná jména: určování pádu, čísla, rodu, vzoru. Skloňování Přídavná jména: druhy (tvrdá, měkká, přivlastňovací), vzory měkkých a tvrdých přídavných jmen, pravopis měkkých a tvrdých přídavných jmen Zájmena (druhy, zájmeno já) Slovesa: určování osoby, čísla, způsobu a času, časování sloves v oznamovacím způsobu, poznat rozkazovací a podmiňovací způsob Skladba: základní větné členy Podmět: vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný Přísudek: slovesný Shoda přísudku s holým podmětem Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých) Skladba: věta jednoduchá a souvětí</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • odlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, zapíše podstatné informace • určuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si důležitá fakta • popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu • sestaví osnovu vypravování a použije ji pro vytvoření krátkého mluveného nebo písemného projevu s dodržáním časové posloupnosti • vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozlišuje manipulativní komunikaci v reklamě • aplikuje vhodnou intonaci, přízvuk, náležité pauzy a přiměřené tempo podle svého komunikačního záměru • vyjadřuje se kultivovaně ve škole i mimo školu 	<p>Komunikační a slohová výchova Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní, záznam slyšeného, reagovat otázkami) Vypravování Popis Sestavování osnovy vypravování Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače) Mimojazykové prostředky (mimika, gesta) Naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Dialog na základě obrazového materiálu</p>	<p>MuV Princip sociálního smíru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování kritického přístupu k reklamě, rozlišování bulvárních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování)

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule, s porozuměním, ve vhodném frázování a tempu přiměřeně náročné texty vyjádří své pocity, dojmy z přečteného textu recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy volně reprodukuje text podle svých schopností vytvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů aplikuje elementární literární pojmy používá hry a pravidla hry, obměny hry využívá různé výrazové prostředky při dramatizaci situace, příběhu 	<p>Literární výchova Zážitkové čtení a naslouchání: nalézání příčin věcí a porozumění jim Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, volná reprodukce, předčítání textu, vlastní výtvarný doprovod, dramatizace textu Druhy a žánry dětské literatury Literatura umělecká a věcná Lidová slovesnost Literární pojmy... přirovnání, básnické výrazy, verš, rým, báseň, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, režisér Herní dovednosti, vcítění se do role Dramatizace</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace) kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, citlivost) <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
<ul style="list-style-type: none"> píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry aplikuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti, přehlednosti písemného projevu 	<p>Psaní Písemný projev: základní hygienické návyky (upevňování), hygiena zraku, zacházení s grafickými a psacími materiály Technika psaní, formální úprava textu Žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, jednoduché tiskopisy – přihláška, dotazník</p>	
<ul style="list-style-type: none"> opíše a přepíše text, kontroluje napsaný text využívá při aplikaci správné interpunkce s pomocí učitele vyhledává v Pravidlech českého pravopisu 	<p>Zápisy do sešitů, poznámky Výpisy údajů ze slovníků, encyklopedií Práce s Pravidly českého pravopisu (s pomocí učitele)</p>	

Předmět: český jazyk, ročník: 6.		
Mluvnice		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné vyhledá podstatná jména a určí jejich mluvnické kategorie uvede příklady podstatných jmen konkrétních, abstraktních, obecných, vlastních seznámí se s příklady podstatných jmen pomnožných, hromadných a látkových zdůvodní správně koncovky podst. jmen, přiřazuje je ke vzorům, správnost si dokáže ověřit v Pravidlech čes. pravopisu /s pomocí učitele/ vyhledá v textu přídavná jména, určí jejich mluvnické kategorie rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přívlastňovací vyvodí správně koncovky přídavných. jmen tvrdých a měkkých vysvětlí, jak se přídavná jména stupňují vyjmenuje druhy zájmen, najde je v textu a zájmena v 1.pádě zařadí ke správnému druhu skloňuje správně zájmeno já rozliší druhy číslovek, rozpozná určité a neurčité, čte letopočty různým způsobem, zdůvodní, za kterými číslovkami se píše tečka uvede charakteristické znaky sloves, zdůvodní jejich důležitost pro stavbu věty ve správném pořadí /osoba, číslo, způsob, čas/ určuje mluvnické kategorie sloves rozpozná v textu podmiňovací způsob obohatuje svoji slovní zásobu o výstižná slovesa, tvoří synonyma seznámí se s používáním Slovníku spisovné češtiny při vyhledávání obtížnějších tvarů a jazykových jevů 	<p>Tvarosloví Slovní druhy</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p> <p>Jazykové příručky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> prohlubuje a upevňuje učivo o psaní shody podmětu a přísudku odůvodní psaní pravopisu hláskových skupin bje/bě, vje/vě, pě, mě, mně, vyjmenuje slova určená k zapamatování zdůvodní pravopis vyjmenovaných slov a rozpozná jejich slova příbuzná uvede, se kterými pády se pojí předložky s, z a správně je používá v textu napiše správně jednoduché typy podstatných jmen vlastních - pojmenování osob, zvířat, svátků a zeměpisné názvy - měst, států, řek, pohoří, světadílů, ostrovů apod. 	<p>Pravopis Shoda</p> <p>Bě/bje,pě, Vje/vě Mě,mně Vyjmenovaná slova</p> <p>Předložky s, z</p> <p>Velká písmena</p>	

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • ve větě vyhledá základní skladební dvojici, rozpozná větu s nevyjádřeným podmíněním a příklady přísudku slovesného a jmenného se sponou • předmět, přívlastek a příslovecné určení rozpozná v jednoduché větě a zdůvodní, ke kterému slovnímu druhu se vztahují a jak se na ně ptáme • sestaví a graficky znázorní jednoduché dvojčlenné věty • rozliší jednoduchou větu a souvětí a užívá těchto poznatků při tvorbě stylistických cvičení 	<p>Skladba Základní skladební dvojice</p> <p>Větné členy</p> <p>Věta jednoduchá Souvětí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem hláska, samohláska a souhláska • dbá na správnou výslovnost a důraz čteného i mluveného projevu, dodržuje tempo a pauzy • rozpozná větu oznamovací, tázací, rozkazovací • pozoruje, jak využívají zvukové stránky jazyka média, pokusí se tuto situaci zhodnotit • orientuje se v základním rozvrstvení národního jazyka - spisovný a nespisovný jazyk 	<p>Zvuková stránka jazyka Zvuková stránka slova a věty Spisovná a nespisovná čeština</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace - řeč těla, zvuků a slov, sdělení verbální a neverbální

Očekávané výstupy předmětu	Sloh Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší verbální a neverbální prostředky lidské komunikace vymezí prostředky lidského dorozumívání na příkladech uvede mimojazykové prostředky lidské komunikace objasní základní rozdíly mezi projevem mluveným a psaným 	Projev mluvený a psaný, Prostředky komunikace Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace)	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální a neverbální
<ul style="list-style-type: none"> vyvodí účel běžných tiskopisů a dokáže je vyplnit na příkladech uvede jednoduché komunikační žánry zdokonaluje se v jednoduchých komunikačních žánrech podle vzoru sestaví inzerát vyplní předtištěný tiskopis objednávky tvořivě přistupuje k psaní zprávy a oznámení 	Jednoduché komunikační žánry a tiskopisy Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu	
<ul style="list-style-type: none"> uvede rozdíly mezi dopisem osobním a úředním vymezí, jaké náležitosti musí mít úřední dopis nastylizuje dopis soukromého i úředního charakteru (žádost) 	Dopis, žádost Písemný projev – vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry, soukromý a úřední dopis, žádost) Čtení – kritické (analytické)	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, žádost)
<ul style="list-style-type: none"> vymezí druhy popisu užívá vhodné jazykové prostředky pro jednotlivé druhy popisu podle obrázku popíše budovu nebo místnost sestaví jednoduchý popis pracovního postupu 	Popis a jeho funkce Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi výpisky a výtahem sestaví heslovitou (větnou) osnovu vypracuje výtah (výpisky) z jednoduchého textu 	Výpisky, výtah Čtení – věcné (studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické) Psaní – vlastní tvořivé psaní – výtah, výpisek	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopnosti poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium
<ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá jazykové prostředky vypravování sestaví heslovitou, větnou osnovu vypravování v textu vypravování najde charakteristické jazykové prostředky a sám je aplikuje upraví stylisticky chybný text vypravování dovypráví příběh 	Vypravování Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci vedle spisovné češtiny užívá jazyk hovorový, vhodně zařazuje slova citově zabarvená, pracuje s termíny 	Mluvený projev Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické – objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace – komunikace v různých situacích

Literatura		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> na základě svých schopností a s pomocí učitele interpretuje literární text rozšiřuje si slovní zásobu 	<u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	
<ul style="list-style-type: none"> výrazně a s porozuměním čte hlasitým čtením zdokonaluje výrazné čtení dokáže reprodukovat přečtený text naučí se přednášet z paměti vhodný básnický nebo prozaický text reprodukuje text na základě individuální četby připravuje si referáty o přečtených knihách 	<u>Způsoby interpretace literárního díla</u> Čtení textu s porozuměním Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Výrazné čtení textu Výrazný přednes básnického nebo prozaického textu	
<ul style="list-style-type: none"> určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla sestaví osnovu příběhu charakterizuje hlavní postavy osvojí si základní básnické prostředky při rozboru literárního díla používána základě získaných vědomostí základní literární pojmy získá z různých zdrojů další informace k probíranému učivu 	<u>Základy literární teorie</u> Kompozice literárního příběhu Charakteristika postavy Jazyk literárního díla a básnické prostředky (metafora, personifikace přirovnání, rým, rytmus, humor a nadsázka, symbol, dialog, monolog, refrén) Umělecká a odborná literatura, publicistický styl	
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí základní literární druhy a žánry porovnává uměleckou a odbornou literaturu rozlišuje prózu a poezii vyjmenuje charakteristické rysy pohádky posoudí význam lidové tvořivosti 	<u>Literární druhy a žánry</u> Poezie, próza, drama Povídka (historická, biografická) Román (historický, western, indiánka) Kronika, životopis, cestopis, fejeton Pověst, pohádka (klasická, moderní) Lidová poezie	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> <ul style="list-style-type: none"> naše vlast a Evropa EV <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> <ul style="list-style-type: none"> změny v krajině (krajina dříve a dnes) MuV <u>Lidské vztahy</u> <ul style="list-style-type: none"> integrace jedince v rodinných a vrstevnických vztazích

Předmět: český jazyk, ročník: 7.		
Mluvnice		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje věcný a mluvnický význam slova, sousloví a rčení, vyhledá a označí je v textu vlastními slovy vysvětlí význam některých rčení objasní, co je synonymum, antonymum, homonymum a slova citově zabarvená, uvede příklady a vhodně je používá při tvorbě vlastních textů seznámí se s některými odbornými názvy, uvede příklady z oblasti fyziky, dějepisu, zeměpisu apod. těžší výrazy se snaží vyhledat v příručkách např. ve Slovníku cizích slov vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba, vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, zkracování) 	<p>Nauka o významu a tvoření slov Nauka o významu slov</p> <p>Jazykové příručky, tisk aj. média</p> <p>Nauka o tvoření slov</p>	
<ul style="list-style-type: none"> upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích, mluvnických kategoriích, podmiňovacím způsobu sloves rozpozná v textu slovesný rod vyjmenuje neohebné slovní druhy, rozliší předložky, spojky, částice, citoslovce, příslovce místa, času, způsobu, míry a příčiny příslovce stupňuje a seznámí se s pravopisem příslovečných spřežek 	<p>Tvarosloví Slovní druhy</p> <p>Slovesný rod</p> <p>Neohebné slovní druhy</p> <p>Příslovečné spřežky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší v textu věty oznamovací, tázací a žádací z textu vyvodí podstatu vět dvojčlenných a jednočlenných pozná ve větě podmět holý, rozvitý, několikanásobný nebo nevyjádřený prohlubuje a opakuje si učivo o přísudku slovesném, jmenném se sponou a ostatních rozvíjejících větných členech vysvětlí podstatu přívlastku shodného a neshodného, u příslovečného určení vyjmenuje druhy a zeptá se na ně seznámí se orientačně s doplňkem a v textu se snaží jej rozpoznat od přísudku jmenného se sponou používá v textu pravidla pro psaní čárek ve větě jednoduché graficky znázorní jednoduché souvětí a rozpozná věty hlavní a vedlejší vytvoří souvětí podle daného grafu ve Stručné mluvnici české vyhledá poučení a obtížnějších jazykových jevech 	<p>Skladba Věty podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné a jednočlenné</p> <p>Větné členy</p> <p>Přívlastek shodný a neshodný Příslovečné určení</p> <p>Doplňek</p> <p>Čárka ve větě jednoduché</p> <p>Grafické znázornění souvětí Stručná mluvnice česká</p>	<p>MeV Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na každodenní život
<ul style="list-style-type: none"> upevňuje a prohlubuje pravopisné učivo 6. ročníku, prakticky tyto poznatky rozvíjí píše správně koncovky přídavných jmen přívlastňovacích a tento pravopisný jev zdůvodní seznámí se s pravopisem zdvojených hlásek na švu předpony a přípony (nn, -n) rozliší, kde se píše předpona s-, z-, vz- při významu z povrchu pryč, směru dohromady, shora dolů, vzhůru, apod. aplikuje poznatky o pravopisu velkých písmen v názvech příslušníků rodů, národů, kmenů, ulic, náměstí, nábřeží, uměleckých děl, časopisů, novin, značek výrobků 	<p>Pravopis Opakování pravopisu ze 6.ročníku</p> <p>Přídavná jména přívlastňovací</p> <p>Zdvojené hlásky</p> <p>Předpony s-, z-, vz-</p> <p>Velká písmena</p>	

Očekávané výstupy předmětu	Sloh Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • na příkladech uvede rozdíly mezi popisem statickým a dynamickým • sestaví osnovu k popisu výrobku • podle osnovy a na základě obrázku popíše jednoduchý výrobek • vytvoří osnovu k popisu uměleckého díla • popíše obraz nebo uměleckou fotografii • při popisu pracovního postupu užívá vhodná slovesa a odborné názvy 	<p>Popis a jeho funkce</p> <p>Čtení – praktické (pozorné), věcné (vyhledávací)</p> <p>Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • v textu najde a rozliší charakteristiku přímou a nepřímou • podle vzoru sestaví osnovu charakteristiky • k charakteristice postavy užívá vhodná podstatná a přídavná jména a slova citově zabarvená • napíše stručnou charakteristiku svého kamaráda • vysvětlí rčení vztahující se k lidským vlastnostem • stručně ústně charakterizuje osobu na fotografii, obrázku 	<p>Charakteristika</p> <p>Čtení – kritické (analytické)</p> <p>Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – řeč lidských skutků <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
<ul style="list-style-type: none"> • v umělecké literatuře vyhledá ukázky líčení a stručně vyjádří, jak text na žáka působí • vyhledá v subjektivně zabarveném popisu slova citově zabarvená, personifikaci, přirovnání a básnické přívlastky • doplní chybějící výrazy v úryvku citově zabarveného popisu • vytváří jazykové prostředky vhodné k líčení • sestaví osnovu a podle ní napíše líčení 	<p>Líčení</p> <p>Naslouchání – zážitkové</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací), prožitkové</p> <p>Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: subjektivně zabarvený popis</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří větnou nebo heslovitou osnovu odborného textu • na příkladech rozliší výpisky a výtah • podle vzoru vytvoří výtah z přečteného textu • ze zadaného článku pořídí výpisky ve větách • správně užívá bibliografické údaje 	<p>Výtah, výpisky</p> <p>Čtení – praktické (znalost orientačních prvků v textu), věcné (vyhledávací)</p> <p>Písemný projev – komunikační žánry: výpisek</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, dovedností pro učení a studium
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vymezí obsahovou a formální stránku žádosti • doplní chybějící údaje v žádosti • sestaví žádost o uvolnění z vyučování 	<p>Žádost</p> <p>Písemný projev – komunikační žánry: žádost</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci životopisu • na příkladech vysvětlí způsob zpracování a formální úpravu životopisu • na základě ukázky napíše svůj vlastní životopis • s pomocí údajů v dotazníku napíše životopis žadatele o zaměstnání 	<p>Životopis</p> <p>Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: strukturovaný životopis</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě
<ul style="list-style-type: none"> • uvede postup při vypravování • vhodně používá jazykových a kompozičních prostředků vypravování • vyhledá v úryvku dějová slovesa, přirovnání, nespisovná slova, krátké věty • zhodnotí význam přímé řeči ve vypravování • po přečtení sestaví osnovu příběhu a následně jej převypráví 	<p>Vypravování</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (hodnotící)</p> <p>Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu), zážitkové</p> <p>Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – specifické komunikační dovednosti (monologické formy)

Literatura		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě svých schopností a osvojených dovedností interpretuje literární text rozšiřuje si slovní zásobu a rozvíjí své čtenářské schopnosti v rámci svých možností a podle svého zájmu se pokusí o vlastní literární výtvar nebo dramatizaci 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárního textu Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod k literárnímu textu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> čte plynule a s porozuměním čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení naučí se výrazně přednést z paměti vhodný básnický nebo prozaický text snaží se o kultivovaný mluvený projev reprodukuje přečtený text připraví si referát z individuální četby zhodnotí přečtené dílo shromažďuje informace o autorech rozdílí literaturu hodnotnou a konzumní 	<p>Způsoby interpretace literárního díla Výrazné čtení textu Výrazný přednes vhodného básnického nebo prozaického textu Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - dovednosti pro sděl. verbální i neverbální
<ul style="list-style-type: none"> určí s pomocí učitele námět a hlavní myšlenku díla charakterizuje hlavní postavy sestaví osnovu příběhu osvojí si základní básnické prostředky a vyhledává je v textu při práci s textem používá na základě osvojených vědomostí základní literární pojmy získává z různých zdrojů další informace a pracuje s nimi 	<p>Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět a idea díla, literární hrdina, kompozice příběhu) Jazyk literárního díla, básnické prostředky (metonymie, metafora, personifikace, rým, absolutní rým, rytmus, volný verš, dialog, symbol, parafráze, apokryf, nonsens, alegorie, situační a jazyková komika, scénář, adaptace) Umělecká literatura, literatura faktu, literatura sci-fi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje charakteristické znaky pohádky porovná pohádku s pověstí rozdělí různé druhy pohádek uvede charakteristické znaky pověsti na základě četby bájí porovná představy starověkých kultur o světě se současností vysvětlí pojem bajka a uvede známé autory bajek pojmenuje charakteristické rysy bajky vyhledá v ději hlubší smysl (jinotaj) prostřednictvím ukázek z kronik a legend porovná chování lidí ve středověku se současnou morálkou charakterizuje znaky románu a porovná ho s povídkou z textu vyvodí typické znaky povídky vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem rozdělí lyriku a epiku objasní pojmy sloka, verš a rým na příkladech v textu rozliší druhy rýmů vyhledá základní znaky cestopisu uvede nejznámější autory fejetonů a cestopisů 	<p>Literární druhy a žánry Epické žánry: pohádka (lidová kouzelná, novelistická, moderní autorská) pověst (legendární, historická, místní) báje (Čínská, židovská, řecká, římská, indiánská) kronika (prózou i veršem) legenda román (historický biografický, horor, sci-fi, deník) povídka (o zvířatech, s dívčí tematikou) Dramatické žánry: dramatická povídka sci-fi drama Lyrické žánry: vizuální poezie nonsensová poezie úvahová poezie Umělecká publicistika: fejeton a esej Literatura faktu: cestopis, memoáry a biografie</p>	<p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi kulturami důležitost integrace v rodinných a vrstevnických vztazích <p>MeV</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnotící prvky ve sdělení

Předmět: český jazyk, ročník: 8.		
Mluvnice		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> běžně užívá cizí slova správně píše i vyslovuje, některá nahradí slovy domácími pro něho neznámá slova najde ve Slovníku cizích slov aplikuje základní pravopis slov přejatých 	<p>Obohacování slovní zásoby Slova přejatá</p> <p>Jazykové příručky, tisk aj.</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí - vztahy ve skupině, třídě
<ul style="list-style-type: none"> upevňuje a prohlubuje učivo o slovních druzích u ohebných určí jejich mluvnické kategorie určuje slovesný vid a vytvoří vid opačný správně časuje sloveso být 	<p>Tvarosloví Slovní druhy</p> <p>Slovesný vid</p> <p>Sloveso být</p>	
<ul style="list-style-type: none"> slovesné tvary převede do minulého času a správně píše koncovky času minulého i přítomného aplikuje pravopis shody přísudku s několikanásobným podmětem rozpozná příbuzná slova vyjmenovaných slov a píše je pravopisně správně napiše správně velká písmena v názvech nebeských těles, významných dokumentů, cen a vyznamenání, orgánů státní správy, škol, mezinárodních organizací a v projevech společenské a náboženské úcty upevňuje pravopis podstatných a přídavných jmen převede přídavná jména do čísla množného a odvodí psaní hláskových skupin –ský/-ští, –cký/-čtí méně známé pravopisné jevy vyhledá v jazykových příručkách, orientuje se podle obsahu, zjišťuje významy slov, rozšiřuje si slovní zásobu 	<p>Pravopis Slovesa – čas minulý a přítomný</p> <p>Shoda s několikanásobným podmětem Vyjmenovaná slova a jejich slova příbuzná</p> <p>Velká písmena</p> <p>Podstatná a přídavná jména Hláskové změny při odvozování přídavných jmen</p> <p>Práce s jazykovými příručkami</p>	
<ul style="list-style-type: none"> graficky znázorní větu jednoduchou a souvětí uvede příklady významových poměrů mezi větami hlavními vyjmenuje některé typické spojovací výrazy pro daný typ souvětí a zdůvodní interpunkci aplikuje poznatky o významových poměrech i na poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami 	<p>Skladba Grafické znázornění souvětí a věty jednoduché Významové poměry vět hlavních</p> <p>Interpunkce</p> <p>Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní skupiny slovanských jazyků v návaznosti na dějepisné učivo uvede příklady, kdy se používá spisovná a nespisovná čeština 	<p>Obecné výklady o českém jazyce Slovanské jazyky</p> <p>Spisovná a nespisovná čeština</p>	<p>MeV Kritické čtení a vnímání med. sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnotí přístup k médiím

Očekávané výstupy předmětu	Sloh Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • vyhledá hlavní myšlenky v odborném textu a sestaví osnovu • rozezná v textu odborné názvy • sestaví osnovu výtahu z odborného textu • napíše výtah podle učebnicového textu • vhodně doplňuje výtah citátem 	<p>Výtah</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací)</p> <p>Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní)</p> <p>Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech uvede charakteristiku literárního hrdiny • vyhledá v textu charakteristiku nepřímou a následně ji změni na přímou • charakterizuje postavy pomocí přirovnání a rčení 	<p>Charakteristika literární postavy</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací)</p> <p>Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace)</p>	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
<ul style="list-style-type: none"> • na základě ukázky vymezi členění, účel a výrazové prostředky výkladu • sestaví osnovu výkladu a vyvodí jeho kompozici • vhodně užívá odborné názvy a slova citově neutrální • orientuje se v encyklopediích • sestaví výklad z několika různých pramenů • napíše výklad podle zvoleného tématu ze svého oblíbeného předmětu 	<p>Výklad</p> <p>Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní)</p> <p>Čtení – věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)</p> <p>Písemný projev – komunikační žánry: výklad</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech uvede jazykové prostředky líčení • najde v úryvku slova a slovní spojení, která vyvolávají citovou působivost textu • vysvětlí rozdíl mezi objektivním a subjektivním sdělením • vhodně užívá neobvyklá slovní spojení, metaforu, metonymii a dějová slovesa • neotřelými jazykovými prostředky vyjádří svůj vztah k líčené skutečnosti, předmětu 	<p>Líčení</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové</p> <p>Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení), zážitkové</p> <p>Písemný projev – komunikační žánry: subjektivně zbarvený popis</p> <p>Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita – tvořivost v mezilidských vztazích
<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí ukázky vymezi hlavní znaky a principy úvahy • vysvětlí úlohu řečnické otázky v úvaze • objasní aforismus a přísloví • vyjádří obsah aforismů a citátů vlastními slovy • vybírá vhodné citáty jako téma úvahy • zaujímá stanovisko k úvahám jiných autorů 	<p>Úvaha</p> <p>Čtení – kritické (analytické), věcné (vyhledávací)</p> <p>Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace), komunikační žánry: diskuze</p>	<p>OSV</p> <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
<ul style="list-style-type: none"> • vymezi specifické prostředky mluveného projevu • za pomoci ukázek určí slohové postupy a slohové útvary • zařadí text k funkčnímu stylu • porovná užití jazykových prostředků různých autorů v žánrově shodných slohových útvarech 	<p>Souhrnné poučení o slohu</p> <p>Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící)</p> <p>Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení)</p> <p>Mluvený projev – zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)</p>	

Literatura		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Žák: rozpozná základní literární žánry vlastními slovy vysvětlí, co je bajka, epos, drama, komedie a tragédie seznámí se s odkazem antické kultury a mravním posláním bible 	Nejstarší literatura: Bible, Homér, Ezop, antická dramata a divadlo	
<ul style="list-style-type: none"> v návaznosti na dějepisné učivo popíše situaci na Velké Moravě, počátky našeho písemnictví a právo na kulturu ve srozumitelném jazyce 	Konstantin a Metoděj, staroslověnština, hlaholice	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vliv církve na středověkou kulturu a literaturu definuje pojmy kronika, legenda, letopis, životopis, prvotisk zdůvodní význam vynálezu knihtisku na rozvoj vzdělanosti 	Staroslov. legendy, Kronika Kosmova a Dalimilova, doba Karla IV., Jan Hus, husitská doba, vynález knihtisku a první tištěná kniha u nás	
<ul style="list-style-type: none"> porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (Shakespeare) popíše snahu evropských humanistů o znovuoživení antických ideálů a víru v lidský rozum 	Evropská renesance: Dante, Boccaccio, Cervantes, Shakespeare	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí osobnost J. A. Komenského jako významného učence své doby a Učitele národů 	Pobělohorská literatura: J.A. Komenský	
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje na téma mezilidské vztahy, peníze vyhledává hlubší smysl uměleckého díla /bajky, Faust/ 	Klasicismus a osvícenství: Molière, Goethe, I. A. Krylov	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavního hrdinu a romantismus a realismus jako umělecký směr hodnotí jazyk děl a uměleckých prostředků tohoto období sleduje výstavbu souvislého textu přifazuje ukázky k autorovi 	Světová literatura 19. stol.: romantismus – Byron, Poe, Hugo, Puškin, A. Dumas, román, povídka realismus – Balzac, Dickens, Tolstoj, Twain, London	
<ul style="list-style-type: none"> objasní hlavní cíle národního obrození opakuje si liter. pojmy – báseň, sloka, verš, rým, rytmus, lidová poezie, epigram posoudí umělecký jazyk některých autorů, rozpozná metafory, epiteta, personifikaci 	Národní obrození: jazykověda, divadlo, národní uvědomění, obnovení českého jazyka Čelakovský, Tyl, Máchá, Erben, Borovský, Němcová	
<ul style="list-style-type: none"> během školního roku reprodukuje 2 určené básně snaží se o vlastní tvorbu (povídka, epigramy ze žánrovského prostředí apod.) a její výtvarné ztvárnění používá literární přehledy a charakterizuje probrané období literatury upevňuje si čtenářské dovednosti a volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text nejméně jednou za školní rok přednese vhodný text (referát na dané téma) o životě a díle některého významného spisovatele 	Průběžně po celý rok: volná reprodukce, vlastní tvořivá činnost literární přehledy, reprodukce básně, vytvoření a přednesení referátu, mluvní cvičení	

Předmět: český jazyk, ročník: 9.		
Mluvnice		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	Slovní zásoba Věcný význam slov Rozvoj slovní zásoby Synonyma, homonyma Vztahy mezi slovy Odborné názvy, slova domácí, mezinárodní Odvozování, skládání, zkracování	
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Tvarosloví Všechny slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	Skladba Stavba a tvoření věty a souvětí Pořádek slov ve větě Větné členy, zápor Řeč přímá a nepřímá	MuV Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> rovnocennost všech etnik
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	Pravopis Souhrnné opakování naučeného pravopisu z předchozích ročníků Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	Zvuková stránka jazyka Větný přízvuk a melodie Zásady správné výslovnosti, intonace, pauzy a frázování Jazyková kultura	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Obecné poučení o jazyce Čeština jako náš národní jazyk, jeho původ, vývoj a rozvrstvení Slovanské jazyky Práce se slovníky a jazykovými příručkami	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace -technika a výraz řeči, monolog a dialog

Očekávané výstupy předmětu	Sloh Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji uspořádá informace z textu s ohledem na jejich účel při práci s texty využívá základy studijního čtení stručně vyjádří hlavní myšlenku textu 	Interpretace textu Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (objektivní a subjektivní sdělení) Písemný projev – komunikační žánry: výpisek	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
<ul style="list-style-type: none"> při popisu jazykového postupu používá vhodné jazykové prostředky s pomocí učitele ústně popíše umělecké dílo používá jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu koherentním textem vyjádří svoje osobní pocity 	Popis Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví charakteristiku kamaráda vypravuje přečtený úryvek nebo scénu z filmu 	Charakteristika, vypravování Písemný projev – vlastní tvořivé psaní: charakteristika Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace	
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vlastní úvahu a vyjádří tak postoj ke sdělovanému obsahu 	Úvaha Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	OSV Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele charakterizuje základní mluvené žánry podle komunikační situace v mluveném projevu volí prostředky řeči vhodné pro danou komunikační situaci v diskusi využívá zásad dorozumívání a pravidel dialogu 	Řečnické útvary, diskuse Mluvený projev – základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený, nepřipravený projev na základě poznámek, diskuze Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, manipulativní působení projevu)	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – empatie a pohled na svět očima druhého komunikace – dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů), otevřená a pozitivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
<ul style="list-style-type: none"> na základě ukázek charakterizuje fejeton vymezí jednotlivé funkční styly v denním tisku vyhledá různé slohové útvary a následně je zařadí k jednotlivým funkčním stylům rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj tvořivě pracuje s textem při přípravě vlastního referátu 	Fejeton, funkční styly Čtení – věcné (vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – kritické (komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu) Mluvený projev – komunikační žánry: referát	MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením identifikování základních orientačních prvků v textu
<ul style="list-style-type: none"> gramatické a stylistické poznatky využívá při vlastním tvořivém psaní 	Slohové útvary dle výběru žáka Písemný projev – na základě poznatků o základních slohových postupech a žánrech, vlastní tvořivé psaní dle výběru žáka	

Literatura		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s prvky dramatu vytvoří si základní přehled o autorech tohoto období vysvětlí snahu o včlenění národní literatury do evropské vyhledá v dílech prvky realismu, naturalismu a zájem autorů o venkov odhadne vliv generace Národního divadla na tehdejší celospolečenský vývoj 	Česká literatura 19. stol.: Neruda, Vrchlický, Rais, Sládek, bratři Mrštíkové, vznik Národního divadla	
<ul style="list-style-type: none"> snaží se analyzovat hlavní myšlenky literárních děl charakterizuje některé literární hrdiny rozlišuje liter. druhy a žánry – sestavuje literární přehledy a průběžně s nimi pracuje 	Světová literatura 1. pol. 20. stol.: Apollinaire, Rolland, Remarque, Exupéry, Šolochov, Kafka, Hemingway, Steinbeck	
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený nebo slyšený text a přednese 2 básně popíše strukturu literárního díla, jeho kompoziční stavbu posoudí jazyk některých liter. děl – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie – rým, rytmus zhodnotí význam boje proti válce a fašismu v některých liter. dílech 	Česká literatura 1. pol. 20. stol.: Bezruč, Wolker, Nezval, Seifert, Hrubín, Hašek, Čapek, Jirásek, Vančura, Olbracht, Poláček, Osvozené divadlo V+W	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá informace v různých médiích o některých významných autorech tohoto období a seznámí se s jejich tvorbou volně reprodukuje jedno dílo vybraného autora porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, filmovém případně dramatickém zpracování 	Světová literatura 2. pol. 20. stol.: volný výběr autorů (Pasternak, John Irving, U. Eco apod.) Prvky sci-fi: Bradbury, Orwell, Tolkien	
<ul style="list-style-type: none"> snaží se rozlišovat literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie k vlastnímu literárnímu textu vytvoří výtvarný doprovod (ilustraci, obálku knihy, filmový plakát apod.) 	Česká literatura 2. pol. 20. stol.: O. Pavel, Lustig, Otčenášek, Körner, Hrabal, Páral, R. John, Viewegh Vlastní tvorba, referáty, mluvní cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	Divadla malých forem: Divadlo Jára Cimrmana, Semafor, texty písní	
<ul style="list-style-type: none"> dle možností navštíví divadelní představení, zúčastní se literární exkurze nebo besedy, případně se pokusí o dramatické ztvárnění některého liter. díla 	Literární beseda, dramatizace, filmový scénář, divadlo	

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **anglický jazyk** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **cizí jazyk RUP ZV**. Obsahovou náplní výuky Anglického jazyka je nácvik řečových dovedností. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba daných tematických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků a jejich zájmům.

Anglický jazyk vyučujeme v 1. až 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut. V 1. a 2. ročníku, je výuka motivační.

Při výuce anglického jazyka jsou žáci děleni do skupin. Výuka probíhá v klasických třídách nebo jazykové učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a dalšími pomůckami pro výuku anglického jazyka.

V předmětu anglický jazyk jsou naplňována tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- motivujeme žáky k učení anglického jazyka pomocí praktických příkladů
- bereme ohledy na žáky s poruchami učení
- jdeme příkladem, dále se vzděláváme a rozšiřujeme si pedagogický obzor
- nabízíme žákům možnosti dalšího rozšiřování vědomostí (knihovna, časopisy, Pc)
- klademe důraz na souvislosti mezi anglickým jazykem a jinými předměty

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- zařazujeme do výuky cvičení, při kterých žáci hledají správná řešení
- učíme žáky k práci s chybou

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- umožňujeme žákům vzájemně komunikovat zadáváním rozhovorů na daná témata
- učíme žáky naslouchat názorům ostatních a také je respektovat
- organizujeme poznávací zájezdy dle zájmu žáků
- učíme žáky formulovat své myšlenky v mluvené i písemné podobě
- rozvíjíme schopnost reprodukovat jednoduché texty (říkanky, písničky)
- komunikujeme se žáky při organizaci výuky anglicky, aby žáci postupně porozuměli významu pokynů

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách a vzájemně si pomáhají
- posilujeme sebedůvěru žáků
- oceňujeme každou snahu žáka
- podněcujeme žáky k zájmu o život v anglicky mluvících zemích

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vnímat odlišnosti různých ras, národů a jazyků
- vytváříme vlastní školní tradice
- simulujeme situace z každodenního života

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci samostatně vytvářejí dílo (projekty)
- učíme žáky vyhledávat informace (práce se slovníkem, Pc, doplňkové materiály)
- dbáme na soustavnou a vytrvalou přípravu na vyučování (domácí úkoly)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: anglický jazyk, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje • osvojí si základy výslovnosti <p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně • přiměřeně reaguje na základní pokyny při výuce <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • vyjádří jednoduché přání k narozeninám • vyjadřuje souhlas, nesouhlas • odpoví na otázku týkající se počtu <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nečte anglicky <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> • nepíše anglicky 	<p>Zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky.</p> <p>Vhodně rozpracované písničky, říkanky, hry Pozdravy: Dobré ráno, ahoj, na shledanou, dobrý večer Rodina Základní barvy Číslovky od 1 do 10 Dům: okno, dveře, podlaha, střecha Školní potřeby Hračky Oblečení Zvířata Předložky: v, pod, na Otázka: Kde je? Odpověď: To je v, na, pod Přání k narozeninám Jednoduché pokyny pro výuku</p>	

Předmět: anglický jazyk, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> osvojí si základy výslovnosti <p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> v přiměřeném rozsahu se seznámí se slovní zásobou z jednotlivých tematických celků rozumí jednoduchým pokynům a větám, přiměřeně na ně reaguje <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> počítá od 1 do 10, od 10 do 20 pojmenuje základní části těla označí velikost, délku předmětů pojmenuje některé dopravní prostředky pojmenuje části domů a odpoví na jednoduchou otázku pojmenuje jídlo vyjádří zájem o pití, jídlo, WC seznámí se s jednoduchou, pomalou a pečlivě vyslovovanou konverzací dvou osob s dostatkem času pro porozumění <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> začíná číst slova a věty a uvědomovat si rozdíl mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> začíná psát slova a věty 	<p>Zvuková a základní grafická podoba jazyka, základní výslovnostní návyky.</p> <p>Vhodné písničky, říkanky, didaktické hry</p> <p>Pozdravy a rozloučení</p> <p>Uvedení členů své rodiny</p> <p>Jednoduché pokyny a reakce na ně</p> <p>Vyjádření souhlasu a nesouhlasu</p> <p>Číslo od 1 do 10, od 10 do 20</p> <p>Části těla</p> <p>Dopravní prostředky</p> <p>Dům: místnosti, zahrada</p> <p>Předložky: v, na, pod</p> <p>Spojky: a, nebo</p> <p>Otázka: Kde je ...?</p> <p>Jídlo: ovoce, zelenina, maso, chléb, nápoje</p> <p>Otázka a zápor v přítomném čase</p> <p>Rozkazovací věta</p> <p>Osobní zájmena</p> <p>Sloveso <i>být</i> v přítomném čase</p> <p>Sloveso <i>umět</i> v přítomném čase</p> <p>Otázka a odpověď</p> <p>Přídavná jména: velký, malý, krátký, dlouhý</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči); dialog (jeho pravidla); komunikace v různých situacích

Předmět: anglický jazyk, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně a neverbálně • zvuková podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, fonetické znaky (pasivně) • vyjmenuje anglickou abecedu • hláskuje svoje jméno <p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché pokyny ve třídě <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • vyjmenuje členy rodiny • pojmenuje barvy • velmi jednoduše popíše svůj pokoj • poblahopřeje k narozeninám • pojmenuje základní oblečení • reprodukuje velmi jednoduchou konverzaci a přiměřeně obtížný text • prezentuje jednoduché říkanky a písničky • napočítá do 20 <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přečte foneticky správně krátký dialog • reprodukuje velmi jednoduchou konverzaci a přiměřeně obtížný text <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	<p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu.</p> <p>Pozdravy. Abeceda. Hláskování. Základní pokyny ve třídě Osobní a přivlastňovací zájmena Rodina Číslovky 1-20 Přivlastňovací pád Barvy Neurčitý člen Vazba There is / there are Ukazovací zájmena Oblečení</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání-cvičení dovedností zapamatování <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání lidí-vzájemné poznávání se ve skupině • komunikace-cvičení aktivního naslouchání <p>MuV Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam užívání Aj • specifické rysy Aj

Předmět: anglický jazyk, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně a neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal <p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché příkazy a zákazy • reprodukuje krátké dialogy <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • vyjádří co umí a neumí pomocí slovesa <i>can, can't</i> • jednoduše popíše kreslenou postavu • vyjmenuje dny v týdnu • formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně • vyjmenuje 10 zvířat • prezentuje jednoduché básničky a písničky <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší fonetickou a psanou formu jazyka • zapíše nákupní seznam 	<p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>Sloveso <i>can/can't</i> Sloveso <i>have got</i> Části těla Nepravidelné množné číslo podst. jmen Jídlo Použití <i>some/any</i> Počasí Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý Týdenní program Předložky místní Zvířata Škola Volný čas Krátké odpovědi. Tázací příslovce Předmětná zájmena</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebezpoznání a sebepojetí-moje tělo • rozvoj schopnosti poznávání-cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace-sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu, komunikace v různých životních situacích <p>MuV Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam užívání Aj <p>Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Předmět: anglický jazyk, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Řečové dovednosti Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> přihádí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy <p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu reaguje na pokyny ve třídě <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá napočítá do 100 popíše svůj rozvrh hodin určí čas popíše svůj režim dne vyjádří možnost a povinnost popíše svůj pokoj vyjmenuje hlavní názvy budov ve městě popíše postavu reprodukuje říkanky, písničky vyjádří právě probíhající činnost <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu reprodukuje a sestaví jednoduchý rozhovor vyhledá v textu potřebnou informaci <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 	<p>Slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Anglicky mluvící země Číslovky 1 – 100. Antonyma. Sloveso <i>to be</i> Psaní pohledu a dopisu Osobní údaje Předměty ve škole, rozvrh hodin Určování času Přítomný čas prostý Režim dne, volný čas Sloveso <i>must</i> Předložky místa Dům, byt Domov Naše město Popis postavy Přítomný čas průběhový Oblečení V obchodě</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace-vedení dialogu <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> život dětí ve VB <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> styl života v britských rodinách <p>Muv Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> význam užívání Aj specifické rysy Aj <p>Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> sociokulturní rozdíly mezi VB a ČR

Předmět: anglický jazyk, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • vyhledá potřebné informace v textu • vyplní jednoduchou tabulku na základě poslechu <p>Mluvení Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví ústně i písemně jednoduchý rozhovor o svém životě • popíše oblíbené zvíře • formuluje jednoduché otázky v přítomném i minulém čase a odpovídá na ně • vyjádří svůj zdravotní problém • objedná si jídlo v restauraci • zeptá se na množství • vyjmenuje druhy zábavy, druhy filmů <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přečte foneticky správně krátký text • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přečte a zapíše datum • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z oblasti probíraných tématických okruhů 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Přítomný čas Řadové číslovky Zvířata Přídavná jména Zdraví Minulý čas Jídlo a pití Vazba Going to Počítatelnost podstatných jmen Velká Británie a Londýn Stupňování přídavných jmen Zábava, volný čas</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace-člověk a zdraví, organizace volného času <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> • život dětí ve VB <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • styl života v britských rodinách <p>MeV Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • role médií v životě dítěte

Předmět: anglický jazyk, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • odhaduje význam neznámých slov z kontextu • orientuje se v základních reáliích VB se zaměřením na Londýn <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • zeptá se na cestu a vysvětlí cestu pomocí mapy nebo plánu • klade a zodpovídá otázky o tom, co kdo dělá ve volném čase • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se událostí v jeho životě • popíše svoji rodinu • popíše dům a místnosti <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny a školy 	<p>Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Popis města, instrukce k určení směru Přítomný čas prostý Like + ing Minulý čas prostý Modální slovesa v minulém čase Přítomný čas průběhový Budoucí čas prostý Reakce a odpovědi Spojování vět Rodina Dům Geografické, historické a kulturní údaje příslušné jazykové oblasti Kanada</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace-vedení dialogu <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání a sebepojetí-já jako zdroj informací <p>Muv Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam užívání cizího jazyka <p>Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní problémy sociokulturních rozdílů <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • styl života v britských rodinách

Předmět: anglický jazyk, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat • odvodí význam základních pojmů týkajících se přírody <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mluví o volném čase a dalších osvojených tématech • popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • jednoduše konverzuje o počasí • vyžádá si osobní informaci a také ji poskytne • sestaví rozhovor na téma nákupy • jednoduchým způsobem popíše své zdravotní problémy • poradí kamarádovi se zdravým stravováním <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché texty týkající se volného času a dalších osvojených témat • popíše, co má kdo na sobě • formou e-mailu poblahopřeje kamarádovi • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché texty 	<p>Slovní zásoba - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem</p> <p>Osobní údaje Fráze vyjadřující blahopřání Minulé časy Oblečení Modální slovesa Souhlas, nesouhlas Kultura Sport Části lidského těla Pocity a nálady Péče o zdraví, stravovací návyky Pocasi Příroda a město Nákupy a móda Antonyma přídavných jmen Podstatná a přídavná jména Austrálie</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání-cvičení dovedností zapamatování <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace-komunikace v různých situacích <p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana biologických druhů <p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> • život dětí v jiných zemích

Předmět: anglický jazyk, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat <p>Mluvení Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života představí své kamarády, členy rodiny jednoduše popíše nebo charakterizuje lidi vyjádří, co má a nemá rád jednoduše popíše problém a požádá o službu vyjádří svůj názor popíše své tělesné pocity sjedná si schůzku po telefonu v modelové situaci <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým textům, vyhledává v nich požadované informace čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu seznamuje se s reáliemi VB a USA, vládní a vzdělávací systémy, cestování <p>Psaní Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché písemné sdělení vyplní jednoduchý dotazník nebo formulář 	<p>Mluvnice - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Vztažné věty Fráze pro představování Vyjádření času, dat Čtení na téma Člověk a společnost Podstatná a přídavná jména Antonyma přídavných jmen Slovesa + ing Společnost a její problémy Volba povolání Moderní technologie a média Vyjádření názoru Zdravý životní styl Cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí Minulé časy Tázací výrazy Tázací dovětky Čtení na téma vláda VB a USA a vzdělávání v USA Literární portréty CH. Dickense a W. Shakespeara</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> zkušenosti z Evropy a světa zvyky a tradice národů Evropy <p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> důležitost integrace jedince

5.3 Další cizí jazyk (německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **další cizí jazyk** (německý jazyk, ruský jazyk, francouzský jazyk) vychází ze vzdělávací oblasti **jazyk a jazyková komunikace RUP ZV**. Předmět další cizí jazyk vyučujeme v 7. - 9. ročníku. Konkrétní učivo volí učitel sám s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, a potřeby žáků. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Další cizí jazyk vyučujeme v jazykových nebo kmenových učebnách. Hlavním cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi zemí Evropské unie a mimo ni a vytvořit tak jazykovou základnu pro případné pozdější pracovní uplatnění po dokončení dalšího studia. Z těchto důvodů klademe důraz na rozvoj komunikativních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Znalost dalšího cizího jazyka umožní našim žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života i odlišné kulturní tradice lidí jiných zemí a zároveň prohlubuje vědomí důležitosti mezinárodního porozumění a tolerance, vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodní úrovni.

V předmětu další cizí jazyk jsou realizována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, enviromentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- umožňujeme žákům pochopit důležitost komunikovat v cizím jazyce pro další studium a praktický život
- učíme žáky propojovat probraná témata a jazykové jevy
- směřujeme k samostatnému odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce
- pozorujeme pokrok u žáků

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- podporujeme žáky v řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- nabádáme žáky nebát se mluvit s cizincem
- učíme je opsat obsah myšlenky, pokud jim chybí slovní zásoba
- snažíme se o rozvíjení tvořivosti v cizím jazyce

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- učíme zformulovat jednoduché myšlenky
- snažíme se, aby žáci porozuměli zvukové i písemné podobě textu v daném jazyce

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- usilujeme o to, aby žáci dokázali v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc či radu
- dbáme na dodržování slušného chování v cizojazyčném prostředí
- učíme žáky pracovat ve skupině a chápat význam týmové práce
- oceňujeme každou snahu žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- přibližujeme žákům zvyky zemí a porovnáváme je se zvyky místními
- pěstujeme respekt ke kulturnímu a historickému dědictví cizojazyčně mluvících zemí
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky pracovat s dvojjazyčným slovníkem a doplňujícím materiálem (časopisy, internet, ...)
- rozvíjíme možnost využívat jazyka k získání informací z různých oblastí
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: další cizí jazyk, ročník: 7. – 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Mluvení: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Psaní: Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> domov rodina škola volný čas povolání lidské tělo zdraví jídlo oblékání nákupy obec dopravní prostředky kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu hodiny zvířata příroda počasí <p>mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <ul style="list-style-type: none"> Významná města Přírodní oblasti Osobnosti 	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě mezilidské vztahy – vztahy a naše skupina/třída komunikace – dialog; komunikace v různých situacích <p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> styl života v evropských rodinách <p>MuV Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> význam užívání cizího jazyka <p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> příroda a její ochrana

5.4 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **matematika** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **matematika a její aplikace RUP ZV**. Matematika prostřednictvím postupného a návazného poznávání a osvojování matematických pojmů a operací vytváří předpoklady pro komunikaci žáků s číselnými a prostorovými vztahy v poznávacích i praktických situacích. Výrazně ovlivňuje rozvoj abstraktního a exaktního myšlení žáků. Učí je logicky usuzovat, přesně se vyjadřovat, argumentovat, vytvářet matematické modely a interpretovat výsledky matematického řešení v reálných situacích.

Výuka matematiky v základním vzdělávání je založena především na soustavném řešení úloh a problémů. Činnostní charakter výuky je její podstatou. Liší se tak od systému matematiky jako vědy, která je založena především na axiómech, definicích, větách a jejich důkazech.

Důležitou úlohu v osvojování si matematiky má aritmetika, ve které se žáci učí chápat pojem čísla, provádět operace s čísly, řešit základní úlohy z praxe, provádět odhady výsledků a kontrolu výpočtů, užívat získané poznatky v běžných úlohách z každodenního života.

Geometrie, která je další součástí matematického vzdělávání, učí žáky přesnosti v měření a rýsování, výpočtům obvodů, obsahů a objemů rovinných a prostorových útvarů. Rozvíjí jejich prostorovou představivost.

V algebře se žáci seznamují s pojmem proměnná a s její úlohou při matematizaci reálných situací. Řeší aplikační úlohy pomocí lineárních rovnic, osvojují si poznatky o funkcích, jichž mohou využít jak v přírodovědných oborech, tak i při řešení jednoduchých technických a ekonomických problémů z praxe.

Matematika vede žáky k pochopení běžně uváděných statistických údajů, k porozumění různým grafům a učí je provádět konstrukce grafů na základě dat zjištěných v praxi. Klade i základy finanční matematiky. Žáci poznávají běžně užívané pojmy jako jsou úrok, jistina, úrokovací doba apod., pracují s nimi a využívají je.

Matematika rozvíjí žákovy schopnosti orientovat se v ostatních vzdělávacích oblastech, vnímat souvislosti mezi nimi, používat prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory.

Zvlášť úzký kontakt má vyučování matematice s výukou fyziky (užití jednotek, vyjádření neznámé veličiny ze vzorce, řešení rovnic), zeměpisu (měření úhlů, měřítko plánů a map) a chemie (chemické výpočty - procenta, hmotnostní zlomky, úměra apod.).

Matematika se realizuje v samostatném vyučovacím předmětu, který je zařazen do všech ročníků. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

V předmětu matematika jsou naplňována průřezová témata osobnostní a sociální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky osvojování si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků
- pomáháme jim při vyhledávání relevantních údajů v zadání slovních a logických úloh
- prostřednictvím vhodně volených zadání je nutíme vyhledávat smysl osvojovaných postupů v běžném životě
- vytváříme se žáky komplexní pohled na matematiku a s ní související přírodní vědy
- dáváme žákům možnost v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- objasňujeme žákům význam kontroly dosažených výsledků
- učíme je pochopit důležitost zjištění, že úloha má i více, nebo žádné řešení
- necháváme žákům prostor pro hledání vlastního postupu při řešení problémů
- podněcujeme je ke zjišťování informací, které jsou potřebné k dosažení cíle
- učíme žáky vhodným způsobem vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umění je obhajovat

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozebíráme se žáky různé typy grafů a některé se snažíme sestojit
- učíme je sestavovat znění vypočítaných výsledků ve srozumitelné formě a logickém sledu
- dáváme žákům možnost spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci s nimi komunikujeme způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů u žáků dosahujeme pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- pomáháme jim při vytváření pravidel pro práci skupiny i samostatnou práci a jejich dodržování

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky uvědomování si svých školních povinností a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme je vzájemné toleranci, respektování názorů druhých, empatii a asertivě

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dbáme na bezpečné používání rýsovacích a dalších potřeb a jejich udržování v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- učíme žáky kritickému postoji k výsledkům, kterých dosáhli, umožňujeme jim stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- učíme žáky kázní, adaptabilitě, flexibilitě a komunikaci
- dohlížíme na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: matematika, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>Čísla 0 - 20 Čtení a psaní čísel Číselná osa Porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno Znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$ Počítání předmětů v daném souboru Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku Řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – řešení problémů Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> řešení problému a rozhodovací dovednosti; dovednosti pro řešení a rozhodování (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu) </p>
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>Geometrie Základní geometrické pojmy Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec Používání stavebnic</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - smyslové vnímání Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> řešení problému a rozhodovací dovednosti dovednosti pro řešení a rozhodování (zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu) </p>

Předmět: matematika, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>Číselný obor 0 - 100</p> <p>Čísla 0 - 100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100</p> <p>Řešení a vytváření slovních úloh</p> <p>Zaokrouhlování čísel na desítky</p> <p>Počítání s použitím závorek</p> <p>Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100</p> <p>Sčítání a odčítání násobků deseti</p> <p>Orientace v čase – jednotky času</p> <p>Jednotky délky</p> <p>Jednotky hmotnosti</p> <p>Jednotky objemu</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>Geometrie</p> <p>Práce s pravítkem</p> <p>Úsečka, lomená čára, křivá čára, bod</p> <p>Kreslení rovných a křivých čar</p> <p>Rýsování úseček, porovnávání úseček</p> <p>Měření délky úsečky</p> <p>Jednotky délky</p> <p>Označení bodu</p> <p>Rýsování úseček</p> <p>Tělesa – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání - smyslové vnímání

Předmět: matematika, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<p>Číselný obor 0 - 1000 Číselná řada, zápis čísel, číselná osa Počítání po stovkách, desítkách a jednotkách Čtení a zápis trojčiferných čísel Porovnávání čísel Sčítání a odčítání dvojciferných čísel zpaměti Písemné sčítání a odčítání čísel Násobení a dělení v oboru násobilky Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky Jednotky délky Jednotky hmotnosti Jednotky objemu Jednotky času Dělení se zbytkem Násobení a dělení mimo obor násobílek Násobení a dělení násobků deseti Násobení dvojciferných a trojčiferných čísel jednociferným činitelem Písemné násobení jednociferným činitelem Slovní úlohy</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování seberegulace a sebeorganizace, sebekontrola
<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<p>Geometrie Bod, přímka, úsečka, polopřímka Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Trojúhelník, čtverec a obdélník, rovina Rovinné obrazce – čtyřúhelníky Kružnice, kruh Rýsování kružnice Přenášení úseček – shodnost, porovnávání úseček Střed úsečky Konstrukce trojúhelníku Tělesa – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule</p>	

Předmět: matematika, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Číselný obor 0 - 1 000 000</p> <p>Čtení a zápis čísel, číselná osa Zápis čísel v desítkové soustavě, a jeho znázornění na číselné ose Počítání po statisících, desetitisících, tisících Porovnávání čísel do 1 000 000 Zaokrouhlování čísel v oboru do milionu Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Práce s diagramy Pamětné sčítání a odčítání, násobení a dělení Písemné sčítání a odčítání Jednoduché rovnice, nerovnice Přímá úměrnost Jednotky délky Jednotky obsahu Jednotky hmotnosti Jednotky objemu Jednotky času Zlomky, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem Průměr Slovní úlohy</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání řešení problémů seberegulace a sebeorganizace sebekontrola; organizace vlastního času psychohygiena - pomoc při potížích
<ul style="list-style-type: none"> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<p>Geometrie</p> <p>Vzájemná poloha přímek v rovině, různoběžky, rovnoběžky, kolmice Rýsování kolmic, rovnoběžek Pravý úhel-pravoúhlý trojúhelník, obdélník, čtverec Kružnice, kruh, Rýsování trojúhelníků, trojúhelníková nerovnost Osa úsečky, střed úsečky Rýsování čtverce a obdélníku Obvod trojúhelníku, obdélníku, čtverce Osově souměrné útvary Rovnoběžníky Obsah obdélníku, čtverce Grafický součet, rozdíl a násobek úseček Tělesa – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule</p>	

Předmět: matematika, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<p>Číselný obor do 1 000 000 000</p> <p>Posloupnost přirozených čísel Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose Porovnávání přirozených čísel Zaokrouhlování Pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel Písemné sčítání a odčítání přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Písemné dělení dvojciferným dělitelem Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) Rovnice, nerovnice Jednotky délky Jednotky hmotnosti Jednotky času Jednotky obsahu Přímá úměrnost, souřadnice bodů Římské číslice - větší čísla Tabulky, grafy, diagramy Zlomky, Průměrná rychlost, aritmetický průměr Desetinné zlomky a jejich přepis do desetinného čísla Početní výkony s desetinnými čísly Práce s kalkulátorem</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - řešení problémů seberegulace a sebeorganizace - sebekontrola; organizace vlastního času psychohygiena - pomoc při potížích
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<p>Geometrie</p> <p>Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka polopřímky, úsečka, čtverec, obdélník, vlastnosti úhlopříček, kružnice, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník, úhel, trojúhelníková nerovnost Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky; Obvod a obsah čtverce a obdélníku Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Osově souměrné útvary Střed a osa úsečky Porovnávání úhlů, osa úhlu</p>	
	<p>Nestandardní aplikované úlohy a problémy</p> <p>Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost</p>	

Předmět: matematika, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru desetinných čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • matematizuje jednoduché reálné situace 	<p>Desetinná čísla Čtení a zápis desetinného čísla Porovnání a zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Převody jednotek Násobení desetinných čísel Dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným Slovní úlohy</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 25) Prvočísla a čísla složená Rozklad na prvočinitele Čísla soudělná a nesoudělná Nejmenší společný násobek Největší společný dělitel</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Základní pravidla rýsování Vzdálenost bodu od přímky Střed úsečky, osa úsečky</p> <p>Úhel a jeho velikost Úhel a jeho přenášení Druhy úhlů Měření velikosti úhlů Rýsování úhlů Osa úhlu – konstrukce kružítkem Dvojice úhlů Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlu dvěma</p> <p>Trojúhelníky a mnohoúhelníky Trojúhelníky Vnitřní a vnější úhel trojúhelníku Druhy trojúhelníků Trojúhelníková nerovnost Těžiště a výšky v trojúhelníku Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Osová souměrnost Osově souměrné obrazce Konstrukce rovinných obrazců v osově souměrnosti</p> <p>Obsah obrazce a povrch tělesa Jednotky obsahu, převody Obsah čtverce a obdélníka Povrch kvádra a krychle Slovní úlohy</p> <p>Objem krychle a kvádra Jednotky objemu, převody Objem krychle a kvádra Slovní úlohy</p>	

Předmět: matematika, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • používá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti 	<p>Celá čísla Čísla celá Číselná osa Absolutní hodnota celého čísla Porovnávání celých čísel Sčítání, odčítání, násobení a dělení celých čísel</p> <p>Zlomky a racionální čísla Pojem zlomku, zápis desetinného zlomku Převádění zlomku na desetinné číslo a naopak Smíšené číslo Rozšiřování a krácení zlomků Sčítání a odčítání zlomků a smíšených čísel Násobení zlomků celým číslem Násobení zlomků Dělení zlomků Složený zlomek Záporné desetinné číslo Racionální číslo Sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel Slovní úlohy</p> <p>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka Poměr Měřítko plánu, mapy Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Trojčlenka Slovní úlohy</p> <p>Procenta Procento Výpočet procentové části Výpočet počtu procent Výpočet základu Jednoduché úrokování Promile Slovní úlohy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středové souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Shodnost trojúhelníků Shodné útvary v rovině Shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu Konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu</p> <p>Středová souměrnost Středově souměrné obrazce Konstrukce obrazu ve středové souměrnosti</p> <p>Čtyřúhelníky Třídění čtyřúhelníků Rovnoběžníky Lichoběžník Rýsování čtyřúhelníků Obvod a obsah trojúhelníka a čtyřúhelníka Slovní úlohy</p> <p>Objem a povrch hranolu Objem a povrch hranolu Slovní úlohy</p>	

Předmět: matematika, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> •provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu •zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor •modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel •matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním •formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav •analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel •vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data •porovnává soubory dat •určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti •vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem •matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p>Druhá mocnina a odmocnina Druhá mocnina Druhá odmocnina Práce s tabulkami Práce s kalkulátorem Reálná čísla Mocniny s přirozeným mocnitelem n-tá mocnina čísla Sčítání a odčítání mocnin s přirozeným exponentem Násobení a dělení mocnin s přirozeným exponentem Pravidla pro počítání s mocninami Zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p>Výrazy Číselné obory Číselné výrazy Výrazy s proměnnou Jednočlen, mnohočlen Sčítání a odčítání mnohočlenů Násobení mnohočlenu jednočlenem a dvojčlenem Druhá mocnina dvojčlenu Vytýkání Užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$</p> <p>Lineární rovnice Rovnost Lineární rovnice s jednou neznámou Ekvivalentní úpravy lineární rovnice Zkouška Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce</p> <p>Statistika Statistika – základní pojmy (soubor, šetření, znak, četnost) Aritmetický průměr Modus, medián Grafy, diagramy</p>	<p>MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> • různé typy sdělení (graf, diagram)
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestojí rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestojí sítě základních těles • načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Pythagorova věta Pythagorova věta Výpočet přepony Výpočet odvěsny Slovní úlohy</p> <p>Kruh, kružnice, válec Vzájemná poloha přímky a kružnice (sečna, tečna, tětíva) Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obvod a obsah kruhu Válec Objem a povrch válce Slovní úlohy</p> <p>Konstrukční úlohy Množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice Konstrukční úlohy</p>	

Předmět: matematika, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> •provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu •zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor •matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním •formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav •analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel •určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti •vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem •matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací •řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí •Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací •řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<p>Lomené výrazy Podmínky existence lomeného výrazu Krácení lomených výrazů Sčítání a odčítání lomených výrazů Násobení a dělení lomených výrazů Rovnice s neznámou ve jmenovateli Rovnice a soustavy rovnic o dvou neznámých Lineární rovnice se zlomky Lineární rovnice se závorkami Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Řešení soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých metodou sčítací, dosazovací Slovní úlohy Podobnost a její užití v praxi Podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení Poměr podobnosti Věty o podobnosti Slovní úlohy Základy finanční matematiky Úrok, úroková míra Jednoduché a složené úročení Úrokovací období Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Logické matematické úlohy Netradiční geometrické úlohy</p>	<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> • různé typy sdělení (graf, diagram)
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Funkce Definice funkce Lineární funkce Goniometrické funkce – sin, cos, tg Pravoúhlý trojúhelník a goniometrické funkce Objem a povrch jehlanu, kužele a koule Jehlan Kůžele Koule Slovní úlohy</p>	

5.5 Informatika, informatika (volitelný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **informatika** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **informační a komunikační technologie RUP ZV**. Hlavním cílem předmětu je vést žáky k získání základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využít je při dalším vzdělání i v praktickém životě. Předmět se zaměřuje na získání praktických dovedností a návyků a jejich uplatnění na trhu práce.

Informatika se vyučuje jako volitelný předmět v 3 a 4. ročníku a jako povinný předmět v 5. - 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Výuka informatiky probíhá v počítačové učebně. V předmětu Informační a komunikační technologie se realizují průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, mediální výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do vyučovacího procesu
- vytváříme podmínky k poznání smyslu a cíle učení informatiky pro uplatnění na trhu práce
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v praktickém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- snažíme se o rozvíjení tvořivosti, vedeme žáky k uplatnění vlastních nápadů
- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů a osvojené poznatky prakticky používat na trhu práce
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů, a učíme je uvědomění si své zodpovědnosti za svěřené úkoly
- učíme žáky samostatně promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu u žáků v oblasti informačních a komunikačních technologií a počítačové grafiky
- rozvíjíme u žáků schopnost komunikovat s ostatními prostřednictvím využití informačních a komunikačních technologií
- seznamujeme žáky s významem odborných termínů v oblasti informačních a komunikačních technologií a počítačové grafiky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- oceňujeme každou snahu žáka
- učíme spolupracovat ve dvojici či ve skupině
- motivujeme žáky k ohleduplnému přístupu ke spolupráci
- podporujeme žákovu sebedůvěru

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- učíme žáky chápání základních principů zákonů vztahujících se k informačním a komunikačním technologiím, např. zákon o duševním vlastnictví
- dáváme žákům prostor k hodnocení vlivu komunikačních a informačních technologií na postoje a chování člověka

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky dodržovat pravidla bezpečnosti
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme
- vysvětlujeme, jak lze získané vědomosti využít na trhu práce a v zájmových oblastech
- pěstujeme u žáků odpovědnost za odvedenou práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Předmět: informatika – volitelný předmět, ročník: 3.**

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady • využívá základní standardní funkce PC a jeho nejbližší periferie • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<p>Bezpečnost práce Rizika Prevence rizik Základní pojmy (informatika, bit, Byte, OS ...) Základy práce s počítačem Klávesnice, myš, obrazovka, tiskárna Formáty souborů (*.doc, *.odt, *.gif) Výukové a hry Komunikace Internet (google, wiki), e-mail</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj • rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě • rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem</p>

Předmět: informatika – volitelný předmět, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady • využívá základní standardní funkce PC a jeho nejbližší periferie • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	Základy práce s počítačem Orientace na obrazovce Údržba HW a SW Výukové programy a hry Programy (gedit, tuxpaint) Komunikace, internet, e-mail (icq, jabber...)	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium MeV <u>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</u> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě • rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných <u>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</u> <ul style="list-style-type: none"> • rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Předmět: informatika, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software postupuje poučeně v případě závady hardwaru nebo softwaru chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	Základy práce s počítačem Základní pojmy informatiky, struktura, funkce a popis počítače Bezpečnost práce, rizika a jejich prevence, péče o počítač, závady a poruchy Práce s klávesnicí, funkce kláves, práce s myší Základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel) a operace s nimi	
<ul style="list-style-type: none"> při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost 	Vyhledávání informací a komunikace Způsoby komunikace (mail, chat...) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace vyhledávacích dotazů	VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> naši sousedé v Evropě místa, události a artefakty v Evropě a ve světě EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> prostředí a zdraví MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> identifikování základních orientačních prvků v textu rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru 	Zpracování a využití informací Založení nového dokumentu, otevření, uložení Formátování textu (velikost, barva, písmo)	MeV Tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> tvorba mediálního sdělení pro časopis, rozhlas, televizi či internetové médium

Předmět: informatika, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá základní standardní funkce v textovém editoru 	<u>Práce s textovým editorem</u> Nastavování písma Vkládání nastavování pozice a obtékání obrázků Použití klipartů a wordartů Nastavení vzhledu stránky Tisk Ukládání v různých formátech Odeslání textu jako přílohy přímo z textového editoru Vkládání tabulek	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> <ul style="list-style-type: none"> uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní informace a funkce v tabulkovém editoru 	<u>Práce s tabulkovým kalkulátorem</u> Základní pojmy v tabulkovém editoru (buňka, sešit, adresa) Formátování buněk Automatické seznamy Jednoduché vzorce Funkce suma, průměr	MeV <u>Tvorba mediálního sdělení</u> <ul style="list-style-type: none"> technologické možnosti a jejich omezení
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu (Pč6)</i> <i>ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky (Pč6)</i> 	<u>Využití digitálních technologií</u> <u>Digitální technika</u> <i>(počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony (Pč6)</i> <u>Mobilní služby</u> <i>(operátoři, tarify) (Pč6)</i>	

Předmět: informatika, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrázkem 	Práce s textovým editorem Kontrola pravopisu, synonyma, vyhledávání, nahrazování Základy typografie Záhloví, zápatí Použití předdefinovaných stylů Vytváření vlastních stylů Automatický obsah	MeV Tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> • technologické možnosti a jejich omezení
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě • ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací 	Práce s tabulkovým kalkulátorem Složitější vzorce Absolutní adresy Funkce když Tvorba grafů Vkládání objektů (např. Editor rovnic)	MeV Tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> • uplatnění a výběr jazykových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje uživatelským způsobem v grafických editorech 	Základy grafiky Grafické formáty (*.bmp, *.jpeg, *.gif, *.png, *.xcf) Základní nástroje grafických editorů	

Předmět: informatika, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí výhody psaní na klávesnici správnou technikou provede základní úpravu písemností porovná úpravu úředních a osobních dopisů 	Základy administrativy Desetiprstová hmatová technika Úprava písemností Úprava úředních a osobních dopisů	
<ul style="list-style-type: none"> Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji 		
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací vytváří filtr dle zadaných kritérií podmíněně formátuje podle určených podmínek nastaví ověření dat tak, aby vyhovovala požadavkům 	Pokročilé využití textového editoru Popisek obrázků, tabulek... Seznamy obrázků, tabulek ... Poznámka pod čarou Kreslicí funkce Pokročilé využití tabulkového editoru Filtry, řazení Podmíněně formátování Ověřování dat	
<ul style="list-style-type: none"> propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (Pč8) ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením (Pč8) 	<u>Využití digitálních technologií</u> <u>Digitální technologie</u> <i>(bezdrátové technologie – /USB, Bluetooth, WiFi, GPRS, GSM, norma IEEE 802.11b/, (Inf8) navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování) (Pč8)</i>	

Předmět: informatika, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíly, výhody a nevýhody vektorové a bitmapové grafiky a oblasti využití • pracuje v bitmapovém grafickém editoru (Gimp) • používá výběry, vrstvy, pokročilé nástroje, tvary, cesty • pracuje ve vektorovém grafickém editoru (Inkscape) 	Základy grafiky Vektorová a bitmapová grafika Použití bitmapového grafického editoru (Gimp) Základní nástroje Používání výběrů Vrstvy Pokročilé nástroje Použití vektorového grafického editoru (Inkscape) Použití tvarů Cesty	
<ul style="list-style-type: none"> • vkládá a řadí snímky • nastavuje objektům vlastnosti • nastavuje objektům animace • volí a využívá různé typy přechodů mezi snímky i s načasováním 	Tvorba prezentace v programu Microsoft PowerPoint nebo OpenOffice Impress Snímky, objekty Vlastnosti objektů Animace v rámci snímku Přechod mezi snímky Časování	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše funkci internetu • pomocí wysiwyg editoru vytváří jednoduché webové stránky • vkládá multimediální obsah do webových stránek • umísťuje stránky na webový server • vybírá hosting 	Tvorba webové prezentace (webových stránek) Struktura internetu (DNS, FTP, WWW) Wysiwyg editor Writer) Vytváření stránek s rámci Vytváření stránek s tabulkami Vkládání obsahu Přenos stránek na server	MeV Tvorba mediálního sdělení <ul style="list-style-type: none"> • tvorba mediálního sdělení pro internetové médium
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava (Pč9)</i> • <i>propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (Pč9)</i> 	<u>Využití digitálních technologií</u> <u>Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací</u> <i>(úpravy, archivace, stříh, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení – synchronizace PDA s PC (Pč9)</i>	

5.6 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **prvouka** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a jeho svět RUP ZV**. Prvouku vyučujeme od 1. do 3. ročníku. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

Vzdělávací obsah se týká člověka, rodiny, společnosti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a MŠ. Učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a jejich vzájemné vztahy. Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa. K občasným metodám a formám patří i princip činnostního učení - vycházky. Na prvouku ve 4. ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda, na 2. stupni od 6. ročníku zeměpis, přírodopis, dějepis, fyzika a od 8. ročníku chemie.

V předmětu prvouka jsou realizována tato průřezová témata: výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme podmínky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech (např. roční období, příbuzenské vztahy, časové údaje)
- učíme žáky pojmenovat pozorované skutečnosti (např. názvy některých rostlin, zvířat, části těla)

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- upozorňujeme žáky na nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni a hledáme společné řešení (lze reagovat na aktuální záležitosti)
- učíme žáky orientovat se ve světě informací a časovému a místnímu propojování informací (např. co se děje s rostlinami v jednotlivých časových obdobích)

Strategie směřující ke kompetenci komunitivní

- pomáháme žákům poznat a chápat rozdíly mezi lidmi (např. tolerance k barvě pleti, k odlišné kultuře)
- podporujeme žáky v tolerantním a kulturním jednání na základě obecně uplatňovaných pravidel soužití (např. modelové situace ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, v kině)
- zapojujeme žáky do plnění povinností a úkolů
- klademe důraz na přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i k ostatním

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vytváříme podmínky pro samostatné a sebevědomé vystupování a jednání žáků
- hledáme efektivní, bezproblémovou a bezkonfliktní komunikaci
- usilujeme o poznání své jedinečnosti a limitů u každého žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- zapojujeme žáky do ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním výtvarům
- dohlížíme na hledání možností aktivního uplatnění při ochraně přírody (třídění plastů ve třídách)
- umožňujeme žákům objevování a pozorování všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by mohli uspět
- umožňujeme žákům poznat podstatu zdraví a příčiny nemocí, upevňovat preventivní chování, učíme účelně jednat v různých situacích ohrožující zdraví

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- prohlubujeme pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti
- zdokonalujeme manuální činnosti žáků (např. modelování zvířat)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: prvouka, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše bezpečnou cestu do školy určí možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje rozezná svoji školu a spolužáky charakterizuje svoje pracovní místo sestaví svoji adresu 	Místo, kde žijeme Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	VDO Občanská společnost a škola <ul style="list-style-type: none"> škola jako model demokratického společenství
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje členy své rodiny a popíše jejich roli charakterizuje dobré a špatné vlastnosti lidí uveďte příklady blízkých příbuzenských vztahů v rodině popíše své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, v divadle apod. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Lidé kolem nás Rodina – postavení jedince v rodině, role členů, příbuzenské vztahy, mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce duševní a fyzická, zaměstnání Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, komunikace v různých situacích
<ul style="list-style-type: none"> zařadí zážitky ze svého života k minulosti, současnosti a budoucnosti sestaví svůj režim dne s časovými údaji charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny 	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, letopočet, generace, kalendář, denní režim, roční období	
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle určitých znaků uveďte příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích uveďte příklady dětských her v jednotlivých ročních obdobích, objasní význam hry pro děti 	Rozmanitost přírody Rostliny, houby, živočichové – stavba těla, znaky živočichů, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, význam Život některých rostlin a živočichů v jednotlivých ročních obdobích Vesmír a Země – den a noc, roční období Životní podmínky – počasí, rozmanitost životních podmínek na Zemi	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> voda, ovzduší, živiny, ochrana některých druhů zvířat a rostlin
<ul style="list-style-type: none"> uveďte základní stavbu lidského těla popíše základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života objasní pojmy: zdraví, nemoc, úraz uveďte, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům uveďte způsoby léčby běžných onemocnění vysvětlí důležitost sportu při prevenci zdraví 	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – stavba těla, vývoj jedince Péče o zdraví, pitný a pohybový režim, zdravý životní styl, nemoc, osobní hygiena Osobní bezpečí – důležitá telefonní čísla, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, ochrana proti zneužívání Partnerství – rodičovství Návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle psychohygiena- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému

Předmět: prvouka, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady správných dopravních návyků chodce • určí některé dopravní značky • porovná různé dopravní prostředky • uvede adresu domů, školy 	Místo, kde žijeme Domov - orientace v místě bydliště a okolí školy, dopravní značení, cesta na určené místo	VDO Občanská společnost a škola <ul style="list-style-type: none"> • demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • vyjmenuje některá povolání a charakterizuje je • uvede datum svého narození • objasní základy slušného chování ve společnosti a v rodině • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků • uvede povolání rodičů • objasní termíny: kamarádství, ohleduplnost 	Lidé kolem nás Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, obchod, zájmové spolky, právo a spravedlnost, zaměstnání, mezilidské vztahy Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše třída • komunikace – řeč lidských skutků • poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v kalendářním a školním roce • určí dny v týdnu, hodiny • charakterizuje svůj denní režim, určí v něm čas pro práci a odpočinek • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o lidské společnosti, o soužití, zvycích a práci lidí v čase • na příkladech porovná současnost a minulost 	Lidé a čas Současnost a minulost v našem životě - významné dny, proměny způsobu života, předměty denní potřeby, dějiny jako časový sled událostí, státní svátky a významné dny	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času, plánování učiva
<ul style="list-style-type: none"> • porovná viditelné proměny v přírodě • popíše ohleduplné chování k přírodě • uvede domácí zvířata a jejich mláďata • rozčlení ovoce a zeleninu • vyjmenuje některá zvířata volně žijící a charakterizuje je • navrhne způsob pomoci živočichům za nepříznivých situací 	Rozmanitost přírody Roční období a změny v přírodě – den a noc, měsíce v ročním období Ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy Životní podmínky – význam vzduchu, vody, půdy	EV Ekosystémy <ul style="list-style-type: none"> • les, pole, vodní zdroj, lidské sídlo-město, vesnice, vztah člověka k prostředí • naše obec, náš životní styl
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje prevenci nemocí a úrazů • předvede ošetření drobného poranění • určí příklady správného chování chodce, uplatňuje základní pravidla bezpečnosti silničního provozu • uvede, jak se chovat v situaci ohrožení • vytvoří příklady správného způsobu života • uplatňuje základní hygienické a režimové preventivní návyky • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu; jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na chování dospělých při mimořádných událostech 	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – životní potřeby a projevy, smysly Partnerství, rodičovství – biologické změny ve vývoji Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, úraz, první pomoc, stres Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, krizové situace (šikana) Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, automaty, počítače Situace hromadného ohrožení – spolupráce s hasiči, policií, zdravotníky	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení • psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času

Předmět: prvouka, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> nalezne svoji obec na mapě ČR začlení svoji obec do příslušného kraje vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy a cestu na určené místo popíše historické změny (události) v nejbližším okolí pojmenuje některé rodáky a interpretuje některé místní pověsti rozdělí přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby jejich estetické hodnoty a rozmanitosti určí světové strany v přírodě a orientuje se podle nich určí světové strany podle směrové růžice seznámí se s kompasem a buzolou umí vyjmenovat státní symboly a sousední státy 	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Orientace na mapě ČR Orientace v místě bydliště a okolní krajině Obec Minulost a současnost obce Význačné budovy, dopravní síť Typy krajiny Česká republika Orientace v krajině</p>	<p>EV</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> naše obec ochrana životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje příbuzenské vztahy a role v rodině odvodí význam různých povolání a pracovních činností rozdlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci spolupracuje ve skupině projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků dodržuje pravidla chování ve škole, rodině i obci rozpozná chování, které porušuje základní lidská práva 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Rodina – postavení jedince v rodině, role v rodině, příbuzenské vztahy, funkce rodiny, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy Chování lidí – pravidla slušného chování, základní lidská práva a práva dítěte Báje a pověsti, kroniky</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – respektování, vztahy ve skupině <p>VDO</p> <p>Občan a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> listina základních práv a svobod <p>MuV</p> <p>Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> spolupráce mezi lidmi uplatňování principu slušného chování
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje v denním životě rozdlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje poznatky o sobě, rodině a společnosti a srovnává s minulostí 	<p>Lidé a čas</p> <p>Orientace v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina Současnost a minulost v životě – změny způsobu života</p>	
<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle určujících znaků vysvětlí pojem živá a neživá příroda, lidský výtvar uvede základní vlastnosti látek změří některé vlastnosti látek – délku, hmotnost, objem, čas, teplotu na příkladech objasní některé změny látek provádí jednoduché pokusy, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti popíše viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka rozpozná neznámější horniny a nerosty, vysvětlí význam pro člověka zhodnotí význam třídění odpadů, uvede základní způsoby jejich likvidace uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě charakterizuje znaky života rostlin popíše části rostlinného těla zhodnotí význam rostlin v přírodě a pro člověka popíše části těla hub rozpozná naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby charakterizuje znaky života živočichů popíše stavbu těl živočichů vysvětlí pojem ekosystém a potravní řetězec umí vysvětlit koloběh vody v přírodě zná složení vzduchu 	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Přírodniny a lidské výtvar Střídání ročních období Podmínky pro život na Zemi – voda, vzduch Hospodářsky významné horniny a nerosty Ohleduplné chování k přírodě, její ochrana Rostliny – stavba rostlinného těla Houby – stavba těla hub Živočichové – stavba těl živočichů (obratlovci, bezobratlí)</p>	<p>EV</p> <p>Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> voda, ovzduší, půda <p>Ekosystém</p> <ul style="list-style-type: none"> les, pole <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> průmysl a životní prostředí, ochrana přírody, změny v krajině

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • pojmenuje části lidského těla • vysvětlí pohlavní rozdíl mezi mužem a ženou a základy lidské reprodukce • vysvětlí činnost vnitřních orgánů zajišťující základní životní funkce • vyjmenuje 5 smyslových orgánů • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné preventivní návyky • sestaví svůj režim dne • dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a ostatních • uvede čísla tísňového chování, na modelové situaci popíše poskytnutí I. pomoci • při setkání s neznámými lidmi odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • uplatňuje základní pravidla silničního provozu • adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech • uvede zásady správného chování v situacích modelující ohrožení zdraví a život 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Lidské tělo – vývoj jedince, životní potřeby Stavba lidského těla – kostra, svaly Vnitřní ústrojí – stavba, funkce Smyslové orgány – stavba, funkce Denní, pitný a pohybový režim Zdravá výživa I. pomoc – drobné úrazy a poranění Bezpečné chování – v rizikovém prostředí nebo silničním provozu Situace hromadného ohrožení</p>	<p>OSV</p> <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v různých situacích <p>MeV</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv médií na uspořádání dne

5.7 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **přírodověda** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a jeho svět RUP ZV**. Výuka probíhá ve 45 minutových hodinách.

Vzdělávací obsah rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v 1.- 3. ročníku v prvouce. Žáci se učí všimnout si podstatných věcí přírodních jevů a přemýšlet o nich. Na základě poznání se žáci snaží porozumět životu člověka, živočichů rostlin a neživé přírodě. Zároveň využívají své poznatky z přírody. Pracují s obecně platnými termíny, které znají z prvouky, a dále si terminologii rozšiřují.

Na přírodovědu navazuje v 6. ročníku přírodopis a fyzika, od 8. ročníku chemie. V předmětu prvouka jsou realizována tato průřezová témata: osobnostní a sociální výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky pracovat s obecně užívanými termíny
- učíme žáky uvádět věci do souvislostí
- pomáháme žákům třídit informace podle zadaných kritérií
- vytváříme podmínky k samostatnému pozorování a k vytvoření uceleného pohledu na různé přírodní jevy

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- motivujeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- učíme samostatnosti – nebát se požádat o pomoc (učitele, rodiče)
- přiměřeně věku dbáme na prevenci zdraví
- podporujeme využívání vlastních i získaných zkušeností v praxi

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky mluvit souvisle a srozumitelně při referátech o problematice týkající se probíraného učiva
- rozvíjíme schopnost reprodukovat obsah sdělení a zapamatovat si podstatné z probíraného učiva Přírodovědy
- rozvíjíme terminologii a slovní zásobu žáků

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky nestydět se vystoupit před třídou v rámci předání informací přírodovědného učiva
- učíme zodpovědnosti za vykonanou práci a obhájení své práce
- seznamujeme žáky s prevencí úrazů a vysvětlujeme bezpečné a slušné chování ke spolužákům

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- třídíme plasty ve třídách
- využíváme vhodná témata k tomu, abychom v žácích pěstovali návyky zdravého životního stylu
- pěstujeme úctu k přírodě

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- vytváříme podmínky k tomu, aby se žáci podíleli na estetičnosti třídního prostředí (péče o pokojové rostliny)
- učíme žáky základy poskytování 1. pomoci a zásady bezpečného chování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: přírodověda, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Žák: • rozeznává výrobky a přírodniny • třídí rostliny do známých skupin • pojmenuje nejznámější lesní stromy • popíše stavbu těla vybraných rostlin a hub • seřadí jednotky hmotnosti, objemu, času a teploty • vysvětlí vlastnosti vzduchu a vody • rozeznává některé horniny a nerosty • vysvětlí vznik půdy • popíše stavbu těla známých živočichů a vysvětlí jejich význam pro člověka • definuje ekosystém • rozeznává přírodní společenstva • vysvětlí rovnováhu v přírodě - vztahy mezi organizmy • chová se ohleduplně v přírodě a vysvětlí pojem ekologie • založí jednoduchý pokus, navrhne a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost účelově se bránit 	<p>Rozmanitost přírody Byliny plané a kulturní Rostliny, dřeviny Stavba těla rostlin Stromy jehličnaté a listnaté Průběh a způsob života a výživa rostlin i živočichů Použití jednotek hmotnosti, objemu, času a teploty Změny skupenství, koloběh vody, význam ovzduší a vodstva Látky a jejich vlastnosti Půda – význam a složení Uhlí, ropa a zemní plyn – význam pro člověka, výskyt v přírodě Žula, pískovec, vápenec, sůl kamenná Ochrana přírody, chování se v přírodě, likvidace odpadů, ekologické katastrofy Rozmanitost přírody Vycházky do okolí školy a pozorování přírody Pole, louka, les, rybník Rizika v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana pře nimi</p>	<p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • voda • ovzduší • půda
<ul style="list-style-type: none"> • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • plánuje svůj čas pro učení, zábavu i odpočinek • zachová se správně v situacích modelujících hromadné ohrožení • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<p>Člověk a jeho zdraví Péče o zdraví, zdravá výživa, pitný režim Nemoc, úraz, první pomoc Úrazová zábrana, riziková místa a situace Krizové situace, vhodná a nevhodná místa pro hru Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě, bezpečnostní prvky Bezpečné chování v silničním provozu Denní režim, pohybový režim, zdravá strava, reklamní vlivy, stres a jeho rizika</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebezpoznání a sebezpojetí – já jako zdroj informací o sobě • seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času

Předmět: přírodověda, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • třídí organizmy na skupiny a používá atlasy a encyklopedie • vysvětlí význam Slunce a popíše postavení Země ve vesmíru • ukáže pohyb Země na globusu • vysvětlí střídání dne a noci, ročních období • rozliší podnebí a počasí • na příkladech ukáže rozmanitost života na Zemi • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka poškozovat nebo ho podporovat 	<p>Rozmanitost přírody Rostliny, živočichové, houby a bakterie Obratlovci, bezobratlí Rostliny výtrusné a semenné Sluneční soustava, den a noc, roční období, planety, zemská přitažlivost Globus Proudění vzduchu Příroda v ročních obdobích Moře a oceány, tropické deštné pralesy, pouště, polopouště, savany, polární oblasti ZOO Tříděný odpad, skládky, chráněná území, národní parky</p>	<p>EV Základní podmínky života • voda • ovzduší – čistota ovzduší u nás Lidské aktivity a problémy životního prostředí • odpady a hospodaření s odpady • vztah člověka k prostředí (ekologický problém, prostředí a zdraví)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • popíše funkce jednotlivých orgánových soustav • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví • orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku • předvede způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích • chová se bezpečně v silničním provozu a v krizových situacích • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<p>Člověk a jeho zdraví Základní stavby těla a funkce jednotlivých orgánů Vývoj jedince Kůže, kostra, svaly, smysly a nervy Pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce Rodičovství, partnerství, sexuální výchova Hrací automaty, počítače Odmítání návykových látek Šikana, týrání atd.</p> <p>Dopravní výchova Chodec, cyklista, řešení dopravních situací, výbava</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj • psychohygienu – dovednosti zvládání stresových situací</p>

5.8 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **vlastivěda** vychází ze vzdělávací oblasti **člověk a jeho svět RUP ZV**. Hlavním cílem předmětu vlastivěda je naučit žáka orientovat se ve světě lidí, časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. Předmět se zaměřuje také na rozšíření slovní zásoby v osvojovaných tématech, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání podle obecně platných pravidel lidského soužití, plnění povinností a společenských úkolů. Předmět vede žáka k objevování všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět.

Předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut.

Výuka probíhá ve třídách, využíváme také výstav a exkurzí. Ve vlastivědě se realizují tři okruhy: „místo, kde žijeme“; „lidé kolem nás“ a „lidé a čas“.

Předmětem vlastivěda prolínají průřezová témata enviromentální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učíme žáky začlenit obec (město) do příslušného kraje, užívat správnou terminologii a symboliku
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- umožňujeme žákům, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- vytváříme žákům podmínky k ověření si výsledků

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- učíme žáky využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky rozlišovat vztahy mezi lidmi, národy
- klademe důraz na význam a potřebu všech povolání
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytváříme podmínky k tomu, aby žáci uměli pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- učíme žáky projevat toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky hodnocení vlastních výsledků

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky uplatňovat elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, a umět na příkladech porovnávat minulost a současnost
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učíme žáky plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: vlastivěda, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy • orientuje se podle světových stran • řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • orientuje se podle map • řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury • posoudí regionální zvláštnosti z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • rozlišuje hlavní orgány státní moci a uvede hlavní politické představitele • vyjmenuje symboly našeho státu a popíše jejich význam 	<p>Místo, kde žijeme Prostředí domova, orientace v místě bydliště Prostředí školy, okolí školy Vejprnice, Plzeň – části města, poloha v krajině, minulost a současnost Orientační body a linie v krajině, světové strany Praha a vybrané oblasti ČR Surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR Státní správa a samospráva, státní symboly Mapy – vysvětlivky Armáda ČR</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí • naše obec Lidské aktivity a problémy životního prostředí • zemědělství a životní prostředí • průmysl a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci • obhájí při konkrétních činnostech své názory • rozpozná ve svém okolí špatné jednání a chování • uznává toleranci, základní lidská práva a principy demokracie • orientuje se v základních formách vlastnictví • používá peníze v běžných situacích • navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města 	<p>Lidé kolem nás Mezilidské vztahy, komunikace Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Principy demokracie Základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví Peníze a jejich používání, rozpočet, příjmy a výdaje v domácnosti Ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům</p>	<p>OSV Sociální rozvoj • poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině/třídě • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc</p> <p>VDO Občanská společnost a škola • demokratická atmosféra a vztahy ve škole</p> <p>MuV Lidské vztahy • právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji • využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven pro pochopení minulosti • zdůvodní význam movitých i nemovitých kulturních památek a chráněných částí přírody • rozeznává současné a minulé a orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti 	<p>Lidé a čas Určování času, dějiny jako časový sled událostí Kalendáře, letopočet Režim dne, roční období Péče o památky Minulost kraje a předků Dům, vlast, rodný kraj</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané • klíčové mezníky evropské historie</p>

Předmět: vlastivěda, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR a Evropy vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení, hospodářství a kultury posoudí regionální zvláštnosti z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích 	<p>Místo, kde žijeme Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí Kontinenty Evropské státy, Evropská unie Cestování Mapy – obsah a grafika</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> naši sousedé v Evropě Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none"> naše vlast a Evropa Evropa a svět Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> Evropská integrace MuV Kulturní diference <ul style="list-style-type: none"> základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě </p>
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, ve městě rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci obhájí při konkrétních činnostech své názory připustí svůj omyl dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města 	<p>Lidé kolem nás Postavení jedince v rodině, role členů rodiny Příbuzenské a mezigenerační vztahy Život a funkce rodiny Práce fyzická, duševní, zaměstnání Obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany Významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi Globální problémy přírodního prostředí</p>	<p>OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů; empatie, respektování, podpora, pomoc Morální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních postojů a hodnot; odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování </p>
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti objasní historické důvody stáních svátků a významných dnů 	<p>Lidé a čas Proměny způsobu života, bydlení Průběh lidského života Péče o památky Státní svátky, významné dny</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> klíčové mezníky evropské historie </p>

5.9 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **dějepis** vychází z obsahu vzdělávacího oblast **člověk a společnost RUP ZV**. Hlavním cílem předmětu je seznamovat žáky s historickým rozměrem současnosti, vytvářet, předávat, zachovávat a kultivovat tak historické vědomí. Neméně důležitým cílem, ke kterému směřuje obsah předmětu dějepis, je osobnostní a sociální začleňování žáků do multikulturní a globalizované společnosti 21. století.

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje v 6. až 9. ročníku. Výuka předmětu se realizuje především v klasických třídách, případně doplňována výukou mimo školu (galerie, exkurze, památky, tematické výstavy atd.). Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut.

Nedílnou součástí výuky je individuální zapojení žáků do projektů s historickou tematikou a individuální zapojení žáků do dějepisné olympiády.

Ve vyučovacím předmětu dějepis jsou realizována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat, shromažďovat a třídit informace vztahující se k dějepisné tematice
- učíme žáky pracovat s verbálním, obrazovým a kombinovaným textem
- napomáháme žákům k osvojení si faktografie předmětu ve smyslu informačním a argumentačním

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme podmínky k pochopení vazeb a vztahů mezi historickými fakty
- pěstujeme u žáků kritické myšlení při práci s prameny
- napomáháme žákům analyzovat problémy historického vývoje společnosti
- učíme žáky rozpoznávat příčiny, důsledky a následky historických skutečností
- učíme žáky alternativnímu řešení historických skutečností

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- dáváme žákům možnost formulovat a vyjadřovat své názory na historii a společenské dění
- podporujeme u žáků poznávání multikulturní společnosti
- učíme žáky vnímat a číst obrazové (ikonické) texty
- pomáháme žákům porozumět symbolům lidské kultury
- rozvíjíme u žáků schopnost naslouchat druhým a vhodně na jejich projev reagovat

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky projevovat solidaritu a rozvíjet empatii
- rozvíjíme u žáků toleranci k odlišným kulturám
- směřujeme žáky k rozpoznání projevů rasové nesnášenlivosti

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- pomáháme žákům orientovat se v pluralitní společnosti
- pěstujeme u žáků úctu k zákonům, tradicím a morálce
- učíme žáky uvažovat o problémech v širších souvislostech a kriticky myslet
- zdůrazňujeme žákům význam občanské angažovanosti pro fungování demokratické společnosti
- učíme žáky vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- přibližujeme žákům poznání demokratických principů společnosti v kontrastu s poznáním znaků totalitních systémů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky využívat dovednosti v praktickém životě (práce s mapou, historickým textem)
- podporujeme rozvoj alternativních způsobů a postupů při vytváření historického vědomí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: dějepis, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • objasní důležitost historického poznání pro život společnosti 	Význam zkoumání dějin	VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> • místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • popíše, čím se zabývá archeolog a archeologie • vymeze písemné a hmotné prameny • vysvětlí hlavní úkoly a poslání archivů, muzeí, knihoven, galerií • shrne, odkud pocházejí informace o historii 	Získávání informací o dějinách Historické prameny	VMEGS Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none"> • naše vlast a Evropa
<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele sestaví časovou přímku a orientuje se na ní • vysvětlí pojem před naším letopočtem a našeho letopočtu • řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 	Historický čas a prostor	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje způsob soužití a obživy pravěkých sběračů a lovců • popíše výrobu a funkci kamenných nástrojů • najde rozdíly a shody mezi pravěkými lidmi a dnešním člověkem • vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytčářství • objasní podmínky a důsledky vzniku řemesel a zpracování kovů pro lidskou společnost • objasní vznik a funkci umění a náboženství • popíše, jak ovlivnilo podnebí život našich předků • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	Člověk a lidská společnost v pravěku	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – řeč předmět a prostředí vytvářeného člověkem EV Ekosystémy <ul style="list-style-type: none"> • kulturní krajina
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv přírodních poměrů na vznik prvních velkých zemědělských civilizací • uvede obecné znaky staroorientálních despotií • vyjmenuje nejvýznamnější památky • objasní přínos nejstarších civilizací pro rozvoj světové kultury • najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států • zdůvodní vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti • vysvětlí vznik prvních zákonů 	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> • voda • půda Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> • nerovnoměrnost života na Zemi
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké a římské společnosti • uvede příklady památek starověkého Řecka • vyhledá příklady památek starověké římské kultury • charakterizuje přínos řecké a helénistické kultury pro rozvoj evropské civilizace • objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci • vysvětlí vznik a význam křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech • vysvětlí podstatu antické demokracie • vyjmenuje významné osobnosti antiky a vysvětlí jejich význam • popíše s pomocí mapy územní rozsah starověkého Řecka a Říma 	Antické Řecko a Řím	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy - lidská práva jako regulativ vztahů VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> • kořeny a zdroje evropské civilizace VDO Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti občana
<ul style="list-style-type: none"> • uvede okolnosti rozpadu římské říše • porovná barbarské civilizace se světem antiky 	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	MuV Multikulturalita <ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Předmět: dějepis, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s pomocí mapy popíše osídlení Evropy novými etniky po rozpadu Západofímské říše • objasní úlohu náboženství a víry ve středověku • popíše formování prvních státních útvarů v Evropě • vymezí uspořádání společnosti raně feudálních států • vysvětlí státotvornou úlohu panovnických dynastií • na příkladech popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu • charakterizuje první státní útvary na našem území • vymezí postavení Velkomoravské říše a českého státu v evropském kontextu • popíše konflikty mezi světskou a církevní mocí • vysvětlí vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • popíše strukturu středověké společnosti a funkci jednotlivých vrstev • charakterizuje románskou a gotickou kulturu • uvede příklady románské a gotické kultury • uvede významné osobnosti českých a evropských dějin období středověku • charakterizuje vládu Karla IV. • popíše význam zakládání univerzit 	<p>Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • naše vlast a Evropa <p>Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • klíčové mezníky evropské historie <p>EV Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské sídlo – město – vesnice • kulturní krajina <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a kulturních památek <p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání vlastního kulturního zakotvení
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • objasní podstatu humanismu • porovná způsob života středověkého a renesančního člověka • charakterizuje renesanční kulturu • uvede příklady renesanční kultury • uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • zhodnotí význam Husovy osobnosti • za pomoci mapy uvede nejvýznamnější místa husitských bojů a jejich následky • vymezí příčiny a důsledky zámořských objevů • ukáže na mapě průběh objevných cest • zhodnotí vznik manufaktur • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • vysvětlí příčiny třicetileté války • popíše důsledky třicetileté války pro české země 	<p>Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát v 15. – 18. století</p>	<p>MuV Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování

Předmět: dějepis, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> na příkladech evropských dějin charakterizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus 	Velmoci v 15. – 18. století Anglická buržoazní revoluce	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <ul style="list-style-type: none"> principy demokracie VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> klíčové mezníky evropské historie
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje barokní kulturu a uvede příklady barokní kultury a její nejvýznamnější představitele vymezení osvícenství a vyjmenuje jeho představitele objasní úlohu osvícenského absolutismu Marie Terezie a Josefa II. 	Barokní kultura, osvícenství Osvícenský absolutismus Marie Terezie a Josefa II.	
<ul style="list-style-type: none"> popíše výsadní pozici Anglie jako hospodářské velmoci na přelomu 18. a 19. století posoudí vliv osvícenských myšlenek na společenské změny vyjmenuje výrobní odvětví, ve kterých došlo během modernizace k zásadním změnám uvede nově vzniklá průmyslová odvětví porovná vzhled evropských velkoměst před vznikem továren a po něm charakterizuje vývoj jednotlivých sociálních vrstev v souvislosti se vznikem průmyslu uvede nejdůležitější kulturní změny vysvětlí příčiny vzniku Velké francouzské revoluce popíše průběh Velké francouzské revoluce a její důsledky pro Evropu a svět vyjádří vlastními slovy základní myšlenky Deklarace práv člověka a občana uvede hlavní události období Napoleonovy vlády vysvětlí vliv napoleonských válek na politické změny v Evropě 	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka	OSV Mezilidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> lidská práva jako regulativ vztahů VDO Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <ul style="list-style-type: none"> principy demokracie Formy participace občanů v politickém životě <ul style="list-style-type: none"> volební systémy a demokratické volby EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> energie, přírodní zdroje Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> průmyslová revoluce a demografický vývoj
<ul style="list-style-type: none"> popíše změny ve výrobě v období osvícenského absolutismu uvede etapy emancipace českého národa na pozadí změn v habsburské monarchii vyjmenuje významné představitele českého národního obrození objasní postoje buržoazie a dělnictva v evropských emancipačních hnutích vysvětlí cíle revolucí r. 1848 v konkrétních státech porovná tyto cíle s postoji a požadavky českého hnutí v roce 1848 	Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	VDO Formy participace občanů v politickém životě <ul style="list-style-type: none"> společenské organizace a hnutí
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí slovníků se pokusí stručně charakterizovat pojmy – například: konservatismus, liberalismus, anarchismus, nacionalismus atd. demonstruje na příkladech posílení nacionalistických tendencí v Evropě ve druhé polovině 19. století 	Politické proudy (konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <ul style="list-style-type: none"> demokracie jako protíváha diktatury a anarchie
<ul style="list-style-type: none"> popíše politický vývoj USA ve druhé polovině 19. století objasní rychlost průmyslového růstu v USA a ve vyspělých zemích Evropy a Japonska a nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy vysvětlí vliv nových vynálezů na hospodářský rozvoj popíše příčiny rostoucího napětí na Balkáně vymezení rozdělení kolonií mezi mocnostmi na konci 19. století a vyhledá je v dějepisné mapě na příkladech charakterizuje kulturní rozrůzněnost doby 	Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	EV Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> nerovnoměrnost života na Zemi Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> přírodní zdroje VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> co Evropu spojuje a co ji rozděluje

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">• popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války• charakterizuje jednotlivé válečné fronty• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a situace obyvatel ve válkou zasažených zemí• popíše průběh 1. světové války u nás a vznik samostatného Československa• zhodnotí úlohu T. G. Masaryka jako významné osobnosti ČSR	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	

Předmět: dějepis, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí výsledky pařížské mírové konference a její vliv na další poválečný vývoj objasní dynamický rozvoj průmyslových odvětví v souvislosti s průběhem válečného konfliktu vymezí významné historické mezníky meziválečného období rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů popíše příčiny a důsledky hospodářských a politických krizí ve vybraných demokratických státech uvede základní znaky dobových uměleckých stylů 	Versaillský mírový systém – nové politické uspořádání světa Úloha USA v poválečném světě Mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	OSV Mezilidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> lidská práva jako regulativ vztahů VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> klíčové mezníky evropské historie EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> energie
<ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vysvětlí rozdílné postavení občana ve vybraných demokratických a totalitních státech uvede příčiny nastolení totalitních systémů po 1. světové válce - vyjmenuje konkrétní státy objasní společné a rozdílné znaky vybraných meziválečných totalitních systémů zhodnotí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro pozitivní vývoj společnosti celý svět ve slovníku vyhledá a objasní dějepisné pojmy, např.: totalita, demokracie, fašismus, antisemitismus, nacionalismus, rasismus... rozpozná destruktivní sílu totalitních systémů a vypjatého nacionalismu 	Rusko, Německo – totalitní systémy a důsledky pro Československo a svět	MuV Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> postavení národnostních menšin projevy rasové nesnášenlivosti MeV Fungování a vliv médií ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na každodenní život organizace a postavení médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none"> uvede významné historické mezníky vývoje ČSR v letech 1918 – 1945 popíše politický systém ČSR s pomocí mapy uvede významné průmyslové oblasti První republiky stručně objasní vnitřní sociální prostředí na příkladech uvede hospodářské a politické vazby ČSR na evropské státy objasní vývoj Československo – německých vztahů vysvětlí vliv významných osobností z oblasti kultury na vývoj ČSR do roku 1945 popíše situaci v našich zemích v době 2. světové války zhodnotí domácí a zahraniční odboj 	Československo mezi válkami – 1. republika, hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy Československo v době 2. světové války Domácí a zahraniční odboj	VDO Formy participace občanů v politickém životě <ul style="list-style-type: none"> volební systémy a demokratické volby Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> soužití s minoritami Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <ul style="list-style-type: none"> demokracie jako protíváha diktatury a anarchie, principy demokracie
<ul style="list-style-type: none"> objasní vypuknutí a příčiny 2. světové války popíše průběh války a válečná tažení ukáže na mapě charakterizuje život lidí v době 2. světové války vysvětlí jednotlivé osvobozovací akce a podíl SSSR a spojenců na porážce fašismu 	2. světová válka, holocaust, mocenské a ekonomické důsledky války	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny vzniku studené války a uvede příklady střetávání supervelmocí popíše příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku popíše únorový převrat v roce 1948 na příkladech uvede represe komunistického režimu objasní příčiny krizových projevů v zemích východního bloku uvede základní znaky dobových uměleckých stylů vymezí příčiny vedoucí v roce 1989 ke zhroutilí totalitních systémů v zemích východního bloku uvede příklady důležitých mezníků v procesu evropské integrace 	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do r. 1989, vznik České republiky	VMEGS Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> evropská integrace klíčové mezníky evropské historie Objevujeme svět a Evropu <ul style="list-style-type: none"> naše vlast a Evropa mezinárodní setkávání VDO Formy participace občanů v politickém životě <ul style="list-style-type: none"> společenské organizace a hnutí MeV Fungování a vliv médií ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> postavení médií ve společnosti

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> s pomocí mapy vysvětlí průběh dekolonizace na příkladech vysvětlí ekonomické, politické a sociální problémy zemí třetího světa v 2. polovině 20. století 	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> <ul style="list-style-type: none"> nerovnoměrnost života na Zemi
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a cíle světového terorismu popíše vliv globalizace na svět ve vybraných oblastech světa objasní význam začlenění České republiky do integračního procesu 	Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	VMEGS <u>Objevujeme Evropu a svět</u> <ul style="list-style-type: none"> naše vlast a Evropa mezinárodní setkávání VDO <u>Formy participace občanů v politickém životě</u> <ul style="list-style-type: none"> společenské organizace a hnutí MuV <u>Multikulturalita</u> <ul style="list-style-type: none"> multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování MeV <u>Fungování a vliv médií ve společnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na kulturu EV <u>Vztah člověka k prostředí</u> <ul style="list-style-type: none"> naš životní styl <u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody a kulturních památek
<ul style="list-style-type: none"> vymezí a uspořádá hlavní historické epochy uvede různé druhy map používá časovou přímku prokáže orientaci v historické mapě 	Historický čas a prostor	

5.10 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **občanská výchova** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **výchova k občanství RUP ZV**.

Občanská výchova navazuje na poznatky získané ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět na 1. stupni, které dále rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje. Napomáhá orientaci v rozmanitých oblastech lidského života. Vede žáky k aktivnímu začlenění do života společnosti. Učí je orientovat se ve spleti společenských vztahů a pružně reagovat na společenské změny.

Občanská výchova přispívá k utváření vztahů k ostatním lidem. Pomáhá žákům odhalovat a usměrňovat jejich představy o mezilidských vztazích, podílet se na životě společenství, ve kterých prožívají svůj život.

Podporuje osobnostní rozvoj jedince, akceptování vlastní osobnosti i osobností druhých lidí. Pomáhá při utváření vlastních osobních postojů a názorů i respektování práva, názorů a pocitů druhých. Učí žáky pravidla společenského soužití a odpovědnosti za vlastní názory, chování a jednání i důsledky za jejich nedodržování. Napomáhá porozumět základním lidským právům, vede žáky k jejich toleranci a respektování.

Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků i vědomí sounáležitosti s evropským společenstvím. Seznamuje žáky s hospodářským životem, s fungováním základních ekonomických vztahů a jejich dopadem na život každého z nás.

Důležitou úlohou je propojení předmětu se současným životem žáků, jejich zážitky a zkušenostmi i aplikace získaných poznatků do každodenního života.

Občanská výchova je vyučována v 6. – 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Výuka probíhá ve třídách i dalších prostorách školy. občanská výchova v sobě zahrnuje všechna průřezová témata, jako jsou výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme podmínky k ochotě prezentovat svoji práci a posoudit její úroveň
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace dle zadaných kritérií
- podporujeme u žáků zájem o nové poznatky
- rozvíjíme schopnost získané poznatky propojovat do širších celků, nalézat souvislosti

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- pomáháme žákům orientovat se ve svém životě, rozpoznat rizika a nebezpečí, která nás obklopují
- podněcujeme u žáků vnímání nejrůznějších společenských problémů, posuzování svých řešení z nejrůznějších společenských aspektů
- učíme žáky vybírat možnosti řešení problému, činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- učíme žáky požádat o pomoc, umět ji přijmout a nabídnout

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vyzvedáváme schopnost komunikace na odpovídající úrovni, ochotu k diskusi
- objasňujeme potřebu aktivně naslouchat a správně reagovat na podněty
- rozvíjíme schopnost účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, i když náš názor není právě převažující
- pomáháme žákům chápat potřebu vyslechnout si odlišný názor a zabývat se jím
- upozorňujeme na efektivní a tvořivé využívání informačních a komunikačních prostředků
- učíme žáky souvislému a výstižnému formulování svých názorů na společenské dění

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky respektovat jedinečnost jedince, uvědomovat si význam poznávání sebe sama i druhých
- rozvíjíme u žáka schopnost posoudit a zhodnotit své chování
- ujasňujeme žákům význam týmové práce, přijímání role ve skupině
- hodnotíme u žáků ochotu spolupracovat se spolužáky, poskytnout pomoc
- umožňujeme žákům pochopit význam ocenění práce druhého, umět pochválit a vcítit se do situací druhého (empatii) při různých životních situacích, především v rámci třídy
- pomáháme uvědomovat si svou pozici v kolektivu ostatních žáků, budovat a obhajovat si své postavení

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky pochopit základní společenské normy, respektovat práva a dodržovat povinnosti
- učíme žáky zodpovědnosti za své chování, pochopení potřeby vzájemného respektu a tolerance
- rozvíjíme u žáků znalosti a dovednosti potřebné pro aktivnímu zapojení do života demokratické společnosti
- poskytujeme žákům prostor aktivně se podílet na životě třídy a školy, posoudit význam žakovské samosprávy
- vychováváme žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, k potřebě vážit si jejich vnitřních hodnot

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky spolurozhodovat v týmu, přijímat role ve skupině, uvědomovat si zodpovědnost za svěřené úkoly
- podněcujeme u žáků využívání poznatků získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- upozorňujeme na potřebu analyzovat zdroje informací, porozumět jim a používat je při vlastním nezávislém hodnocení života

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: občanská výchova, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upevní si znalosti o pohybech Země a vzniku přírodních cyklů • uvede příklady, kdy je život lidí pevně spojen s přírodními cykly • vysvětlí členění času podle křesťanského kalendáře • vyhledá původ a způsoby dodržování svátků 	<p>Rok v proměnách a slavnostech Čas, cyklus dne, týdne a roku Kalendář, svátky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje role jednotlivých členů rodiny • upevní si znalosti příbuzenských vztahů • seznámí se s funkcemi rodiny • vysvětlí pojmy: civilní sňatek, církevní sňatek, plánované rodičovství, antikoncepce • objasní význam harmonických vztahů mezi členy rodiny • vyjádří, co cítí ke členům své rodiny • rozpozná možná nebezpečí, uvede, na koho se obrátit (rodina, linka bezpečí, policie apod.) • ze zadaných hodnot sestaví svůj hodnotový žebříček • rozliší legální a nelegální získávání peněz, majetku • uvede, do kterých oblastí rodina směřuje nezbytné výdaje • rozhodne se, jak vhodně naložit se svým kapesným a uspořené peníze • sestaví svůj režim dne, porovná ho s režimem dne svých spolužáků • uvede příklady dobře a špatně zvolených denních rytmů a režimů • rozlišuje příklady vhodně a nevhodně využitého volného času • uplatňuje základní pravidla slušného chování • vysvětlí pojem náhradní rodinná péče a vyjmenuje formy, jakými je v našem státě realizovaná 	<p>Rodina Postavení a role členů rodiny Rodinné a příbuzenské vztahy Manželství Funkce rodiny</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam vzdělání pro svůj život • vysvětlí, jak se může podílet na životě školy a jak může ovlivnit chod školy prostřednictvím školního parlamentu • se spolužáky sestaví desatero pravidel chování žáků ve třídě, případně škole • na konkrétních příkladech vysvětlí význam stanovení pravidel chování a význam jejich dodržování • uplatňuje předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví dle vnitřního řádu školy (např. v tělesné výchově, chemii apod.) • uvede, proč je vhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly) • spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce 	<p>Naše škola Vklad vzdělání pro život Život ve škole Žákovská samospráva Společná pravidla a normy Lidská činnost, spolupráce lidí</p>	<p>VDO</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <ul style="list-style-type: none"> • demokratické vztahy ve škole • žákovská samospráva <p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebeorganizace - organizace vlastního času, plánování učení <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání lidí - vzájemné poznávání ve třídě <p>MUV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňování principu slušného chování
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, k regionu, vlasti • prohloubí si znalosti o významných památkách v Plzni a jejím okolí • seznámí se s pojmy obecní samospráva a státní správa a s orgány obce • zjistí úřední hodiny a názvy jednotlivých odborů obecního (obvodního úřadu) • objasní i vlastní odpovědnost za stav životního prostředí 	<p>Naše obec Domov Obec Obecní zřízení Životní prostředí kolem nás</p>	<p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • voda, půda, vzduch <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské sídlo – město-vesnice <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana životního prostředí v obci

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem národa z hlediska své přináležitosti k českému národu a českému státu • seznámí se s významnými historickými mezníky v dějinách národa • uvede příklady typických zvyklostí a tradic • sestaví soupis několika nejznámějších míst (nebo míst, která navštívil) v České republice, přiloží obrázky a uvede, čím jsou známá • sestaví svůj žebříček deseti významných Čechů a u každého uvede jeho význam • ve spolupráci se spolužáky vyhledá a sestaví tabulku, ve které uvede přehled našich ve světě nejznámějších: <ul style="list-style-type: none"> - vědců a vynálezců - umělců a jejich děl - našich sportovců - historických (současných) staveb • seznámí se se jmény všech našich prezidentů • upevní si znalost státních symbolů a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají • seznámí se s pojmy moc zákonodárná, výkonná a soudní • uvede, do které jazykové skupiny v Evropě patří český jazyk • v ukázkách rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk (slang, místní nářečí, obecnou češtinu) 	<p>Naše vlast Vlast Důležité události z dějin naší země Památná místa a významné osobnosti regionu a ČR Praha – hlavní město Státní symboly Demokracie, státní moc Mateřský jazyk</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí rozdílnost lidí a na modelových příkladech správně zhodnotí, kdy jsou si lidé rovni a kdy (a čím) si rovni nejsou • odliší pojmy diskriminace, rasismus a xenofobie • seznámí se s obsahem Všeobecné deklarace lidských práv • upevní si práva i povinnosti dítěte – doma, ve škole, ve společnosti • zdůvodní nutnost znalosti poskytnutí první pomoci • poskytne první pomoc vzhledem ke svým možnostem a schopnostem • uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty • uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod 	<p>Vztahy mezi lidmi Lidská práva Konflikty v mezilidských vztazích Zásady 1. pomoci</p>	<p>MuV Etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> • rovnost všech etnických skupin a kultur • odlišnost lidí, ale i vzájemná rovnost

Předmět: občanská výchova, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady sociálních pozic a rolí, vysvětlí, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověk vyrovnávat • využívá vhodných prostředků komunikace k vyjadřování svých myšlenek, postojů a pocitů • uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích • uplatňuje vhodné chování a komunikaci s vrstevníky i dospělými • charakterizuje prostředky masové kom. • posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění a chování lidí • vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<p>Vztahy mezi lidmi Sociální pozice, role Osobní a neosobní vztahy Vztahy a pravidla soužití Komunikace Média Prostředky masové komunikace</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy - péče o dobré vztahy • komunikace - řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální <p>MeV</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě • rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem kultura, odliší kulturu duchovní a hmotnou • vyjmenuje hlavní oblasti kultury • shromáždí informace o kulturních institucích ve městě • zdůvodní přínos kulturních institucí pro život člověka • objasní pojem umění, uvede některé jeho druhy a funkce • v modelových příkladech prokáže ovládání základních společenských pravidel chování (pozdravy, představování, blahopřání, slavností chvíle apod.) • uvede některá významná místa, památky (případně místa, která navštívil) • porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) • projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti • seznámí se s významnými světovými náboženstvími • objasní význam náboženské tolerance, náboženské svobody • zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které člověk žije • vybaví si příklady správného a nesprávného využívání krajiny a jejího přírodního bohatství ze svého nejbližšího okolí • vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území, uvede příklady ze svého okolí • uvede nejvýznamnější ekologické problémy a možné cesty, jak je řešit na lokální úrovni 	<p>Kulturní život Kultura Kulturní instituce Náboženství Pravidla slušného chování Ochrana přírodního a kulturního bohatství</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a kulturních památek <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktuální (lokální) ekologický problém
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi • vysvětlí funkci peněz a uvede příklady různých forem placení • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení • posoudí, jak vhodně nakládat s penězi • rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví, uvede příklady ze svého okolí • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat 	<p>Majetek a bohatství Potřeby Majetek a vlastnictví Hospodaření s penězi –rozpočet domácnosti, úspory, investice</p>	

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní znaky státu • vysvětlí rozdíl mezi národem a státem • na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) • vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro každodenní život • vysvětlí nutnost existence řádu – normy • stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR • objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů • vyjmenuje nejznámější politické strany působící v ČR 	<p>Právní základy státu</p> <p>Stát Demokracie Státní moci Volby Veřejný život</p>	<p>VDO</p> <p>Principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> • princip demokracie
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá členské státy EU • charakterizuje toto společenství • respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám • vysvětlí, co je rasismus, anarchismus, terorismus, xenofobie • objasní některé cíle OSN a NATO • poskytne první pomoc vzhledem ke svým možnostem a schopnostem a vyhledá centra odborné pomoci • vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry) • navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • reaguje správně na signály při vyhlášení mimořádných situací ohrožení • seznámí se s nejdůležitějšími dokumenty o lidských právech • správně zhodnotí, kdy jsou si lidé rovni a kdy (a čím) si rovni nejsou • objasní pojmy svoboda a morálka 	<p>Svět kolem nás</p> <p>EU Tolerance k národnostním menšinám Nadnárodní společenství Ochrana obyvatel za mimořádných událostí Třídění raněných Lidská práva Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka</p>	<p>VMEGS</p> <p>Objevuje Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • naše vlast a Evropa • život Evropanů • Den Evropy <p>MuV</p> <p>Kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektování zvláštností různých etnik <p>Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolerantní vztahy <p>Etnický původ</p> <ul style="list-style-type: none"> • postavení národnostních menšin <p>Multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> • multikulturalita současného světa • vstřícný postoj k odlišnostem <p>Princip sociálního smíru a solidarity</p> <ul style="list-style-type: none"> • otázka lidských práv • základní dokumenty

Předmět: občanská výchova, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavní etapy lidského života rozlišuje změny probíhající v pubertě z hlediska fyzického, psychického a sociálního popíše, jak rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů objasní význam vůle pro vlastní život a při překonávání překážek stanoví si cíle sebevýchovy vzhledem ke svému temperamentu rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání vysvětlí význam pojmu osobnost posoudí význam sebepoznání vysvětlí rozdílnost svého Já – jak se vnímáme, jací skutečně jsme, jak nás vnímají ostatní zodpovědně přistupuje k volbě životního cíle a nachází cesty k jeho realizaci objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>Vývojové fáze v životě člověka</p> <p>Osobnost</p> <p>Sebepojetí</p> <p>Vůle a volní vlastnosti</p> <p>Temperament a charakter</p> <p>Zájmy</p> <p>Vlohy, schopnosti a dovednosti</p> <p>Poznávání a vnímání</p> <p>Myšlení</p> <p>Pamatování a soustředění</p> <p>Učení</p> <p>Emoce</p> <p>Asertivita</p> <p>Náročná životní situace</p> <p>Zdravý životní styl</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika; vztah k sobě samému seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle; osobní cíle, kroky k jejich dosažení psychohygiena - pozitivní naladění mysli; zvládání stresových situací
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem dělba práce a uvede, ve kterém historickém období vývoje člověka došlo k první společné dělbě práce rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb a uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<p>Hospodaření</p> <p>Dělba práce</p> <p>Lidské potřeby a statky</p> <p>Tržní hospodářství</p> <p>Peníze a způsoby placení</p> <p>Podnikání</p> <p>Výroba, obchod, služby</p> <p>Odvětví a sektory národního hospodářství</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi právem a morálkou posoudí chování z hlediska morálních a právních norem vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu vysvětlí podstatu Ústavy ČR jako základu demokracie objasní hlavní úkoly složek státní moci charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí rozpozná netolerantní projevy v chování lidí zaujímá aktivní postoj k proti intoleranci 	<p>Právní minimum</p> <p>Morálka</p> <p>Právo</p> <p>Ústava</p> <p>Státní moc</p> <p>Práva a svobody</p> <p>Politika</p> <p>Právo v Evropě</p> <p>Lidská práva - dokumenty</p> <p>Právní řád ČR</p>	<p>VDO</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> občan jako odpovědný člen společnosti Listina základních práv a svobod <p>Formy participace občanů v politickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> volební systémy a demokratické volby a politika <p>Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> demokracie Ústava jako základní zákon země <p>VMEGS</p> <p>Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> instituce EU <p>MeV</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> vliv médií na každodenní život, společnost, politický život role médií v politickém životě (předvolební kampaň)

Předmět: občanská výchova, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady vzájemné komunikace mezi občany a úřady města • objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • na internetu vyhledá požadované inf. k EU 	<p>Občan obce Orgány a instituce samosprávy, jejich úkoly Styk s úřady</p> <p>Občan státu Státní občanství ČR Orgány a instituce státní správy, jejich úkoly</p> <p>Občan Evropské unie Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p>	<p>VDO Formy participace občanů v politickém životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • obec jako základní jednotka samosprávy státu • společenské organizace a hnutí <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtyři svobody a jejich dopad na život jedince
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkce a význam právního řádu v každodenním životě lidí • uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři) • orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy • dodržuje právní řád, respektuje normy, které se ho týkají (předpisy silničního provozu) • posoudí význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • vysvětlí potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy: osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů – koupě • na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • posoudí protiprávní jednání a rozliší přestupek, trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • vyjmenuje příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody aj.) • orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru • uvede, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli • objasní význam a činnost úřadu práce • definuje problémy nezaměstnanosti a způsoby jejich řešení • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • specifikuje podmínky při zaměstnávání mladistvých 	<p>Občan a právo Právní řád ČR Právní vztahy a závazky z nich vyplývající (vlastnictví, majetek, autorská práva, smlouvy apod.), základní práva spotřebitele, styk s úřady Odpovědnost za škodu</p> <p>Právní ochrana Orgány právní ochrany Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce Trestní postížitelnost</p> <p>Pracovní právo Volba profesní orientace Brigáda, zaměstnání Rodinné právo</p>	<p>VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) <p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace - komunikace v různých situacích

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • vyjmenuje alespoň tři důvody, pro které nemůže být v ČR uzavřeno manželství • uvede, jaké jsou právní vztahy mezi manželi, rodiči a dětmi 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší význam pojmů ekonomie a ekonomika • rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje objasní význam daní • uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu dostávají občané • vysvětlí, kterým sociálně potřebným občanům je určena sociální záchranná síť • zdůvodní, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • objasní funkci peněz a na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • na konkrétních příkladech podniků uvede nejčastější právní formy podnikání • na konkrétním příkladu objasní, jaké podmínky musí splňovat, pokud chce provozovat živnost 	Hospodaření Státní rozpočet Sociální politika státu Principy tržního hospodářství Peníze a peněžní ústavy a jejich služby Podnikání	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc MuV Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> • tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého • lidská solidarita
<ul style="list-style-type: none"> • vybere některé (nejzávažnější) globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • vyjmenuje příklady organizací, které se u nás (ve světě) zabývají ochranou přírody, vyhledá na internetu kontakt na tyto organizace • popíše, případně vyhledá v denním tisku příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • pojmenuje některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a vysvětlí výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	Globální svět Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení Globalizace Mezinárodní spolupráce a významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN)	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> • voda, ovzduší, půda – ochrana čistoty • energie, přírodní zdroje Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • doprava, průmysl a životní prostředí • hospodaření s odpady Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> • nerovnoměrnost života na zemi
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o svých životních plánech 	Životní plány a perspektivy	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

5.11 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **fyzika** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a příroda RUP ZV**. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Výuka fyziky probíhá převážně v odborné učebně fyziky, případně v kmenových třídách. Hlavním cílem předmětu je seznámit žáky s obecnými fyzikálními jevy, se kterými se setkávají v běžné praxi, a chápat ho ne jako vědu, ale jako součást každodenního života.

Výuka předmětu probíhá na dvou úrovních - teoretické, ve které se žáci seznamují s významem různých značek, jednotek a vzorců a jejich použitím - a praktické, kde se přesvědčují pomocí pokusů o platnosti jednotlivých fyzikálních zákonů.

Podle aktuální nabídky a zájmu žáků probíhají různé exkurze a návštěvy výstav. Vzhledem ke specifice předmětu nebyla zařazena žádná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- žákům dáváme možnost samostatně či ve skupině pozorovat různé fyzikální jevy a provádět měření; výsledky měření zpracovat a dále využívat
- diskutujeme s nimi nad výsledky pokusů a pokoušíme je dovést k obecným závěrům
- prostřednictvím vhodně volených úloh hledáme smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- vytváříme podmínky k vyhledávání potřebných informací týkajících se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je ve svém dalším studiu
- při výuce využíváme mezipředmětových vztahů

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme rozpoznat problém a nalézt vhodnou metodu řešení
- učíme žáky uvědomit si, že důležité je i zjištění, že úloha má více, nebo žádné řešení,
- vytváříme podmínky k hledání vlastních postupů při řešení problémů
- učíme získávat informace na základě praktického měření a laboratorních prací (experimenty, pozorování, ...), které jsou potřebné k vyřešení praktických úloh
- učíme vyhledávat informace v textu (encyklopedie, mapy, tabulky, odborné časopisy,...) a PC (internet, výukové programy)
- učíme žáky dojít k závěru na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- provádíme s žáky rozbor textů, různých typů grafů a některé i sestavujeme
- sestavujeme společně znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu
- spolupracujeme při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině
- při společné práci učíme žáky komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci, a tak i dosažení společného cíle
- umožňujeme jim poznávat základní symboly a značky související s problematikou člověka a jeho zdraví a vést je k jejich bezpečnému užívání

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů u žáků dosahujeme pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- stanovujeme pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
- učíme je respektu vůči názoru jiných a komunikaci s autoritou

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky uvědomění si svých školních povinností a jejich souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učíme je vzájemné toleranci, respektování názorů druhých, empatii a asertivitě

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dbáme na bezpečné používání školních pomůcek a jejich udržování v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost
- směřujeme žáky ke kritice vlastních výsledků a stanovení si kritérií hodnocení vlastní práce
- učíme žáky kázni, adaptabilitě, flexibilitě a komunikaci
- dbáme na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: fyzika, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší těleso a látku, určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalně či pevně a porovná jejich vlastnosti doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné objasní pojmy gravitační pole Země, gravitační síla a určí její směr rozliší částice látky (atomy, molekuly), určí, z čeho se skládá atom a molekula objasní pojem: neustálý pohyb částic, uvede příklady (např. difúzi) porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plyných látek, popíše hlavní rozdíly v částicovém složení plynů, kapalin a pevných látek 	Stavba látek Tělesa a látky Vzájemná působení těles Síla Gravitační síla Gravitační pole Složení látek - atomy a molekuly Neustálý neuspořádaný pohyb částic látky Částicové složení pevných, kapalných a plyných látek Vlastnosti kapalin a plynů	
<ul style="list-style-type: none"> nakreslí a popíše atom určí druh elektrického náboje protonu, elektronu a neutronu určí (na základě znalostí druhu náboje), zda se dvě tělesa budou přitahovat, odpuzovat, či zda na sebe nebudou elektricky působit vysvětlí pojem: elektrování těles ověří existenci elektrického pole, charakterizuje ho pomocí siločar 	Elektrické vlastnosti látek Atomy různých chemických prvků Elektrování těles při vzájemném dotyku Elektrické pole Model atomu Ionty	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi magnety přírodními a umělými popíše póly magnetu a stanoví, jaké póly se vzájemně přitahují a jaké se odpuzují charakterizuje magnetické pole a popíše, jak se projevuje objasní pojem: magnetizace látky vysvětlí pojem: indukční čáry určí severní a jižní magnetický pól Země 	Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé Póly magnetu Magnetické pole Magnetizace látky Indukční čáry magnetického pole Magnetické pole Země	
<ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní jednotku délky, její díly a násobky změří délku délkovým měřidlem vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot převádí jednotky délky 	Měření délky pevného tělesa Porovnání a měření Jednotky délky Délková měřidla Měření délky Opakované měření délky	
<ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní jednotku objemu, její díly a násobky změří objem odměrným válcem převádí jednotky objemu 	Měření objemu pevného a kapalného tělesa Porovnání a měření Jednotky objemu Měření objemu pevného a kapalného tělesa	
<ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní jednotku hmotnosti, její díly a násobky určí hmotnost pevného a kapalného tělesa převádí jednotky hmotnosti 	Měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa Porovnání a měření Jednotky hmotnosti Měřidla hmotnosti Měření hmotnosti	
<ul style="list-style-type: none"> uvede jednotku hustoty, jednotky převádí experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu (použije vztah: $\rho = m / V$) vyhledá hustotu v tabulkách počítá příklady z praxe (používá vztah: $\rho = m / V$ a jeho úpravy) 	Hustota Hustota látky Výpočet hustoty látky Výpočet hmotnosti látky Výpočet objemu látky	
<ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní jednotku času, její díly a násobky změří čas vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny převádí jednotky času 	Měření času Jednotky času Měření času	
<ul style="list-style-type: none"> určí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší charakterizuje princip teploměru, vyjmenuje některé typy teploměrů uvede jednotky teploty změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem 	Měření teploty tělesa Změna objemu kapalin a plynů Změna délky pevného tělesa Teploměr a jednotky teploty Měření teploty tělesa	

Předmět: fyzika, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje klid a pohyb tělesa rozpozná, zda je těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu objasní pojem: trajektorie uvede značku dráhy a její jednotky rozpozná, zda jde o pohyb přímočarý či křivočarý rozezná pohyb posuvný a otáčivý, pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný k výpočtům používá vztah: $v = s / t$ (a jeho úpravy) převádí jednotky rychlosti vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti 	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Trajektorie a dráha Druhy pohybu Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
<ul style="list-style-type: none"> znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru, působišti používá vztah: $F_g = m \cdot g$ používá veličinu g a její jednotku N / kg změří danou sílu siloměrem určí výslednici dvou sil stejného, opačného směru popíše, kdy dochází k rovnováze sil charakterizuje těžiště tělesa při řešení praktických úloh využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese 	Síla a její měření Síla a její znázornění Jednotky síly Gravitační síla a hmotnost tělesa Měření síly, siloměr Skládání dvou sil stejného směru, opačného směru Rovnováha sil Těžiště tělesa	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu prvního pohybového zákona vysvětlí podstatu druhého pohybového zákona vysvětlí podstatu třetího pohybového zákona využívá znalostí pohybových zákonů při objasňování běžných situací 	Pohybové zákony První Newtonův zákon Druhý Newtonův zákon Třetí Newtonův zákon	
<ul style="list-style-type: none"> určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení k výpočtům používá vztah pro moment síly: $M = F \cdot a$ objasní funkci páky, kladky v praxi porovná kladku (pevnou, volnou) a kladkostroj 	Otáčivý účinek síly Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy Páka Kladky, kladkostroj	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje tlakovou sílu, pro výpočet tlaku používá vztah: $p = F / S$ (a jeho úpravy) na praktických příkladech uvede, jak lze zvětšit (zmenšit) tlak uvede hlavní jednotku tlaku její díly a násobky 	Deformační účinky síly Tlaková síla Tlak Tlak v praxi	
<ul style="list-style-type: none"> používá poznatek, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností stykových ploch na konkrétních příkladech doloží, jak můžeme třecí sílu zvětšit (zmenšit) 	Tření Třecí síla Tření v praxi	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu Pascalova zákona definuje hydrostatický tlak popíše využití Pascalova zákona v hydraulickém zařízení popíše účinky gravitační síly na kapalinu objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny definuje Archimédův zákon rozhodne, zda se těleso potopí, bude vznášet, bude plovat 	Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydraulické zařízení Účinky gravitační síly Země na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon Potápění, plavání a vznášení tělesa v kapalině	

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> definuje atmosférický tlak rozdělí, zda bude v nádobě přetlak či podtlak popíše princip rtuťového tlakoměru, aneroidu vysvětlí, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou, určí normální tlak objasní pojem: vztlaková síla v atmosféře; uvede příklady praktického využití vztlakové síly 	<p><u>Mechanické vlastnosti plynů</u> Atmosféra Země Atmosférický tlak Měření a změny atm. tlaku Vztlaková. síla Tlak plynu v uzavřené nádobě</p>	
<ul style="list-style-type: none"> definuje zdroj světla rozdělí zdroj světla od tělesa, které světlo odráží rozdělí bodový a plošný zdroj světla na konkrétních příkladech rozliší různá optická prostředí vysvětlí vznik stínů za tělesem definuje vznik zatmění Slunce a Měsíce uvede vlastnosti rychlosti světla 	<p><u>Přímocháre šíření světla</u> Světelné zdroje Šíření světla Měsíční fáze Stín Rychlost světla</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zákon odrazu světla, tento zákon využívá při objasňování principu zobrazení předmětu rovinným zrcadlem rozpozná duté a kulové zrcadlo, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (dutého a kulového zrcadla) 	<p><u>Odraz světla na rozhraní dvou prostředí</u> Odraz světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Zákon odrazu světla Zobrazení předmětu rovinným zrcadlem Kulová zrcadla</p>	
<ul style="list-style-type: none"> určí, zda nastává lom od kolmice či ke kolmici vysvětlí pojem mezní úhel, uvede, co nastane při jeho překročení rozdělí spojku a rozptylku, objasní pojmy: ohnisko, ohnisková vzdálenost (spojky a rozptylky) objasní lom světla na optickém hranolu a rozklad bílého světla optickým hranolem 	<p><u>Lom světla na rozhraní dvou optických prostředí</u> Lom světla na rovinném rozhraní dvou optických prostředí Úplný odraz světla Čočky Rozklad světla optickým hranolem</p>	

		Předmět: fyzika, ročník: 8.
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní jednotky práce a výkonu, uvede některé jejich díly a násobky • k výpočtům používá vztahy: $W = F \cdot S$, $P = W / t$ (a jejich úpravy) • při řešení problémů a úloh užívá vztah pro výpočet polohové energie tělesa: $E_p = m \cdot g \cdot h$ • v konkrétních příkladech určí, kdy dojde k poklesu (vzrůstu) polohové (pohybové) energie tělesa 	<p>Práce, energie Práce, výkon Pohybová energie tělesa Polohová energie tělesa Přeměna pohybové a polohové energie tělesa</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vnitřní energii tělesa • v konkrétních úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně • rozpozná v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • určí množství přijatého či odevzdaného tepla tělesem, používá pro výpočet vztah: $Q = m \cdot c \cdot (t - t_0)$ • vyhledá v tabulkách měrné tepelné kapacity vybraných látek 	<p>Vnitřní energie, teplo Vnitřní energie tělesa Změna vnitřní energie tělesa při konání práce Změna vnitřní energie při tepelné výměně Teplo Měrná tepelná kapacita látky Tepelná výměna prouděním Tepelné záření</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní skupenské poměry (tání, tuhnutí, zkapalnění, vypařování, sublimace, desublimace, var) • určí skupenské teplo tání tělesa • vymezi hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh • vymezi podmínky, za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh 	<p>Změna skupenství látek Tání a tuhnutí Vypařování Zkapalnění Var Sublimace a desublimace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podle schématu sestaví elektrický obvod • uvede hlavní jednotku elektrického proudu • uvede hlavní jednotku napětí • rozliší izolant a vodič • rozpozná rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod 	<p>Elektrický proud v kovech Elektrický obvod Elektrický proud a elektrické napětí Vodiče a izolanty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, že při průchodu elektrického proudu se vodič zahřívá a určí, zda se zahřívá více nebo méně při průchodu většího proudu • vyjmenuje příklady tepelných spotřebičů • prokáže znalost zásad správného použití elektrického spotřebiče 	<p>Tepelné elektrické spotřebiče Zahřívání el. vodiče při průchodu el. proudu Tepelné elektrické spotřebiče Zásady správného použití elektrického spotřebiče</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní jednotku elektrického náboje, některé její díly • určí, kdy se jedná o kladný, záporný iont a kdy o elektroneutrální atom • rozliší vodič a izolant • charakterizuje elektrostatickou indukci a polarizaci izolantu • popíše elektrické pole pomocí siločar • definuje stejnosměrné elektrické pole • uvede hlavní jednotku napětí, některé její díly a násobky • změří stejnosměrné napětí elektrického obvodu 	<p>Elektrostatický náboj elektrického pole Elementární el. náboj El. pole zelekrovaného tělesa Elektroskop Vodiče a izolanty Elektrostatická indukce, polarizace izolantu Siločáry el. pole Elektrické napětí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model (PČ9) • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. (PČ9) • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení (PČ9) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu (PČ9) 	<p>Design a konstruování Konstrukce elektrických obvodů (stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, elektronické, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž) (PČ9) Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program (PČ9)</p>	

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • stanoví nezbytné podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu • uvede hlavní jednotku elektrického proudu, některé její díly a násobky • změří elektrický proud ampérmetrem a určí směr elektrického proudu v elektrické obvodu • vysvětlí Ohmův zákon • uvede hlavní jednotku elektrického odporu, některé její násobky • při řešení konkrétních úloh použije vztah: $R = U / I$ (a jeho úpravy) • při řešení konkrétních úloh využívá znalosti o závislosti el. odporu na vlastnostech vodiče • vypočítá celkový odpor při paralelním, sériovém zapojení odporů • objasní princip rezistoru s proměnným odporem • při řešení konkrétních úloh použije vztahy pro elektrickou práci a výkon: $P = U \cdot I$, $W = U \cdot I \cdot t$ (a jejich úpravy) 	<p>Elektrický proud</p> <p>Směr el. proudu v obvodu Měření el. proudu, ampérmetr Měření el. napětí, voltmetr Zdroje elektrického napětí Ohmův zákon, el. odpor Závislost el. odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor rezistorů spojených v el. obvodu za sebou, vedle sebe Reostat, dělič napětí El. práce, el. energie Elektrický příkon</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zdroje zvuku a určí podmínky pro šíření zvuku • vysvětlí odraz zvuku a vznik ozvěny • v konkrétních problémových úlohách využije poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří • charakterizuje pojmy: frekvence, perioda • rozliší tón a hluk • uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka 	<p>Zvukové jevy</p> <p>Zvukový rozruch Šíření zvuku v různých prostředích Tón, výška tónu Odraz zvuku Ochrana před nadměrným hlukem</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: fyzika, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede, že kolem elektrického vodiče je magnetické pole • nakreslí průběh magnetického pole v okolí cívky indukčními čarami • označí severní a jižní pól cívky • objasní princip galvanometru, uvede schematickou značku galvanometru • vysvětlí princip elektrického zvonku 	<u>Magnetické pole elektrického proudu</u> Cívka s proudem Galvanometr Elektromagnet Elektrický zvoněk	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu • vyjmenuje příklady elektrického proudu ve vzduchu a vysvětlí jejich vznik • rozlišuje pojmy: blesk, hrom 	<u>Proud v kapalinách a plynech</u> Vedení elektrického proudu ve vodném roztoku a v plynu Blesk a ochrana před ním	
<ul style="list-style-type: none"> • určí, zda je v okolí cívky magnetické pole a znázorní indukční čáry • objasní, jak se mění magnetické pole prochází-li obvodem větší proud • vysvětlí princip magnetoelektrických přístrojů • popíše princip elektromotoru • objasní pojmy: elektromagnetická indukce, indukovaný proud, indukované napětí 	<u>Elektromagnetické jevy</u> Magnetické pole Magnetické pole cívky s proudem Působení magnetického pole na cívku s proudem Elektromotor Elektromagnetická indukce	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše princip vzniku střídavého proudu (napětí) • objasní střídavé napětí pomocí periody a kmitočtu • vypočítá periodu střídavého proudu (napětí) z jeho kmitočtu a naopak • charakterizuje činnost transformátoru a dokáže použít transformační vztah • charakterizuje polovodiče, uvede příklady • zapojí správně polovodičovou diodu v závěrném či propustném směru a ověří její usměrňovací účinek 	<u>Střídavý proud</u> Vznik střídavého proudu Měření střídavého proudu a střídavého napětí Transformátor Rozvodná elektrická síť Polovodiče Dioda	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v jednoduchých případech vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou a využívá těchto znalostí při objasňování procesů v přírodě a v praktickém životě • obnovitelné zdroje energie • vysvětlí pojmy: jaderná síla, jaderná energie • uvede příklady přirozených radionuklidů a umělých radionuklidů • objasní pojem: řetězová reakce • vysvětlí princip jaderného reaktoru • objasní princip ochrany před radioaktivním zářením 	<u>Energie a její přeměny</u> Druhy energií Jaderná energie Jaderná síla Štěpení jader uranu Jaderný reaktor Jaderná elektrárna Ochrana před radioaktivním zářením	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje sluneční soustavu • objasní střídání dne a noci a střídání ročních období • objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet • uvede základní rozdíly mezi hvězdou a planetou 	<u>Vesmír</u> Sluneční soustava Slunce, Země, Měsíc Hvězdy	

5.12 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **chemie** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a příroda RUP ZV**. Výuka probíhá v 8. a 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Chemie se vyučuje ve odborné učebně chemie. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Ve vyučovaném předmětu chemie je realizováno průřezové téma environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky poznávat přírodní objekty, procesy, vlastnosti a jevy
- napomáháme žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je využívat při laboratorních pracích a pokusech, ale i v praktickém životě
- učíme je odhadovat výsledky experimentu, pracovat s chybným předpokladem a korigovat své hypotézy
- učíme žáky používat obecně platnou terminologii při svých činnostech i v praktickém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- pomáháme žákům přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- na základě získaných poznatků vytváříme podmínky k nacházení různých variant řešení daného problému v praktickém životě
- rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení (žáci dokáží předpokládat, prakticky ověřovat, vyvozovat závěry na základě osvojených znalostí a dovedností, hledají vhodná řešení problémových úloh)

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování a argumentaci (stručně, přehledně i objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování a experimentů jak ústně, tak i písemně)
- vyžadujeme od žáků respektování názorů druhých, schopnost diskutovat, toleranci, asertivní chování

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- zdokonalujeme schopnost žáků objektivně hodnotit vlastní práci v kolektivu, umět požádat v případě potřeby o pomoc nebo ji poskytnout druhým
- prohlubujeme pocit sebedůvěry a sebeuspokojení při samostatném řešení úkolů

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vyvoláváme v žácích odpovědnost za svou domácí přípravu a školní povinnosti
- poskytujeme znalosti, dovednosti a pěstujeme návyky nezbytné při situacích ohrožující zdraví a život v rámci možností
- rozvíjíme u žáků objektivní pohled na životní prostředí, ekologické problémy
- předkládáme žákům možnosti rozvoje (zdravotnictví, průmysl,...) i zneužití (chemické zbraně, ekologické havárie,...) chemie a učíme je odpovědnosti za zachování životního prostředí

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dohlížíme nad plánováním správného postupu pozorování, měření a experimentu a nad dovedností získaná data zpracovávat a vyhodnocovat (např. protokol)
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci
- na základě laboratorního řádu, řádu učebny umožňujeme žákům získávat zkušenosti při práci s chemikáliemi podle bezpečnostních pokynů pro používání chemikálií (R a S věty)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: chemie, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje předmět Chemie uveče zásady bezpečné práce v laboratoři i v běžném životě, poskytne a povolá první pomoc při úrazech rozliší pojmy látka a těleso, děje chemické rozpozná a pojmenuje základní chemické nádoby a pomůcky sestaví protokol jednodušších pokusů pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými nesmí pracovat (zatím) 	<p>Úvod do chemie Chemie, alchymie Bezpečnost práce Chemický děj Nebezpečné látky a přípravky (R a S věty, varovné značky a jejich význam) Látky a tělesa, vlastnosti látek Chemické nádoby, pomůcky Pokus, pozorování, protokol</p>	
<ul style="list-style-type: none"> používá správně pojmy chemická látka a směs vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení navrhne postup a oddělí složky běžných směsí, uveče příklady oddělování složek v praxi vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (Pč8) zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl (Pč8) vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (Pč8) dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (Pč8) poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (Pč8) 	<p>Chemické látky a směsi kolem nás Látka, směs Různorodé směsi Roztok, koncentrace roztoku Hmotnostní zlomek Dělení směsí (usazování, filtrace, krystalizace, destilace, sublimace) Práce s laboratorní technikou (Pč) Destilace, filtrace, pipetování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> používá názvy a značky základních chemických prvků používá pojmy atom, molekula, sloučenina, chemický prvek a chemický vzorec ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, usuzuje na jejich vlastnosti 	<p>Částicové složení látek a chemické prvky Chemický prvek, stavba atomu Molekula, sloučenina Chemická vazba Periodická soustava chemických prvků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uveče příklady důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci, zhodnotí jejich využívání vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu pomocí zákona zachování hmotnosti aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<p>Chemické reakce Chemická reakce a rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Druhy chemických reakcí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje výskyt, vlastnosti a použití daných prvků orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<p>Přehled významných prvků Kovy Nekovy Polokovy</p>	

Předmět: chemie, ročník: 8.		
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé druhy vody a uvede jejich výskyt a využití • prokáže znalost složení vzduchu • označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • vysvětlí princip hašení, uvede číslo hasičů • popíše poskytnutí první pomoci při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci 	<p><u>Voda, vzduch a hoření</u> Druhy vod Výroba pitné vody Čistota vody Složení vzduchu Čistota vzduchu Ozonová vrstva Hoření, hašení</p>	<p>EV <u>Základní podmínky života</u> • voda • ovzduší</p>
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví vzorec i název dvouprvkové sloučeniny (halogenidy, oxidy a sulfidy) • uvede výskyt, vlastnosti vybraných zástupců dvouprvkových sloučenin • posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	<p><u>Dvouprvkové sloučeniny</u> Halogenidy - názvosloví, zástupci Oxidy - názvosloví, zástupci Sulfidy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, posoudí jejich vliv na životní prostředí • ovládá první pomoc při zasažení kyselinou a hydroxidem • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a jak jim předcházet 	<p><u>Anorganické sloučeniny</u> pH roztoku, indikátory Bezokyslíkaté kyseliny - názvosloví, zástupci Kyslíkaté kyseliny - názvosloví, zástupci <u>Hydroxidy - názvosloví, vlastnosti</u></p>	

Předmět: chemie, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • zapíše neutralizaci chemickou rovnicí • uvede příklady uplatňování neutralizací v praxi • rozliší látky, které patří mezi soli • zapíše z názvů vzorce známých solí a naopak • uvede praktický význam průmyslových hnojiv • popíše složení, vlastnosti a použití stavebních pojiv (cement, vápenná malta, sádra, beton) • vysvětlí pojem keramika a uvede příklady využití 	Neutralizace, soli Charakteristika neutralizace, soli Názvosloví solí zástupci solí Průmyslová hnojiva Stavební pojiva Keramika	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: oxidace, redukce • popíše výrobu surového železa a oceli • definuje pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňujících rychlost koroze, uvede příklady, jak korozi zabránit • popíše podstatu elektrolyzy a uvede praktické využití • objasní podstatu galvanického článku a uvede jeho praktické využití 	Redoxní reakce Oxidace, redukce Výroba surového železa a oceli Koroze Chemie a elektřina (elektrolýza, galvanický článek)	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje • uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu • zhodnotí vliv spalování paliv na životní prostředí 	Zdroje energie Exotermická a endotermická reakce Paliva, uhlí, ropa, zemní plyn Jaderná energie, radioaktivita	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> • energie • přírodní zdroje
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná anorganickou látku od organické látky 	Organická chemie Organická chemie Rozdělení organických látek	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkiny Areny	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší vybrané deriváty, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy, aldehydy, ketony Karboxylové kyseliny	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná plasty od dalších látek • uvede příklady přírodních a syntetických látek, uvede jejich vlastnosti a použití • zhodnotí vliv používání plastů na životní prostředí (výhody, nevýhody) 	Plasty a syntetické látky Vlastnosti, použití a likvidace	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší bílkoviny, lipidy, sacharidy a vitamíny • uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • popíše děj fotosyntézy (výchozí látky, produkty, podmínky pro průběh) 	Přírodní látky Sacharidy Lipidy Bílkoviny Fotosyntéza	
<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet • vyjmenuje nejznámější chemické podniky ve svém okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	Člověk a chemie Léčiva, vitamíny a návykové látky Detergenty, insekticidy, pesticidy Chemický průmysl v ČR Mimořádné události (havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek v chemickém průmyslu)	EV Lidské aktivity s problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • životní prostředí • chemický průmysl a životní prostředí

5.13 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **přírodopis** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a příroda RUP ZV**.

V předmětu směřujeme žáky k orientaci v prostředí, ve kterém žijí. Vedeme je k poznávání složitosti světa, učíme je chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi. Vlastním zkoumáním a aplikací praktických metod poznávání přírody se snažíme žákům přiblížit reálný svět. Cílem předmětu je žákům poodhalit tajemství života nejjednodušších i složitě strukturovaných organismů. Vedeme je k pochopení složitosti vlastního těla, těla ostatních živočichů (obratlovců, bezobratlých i nejprimitivnějších živočišných struktur) a samozřejmě též rostlin (zástupců nižších i vyšších).

V návaznosti na základní učivo o Zemi žákům otevřeme obzory v oblasti geologie. Z hlediska přibývání otázek ohledně životního prostředí a globálních problémů je nutné žákům přiblížit několik poznatků z oblasti ekologie.

Předmět přírodopis vyučujeme v 6. - 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

V předmětu přírodopis jsou realizována průřezová témata enviromentální výchova, multikulturní výchova, osobnostní a sociální výchova a výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- vytváříme žákům celistvý pohled na přírodní vědy
- učíme je osvojit si obecně užívané termíny
- podporujeme u žáků schopnost vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů a efektivně jich užívat i v praktickém životě
- uplatňujeme propojení poznatků předmětu s dalšími vzdělávacími oblastmi a vytvoření si komplexnějšího pohledu na nejrůznější přírodní i společenské jevy
- zavádíme samostatné i skupinové pozorování a experimentování

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vlastním úsudkem zvažovat způsob řešení některých problémů
- vytváříme podmínky k nacházení různých variant řešení, uvědomění si, že úloha nemusí mít žádné řešení
- rozvíjíme schopnost prakticky ověřit správnost řešení úlohy, aplikovat výsledky v nových situacích, obhájit své závěry

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- podporujeme u žáků kultivovaný projev, umění výstižně formulovat průběh nejrůznějších přírodních dějů
- rozvíjíme schopnost diskutovat o svých názorech, zapojovat se do rozhovorů s ostatními žáky i s učitelem
- učíme žáky porozumět různým obrazovým materiálům, schémátům
- rozvíjíme u žáků komunikaci při práci v týmech s ostatními členy a tím dosahujeme zvýšení kvality spolupráce, která vede k dosažení společného cíle

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- zapojujeme žáky do spolupráce v týmu, učíme je přijímat svou přiřazenou roli
- pomáháme jim stanovovat a zároveň dodržovat pravidla pro samostatnou i skupinovou práci
- prohlubujeme u žáků pocit sebeuspokojení a sebeúcty samostatným řešením úkolů
- oceňujeme i nejmenší snahu žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky mít zodpovědnost za svou domácí přípravu
- jdeme příkladem k zodpovědnému chování v situacích ohrožující život a zdraví, v rámci svých možností žáky učíme poskytnout pomoc
- učíme žáky pochopit účinnost pravidel dodržování zdravého životního stylu a objasnit význam zdravého způsobu života a podpory zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
- pomáháme žákům vytvořit si komplexní přehled o ekologických souvislostech a globálních problémech a respektovat nároky společnosti na kvalitní životní prostředí

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky adaptovat se na nové pracovní podmínky, bezpečně používat nejrůznější materiály, nástroje
- učíme žáky promyšleně a účelně využít své pracovní výsledky z hlediska kvality, hospodárnosti, ochrany zdraví, ochrany životního prostředí
- rozvíjíme schopnost získané znalosti využít pro budoucí profesní zaměření

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: přírodopis, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady biologických věd a předmět jejich zkoumání 	Rozmanitost přírody Náhledy na vznik života	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> • atmosféra -ovzduší (význam pro život) • hydrosféra –voda • energie
<ul style="list-style-type: none"> • vymezení základní projevy života 	Projevy života Dýchání, výživa, růst, rozmnožování	<ul style="list-style-type: none"> • zdroje výživy
<ul style="list-style-type: none"> • třídí organismy do říší, orientuje se v existenci nižších taxonomických jednotek • rozlišuje dělení organismů z hlediska buněčnosti 	Třídění organismů	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý preparát • při praktickém poznávání přírody dodržuje pravidla bezpečnosti a chování 	Mikroskop, preparáty	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu rostlinné buňky, vysvětlí funkci organel • objasní odlišnost rostlinné buňky od buňky živočišné 	Rostlinná buňka	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv sinice na kvalitu vody 	Sinice	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede nejdůležitější zástupce jednobuněčných rostlin 	Jednobuněčné rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> • vyvodí význam kvasinek 	Jednobuněčné houby Kvasinky	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivé části hub • uvede vybrané zástupce jedlých a jedovatých hub • určí rozdíl mezi parazitizmem a symbiózou 	Mnohobuněčné organismy Houby	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam řas 	Řasy	
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu lišejníku vysvětlí symbiózu • vysvětlí spojitost lišejníků s biologickým zvětráváním a bioindikací kvality ovzduší 	Lišejníky	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše živočišnou buňku, vysvětlí funkci organel 	Živočišná buňka Tkáně	
<ul style="list-style-type: none"> • určí nejdůležitější zástupce jednobuněčných živočichů s důrazem na původce nemocí • vysvětlí parazitický způsob života • pozná některé vybrané zástupce v mikroskopickém preparátu 	Jednobuněční živočichové Prvoci	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla živočichů • rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování 	Mnohobuněční živočichové (bezobratlí) Žahavci	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy hostitel a mezihostitel • rozlišuje endo a ektoparazity • uvede významné zástupce • u parazitických druhů objasní možnost nákazy, cesty přenosu a jejich prevence 	Ploštěnci Hlísti	
<ul style="list-style-type: none"> • podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce • rozezná vybrané zástupce 	Měkkýši	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla žížaly • vysvětlí význam žížaly v přírodě • jmenuje další významné zástupce 	Kroužkovci	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví základní systematické členění kmene • popíše stavbu těla členovců • rozlišuje jednotlivé třídy kmene podle charakteristických znaků • poznává vybrané zástupce jednotlivých tříd • určí rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou • jmenuje zástupce užitečného hmyzu i škůdců 	Členovci Prevence nákazy bodnutí hmyzem, stykem se zvířaty	
<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje nejnámější zástupce ostnokožců 	Ostnokožci	

Předmět: přírodopis, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> popíše obecné znaky strunatců 	Strunatci	
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí zástupce do tříd objasní obecné znaky rozliší nejvýznamnější zástupce 	Obratlovci Kruhoústí Paryby	
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla ryb vysvětlí přizpůsobení ryb životu ve vodě rozpozná vybrané zástupce uvede význam ryb v potravě člověka 	Ryby	
<ul style="list-style-type: none"> porovná stavbu těla ocasatých a bezocasých obojživelníků rozpozná významné zástupce obojživelníků uvádí příklady živočichů 	Obojživelníci	
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla rozpozná vybrané zástupce plazů 	Plazi	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na stavbě těla ptáků jejich přizpůsobení k letu přiřadí vybrané zástupce a přiřadí je k nejznámějším řádům jmenuje hlavní zástupce tažných a přezimujících ptáků 	Ptáci	
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (Př6) 	<p>Základní podmínky pro pěstování (půda a její zprarování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů) Ovocné rostliny (druhy ovocných rostlin, způsoby pěstování, uskladnění a zpracování) (Př6)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu (Př7) volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (Př7) 	<p>Pěstitelské práce Okrasné rostliny (základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru – hydroponie, bonsaje, řez, jednoduchá vazba, úprava květin) (Př7) Léčivé rostliny (pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie) (Př7)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výtrusných rostlin vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty zdůvodní význam mechorostů v krajině 	Rostliny výtrusné Mehorosty Kapaďorosty	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vybrané zástupce nahosemenných rostlin v obrazovém materiálu i v praxi 	Rostliny semenné Nahosemenné rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> popíše jednotlivé části rostlinného těla a jejich funkci vysvětlí princip fotosyntézy, rozmnožování a pohybů rostlin 	Stavba rostlinného těla Rostlinná pletiva Fyziologické procesy rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> uvede rozdíl mezi krytosemennými a nahosemennými rostlinami a uvede příklady podle charakteristických znaků dělí rostliny na jednoděložné a dvouděložné rozpoznává vybrané zástupce jednotlivých čeledí v obrazovém materiálu i v praxi, jmenuje jejich význam pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin při praktickém poznávání a určování rostlin založí herbář 	Krytosemenné rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam lesa jmenuje příklady lesních živočichů a rostlin 	Život v lese	EV Ekosystémy <ul style="list-style-type: none"> les vodní zdroje louky a pole kulturní krajina zemědělství
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam vodního prostředí 	Vodní život	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam lučních porostů uvede příklady a využití kulturních plodin prevence před nákazami získaných v přírodě prevence bodnutí hmyzem a stykem se zvířaty 	Život na louce a na polích	

Předmět: přírodopis, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla savců rozlíší vybrané řády savců a na základě jejich charakteristických znaků přiřadí významné zástupce k řádům rozpozná vybrané zástupce vysvětlí význam živočichů v přírodě a pro člověka 	Savci	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší vrozené a získané chování živočichů uvádí příklady komunikace a ochranného chování živočichů objasní zásady bezpečného chování člověka ve styku se živočichy 	Základy etologie	
<ul style="list-style-type: none"> zařadí člověka do systému živočišné říše charakterizuje změny související s procesem hominizace jmenuje významné předchůdce člověka rozlíší lidské rasy a jejich charakteristické znaky 	Vývoj člověka	MuV Kulturní diference <ul style="list-style-type: none"> respektování etnik Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> rovnocennost etnických skupin projevy rasové nesnášenlivosti Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi kulturami diskriminace mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus 	Buňky, tkáň, orgány, orgánové soustavy	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam kostry popíše stavbu kosti pojmenuje základní kosti na modelu či obrazovém materiálu objasní příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci 	Soustava opěrná	VDO Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> soužití s minoritami
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými typy svaloviny rozpozná základní kosterní svaly 	Soustava pohybová Pohybový režim Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit Doping ve sportu	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> sebezpoznání a sebepojetí - moje tělo; moje psychika psychohygienu - předcházení stresům; hledání pomoci při potížích Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> komunikace- řeč těla; dialog kooperace a kompetice - organizování práce skupiny; rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
<ul style="list-style-type: none"> jmenuje tělní tekutiny uveďte funkci a složení krve popíše stavbu srdce jmenuje druhy cév vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy uveďte příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci chrání se před kardiovaskulárními onemocněními 	Soustava oběhová Tělní tekutiny Stavba srdce	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a popíše části dýchací soustavy uveďte příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci umí se chránit před respiračními nákazami 	Soustava dýchací	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a popíše části trávicí soustavy charakterizuje funkci jednotlivých částí určí příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci chrání se metabolickými poruchami 	Soustava trávicí	
<ul style="list-style-type: none"> objasní princip získání energie pro organismus 	Metabolismus	
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy uveďte příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci dodržuje pitný režim 	Soustava vylučovací	
<ul style="list-style-type: none"> určí stavbu a význam kůže objasní příčiny nemocí kůže, prevenci a zásady první pomoci 	Kůže	

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu nervové soustavy a její činnost uvede části mozku a jejich funkci uvede příčiny nemocí zvládá psychická onemocnění a těžké životní situace prevenci a zásady první pomoci 	Soustava nervová Denní režim	
<ul style="list-style-type: none"> jmenuje jednotlivé smysly a smyslové orgány popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí uvede příčiny nemocí, prevenci a zásady první pomoci nevystavuje se zbytečně hluku a špatnému osvětlení 	Smysly	
<ul style="list-style-type: none"> jmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a přiřazuje k nim jejich vliv na řízení lidského organismu 	Žlázy s vnitřní sekrecí	
<ul style="list-style-type: none"> porovná stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy vysvětlí princip oplození uvede pohlavní choroby, možnosti nákazy a prevenci 	Soustava pohlavní	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivé etapy života uvádí příklady dědičnosti z praktického života objasní vliv prostředí na utváření organismu, uvádí příklady vysvětlí využití genetiky v praxi 	Vývoj jedince Základy genetiky Gen, křížení	
<ul style="list-style-type: none"> <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</i> <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty (PČ8)</i> 	Chovatelství <i>(chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty) (PČ8)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady virových a bakteriálních onemocnění a doplňuje jejich projevy a možnost nákazy popíše stavbu bakteriální buňky 	Člověk a zdraví Nakažlivé nemoci Bakterie a viry	
<ul style="list-style-type: none"> jmenuje návykové látky a objasní jejich vliv na organismus vysvětlí zásady prevence a léčby vyhýbá se rizikovému chování a podporuje zdravý životní styl 	Návykové látky	

Předmět: přírodopis, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí teorii vzniku sluneční soustavy vyjmenuje základní tělesa tvořící sluneční soustavu 	Sluneční soustava	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> voda ovzduší půda biodiverzita přírodní zdroje
<ul style="list-style-type: none"> objasní teorii vzniku Země popíše stavbu zemského tělesa stručně charakterizuje jednotlivé sféry Země 	Země	
<ul style="list-style-type: none"> objasní rozdíl mezi nerostem a horninou jmenuje prvky souměrnosti krystalu orientuje se ve stupnici tvrdosti rozpozná vybrané nerosty ve sbírkách (či nasbírané v přírodě) uvede příklady využití vybraných nerostů 	Mineralogie	
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné stručně popíše způsob jejich vzniku rozpozná vybrané horniny a uvede jejich využití 	Petrologie	
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje vnitřní a vnější geologické děje a uvádí příklady objasní možné katastrofální následky těchto dějů 	Vnitřní a vnější geologické děje	
<ul style="list-style-type: none"> uvádí půdotvorné činitele, charakterizuje jejich význam pro vznik půdy rozdlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy 	Pedologie	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip vzniku minerální vody objasní princip vzniku pramenů 	Hydrologie Podzemní voda a prameny, kvalita vody	
<ul style="list-style-type: none"> popíše teorii vzniku a vývoje života na Zemi 	Vznik a vývoj života	
<ul style="list-style-type: none"> stručně charakterizuje jednotlivé éry vývoje Země vysvětlí význam vlivu klimatických změn na rozvoj a udržení života na Zemi jmenuje významné organismy jednotlivých geologických období popíše geologický vývoj ČR v jednotlivých érách 	Ěry vývoje Země Geologický vývoj a stavba ČR Český masív Karpáty	
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje živé a neživé složky životního prostředí orientuje se v základních ekologických pojmech (jedinec, populace, společenstvo, ekosystém) rozdlišuje základní vztahy mezi populacemi uvádí příklady potravních řetězců určí konkrétní příklady predace, parazitismu a symbiózy objasní význam lesa jmenuje typická lesní společenstva rostlin i živočichů zdůvodní význam vodních ekosystémů a jejich vznik uvádí příklady živočichů a rostlin typických pro vodní prostředí vysvětlí význam lučních porostů jmenuje některé rostliny a živočichy lučního společenstva uvede klady a zápory pěstování kulturních plodin určí příklady synantropních živočichů a ruderalních rostlin 	Ekologie Potravní řetězce Ekosystém les Ekosystém voda Ekosystém louky a pole Ekosystém města	EV Ekosystémy <ul style="list-style-type: none"> život v lese vodní zdroje kulturní krajina doprava Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> životní prostředí doprava odpady globální problémy ochrana přírody ekologické programy Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> způsoby ochrany prostředí a zdraví ekologické problémy rizika silniční a železniční dopravy tísňové volání

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">• objasní vliv lidské společnosti na stav životního prostředí (pozitivní i negativní) a jmenuje příklady• uvádí důsledky těchto vlivů• zvládá ochranu člověka za mimořádných událostí (evakuace, varovné signály)	Vliv člověka na životní prostředí Prevence vzniku mimořádných událostí	

5.14 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **zeměpis** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a příroda RUP ZV**.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území ČR, v místní oblasti a v blízkém území místní krajiny.

Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. třídě. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Výuka probíhá převážně v učebnách s audiovizuální technikou, případně v kmenových třídách. Terénní výuka se uskutečňuje v podobě zeměpisných vycházek v bezprostředním okolí školy, komplexní zeměpisné exkurze ve vybraných vzdálenějších lokalitách (provozovnách) – dle nabídky a zájmu žáků.

V předmětu zeměpis jsou naplňována průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- v hodinách zařazujeme vyhledávání, třídění a propojování informací (zadávané referáty apod.)
- učíme žáky správnému používání odborné terminologie
- pokládáme žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů a společně hledáme řešení otázek a odpovědi
- učíme žáky samostatnému pozorování a porovnání získaných informací, nalézání souvislostí
- učíme žáky sebehodnocení a kritickému myšlení

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- podněcujeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení a docházejí k závěrům
- učíme práci s chybou

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- učíme žáky vzájemné komunikaci i komunikaci s učitelem
- vyžadujeme dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- učíme k respektování a naslouchání názorů druhých
- zařazujeme činnosti k formulování myšlenek žáků v písemné i mluvené podobě
- vytváříme podmínky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- učíme žáky kritickému hodnocení práce vlastní i práce ostatních, vhodné argumentaci a přijímání kritiky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupráci při řešení problémů - posilujeme sebedůvěru žáků
- snažíme se navodit situace, při nichž má možnost každý žák pocítit úspěch
- učíme žáky utvářet si pocit zodpovědnosti za svá jednání, ochotě pomoci druhým a schopnosti o pomoc vhodně požádat

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vysvětlujeme a zdůvodňujeme žákům nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování, pochopení ochrany svého zdraví i zdraví ostatních
- prezentujeme fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- informujeme žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které úzce souvisí s pohybem a pobytem v terénu, s cestováním, s rozmístěním výrobních a jiných aktivit v prostředí apod.
- dbáme na dodržování bezpečnostních pravidel při vyučování, zeměpisných vycházkách a exkurzích
- učíme žáky pracovat efektivně, vyhledávat a využívat různé zdroje informací

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět : zeměpis, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Komunikační a kartografický jazyk Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy: základní topografické útvary (plošné útvary a jejich kombinace – sítě, plochy, uzly, důležité body). Hlavní kartografické produkty: plán, mapa, symboly, smluvené značky, vysvětlivky. Statistická data, tabulky. Základní informační geografická média a zdroje dat. <u>Geografická kartografie a topografie</u> Globus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy. Měřítko a obsah plánů a map, jejich orientace vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné a elektronické podobě.</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů kreativita - schopnost vidět věci jinak, pružnosti nápadů <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace v různých situacích (informování)
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost 	<p>Přírodní obraz Země <u>Země jako vesmírné těleso</u> Tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas <u>Krajinná sféra</u> Přírodní sféra: litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra. Společenská a hospodářská sféra <u>Systém přírodní sféry na planetární úrovni</u> Geografická (šířková) pásma, výškové stupně <u>Systém přírodní sféry na regionální úrovni</u> Přírodní oblasti</p>	<p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> voda ovzduší půdy funkce ekosystémů <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> les moře kulturní krajina <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdílné podmínky prostředí rozdílný společenský vývoj na Zemi <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> průmysl a ŽP zemědělství a ŽP doprava a ŽP odpady změny v krajině

Předmět : zeměpis, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Regiony světa Světadíly, oceány, makroregiony světa Určující a porovnávací kritéria: přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán Afrika Austrálie a Oceánie polární oblasti (Arktida, Antarktida) Amerika Asie</p> <p>Modelové regiony světa Přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí • rozdílné podmínky prostředí a společenský vývoj na Zemi</p> <p>Ekosystémy • kulturní krajina (ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace)</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí • ochrana přírody • vliv lidských aktivit</p> <p>MuV Kulturní rozdíly • respektování zvláštností různých etnik</p> <p>Lidské vztahy • vztahy mezi kulturami • rozvoj spolupráce • příčiny konfliktů na Zemi</p> <p>Etnický původ • různé způsoby života • rovnocennost všech etnických skupin a kultur • odlišnosti lidí a jejich vzájemná rovnost</p>

Předmět: zeměpis, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách Evropu podle zvolených kritérií • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých států • zvažuje jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • posoudí na evropské přiměřené úrovni prostorovou organizaci populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturní Evropy • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce evropského hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní evropské surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<p>Evropa Poloha, rozloha, členitost Povrch Podnebí Vodstvo Biota Obyvatelstvo Oblasti a státy Modelové regiony</p> <p>Společenské a hospodářské prostředí <u>Obyvatelstvo</u> Geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky <u>Společenské, politické a hospodářské procesy</u> Sídlní systémy, urbanizace <u>Světové hospodářství</u> zemědělství, průmysl, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně <u>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</u> porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, integrace států, hlavní světová konfliktní ohniska</p> <p>Česká republika Poloha a rozloha Přírodní poměry a zdroje Obyvatelstvo (základní geografické, demografické charakteristiky, sídelní poměry) Rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, zapojení do mezinárodní spolupráce a obchodu <u>Regiony ČR</u> územní celky, krajské členění, euroregiony <u>Místní region</u> poloha, kritéria pro vymezení, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky, specifika regionu</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> • zážitky a zkušenosti z Evropy • naši sousedé • zvyky a tradice národů Evropy Objevujeme Evropu a svět <ul style="list-style-type: none"> • evropské krajiny • Evropa a svět Jsme Evropané <ul style="list-style-type: none"> • evropské integrace • mezinárodní organizace </p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • změny v krajině </p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> • chápání podstaty mediálního sdělení </p> <p>MuV Kulturní rozdíly <ul style="list-style-type: none"> • respektování zvláštností různých etnik Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> • různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa </p>

Předmět: zeměpis, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Životní prostředí <u>Krajina</u> přírodní a společenské prostředí, typy krajin <u>Vztah příroda a společnost</u> principy a zásady ochrany přírody a ŽP, chráněná území, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace <u>Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze</u> praktické dovednosti a návyky pohybu v terénu (orientační body, jevy, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů) <u>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</u> živelné pohromy, chování při nebezpečí v modelových situacích</p>	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá • naši sousedé Objevujeme Evropu a svět • naše vlast a Evropa Jsme Evropané • evropské integrace (EU, NATO)</p> <p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí • vliv hospodářské činnosti na ŽP Základní podmínky života • přírodní zdroje, možnosti šetření a získávání nových zdrojů • udržitelný rozvoj Vztah člověka k prostředí • naše obec (přírodní zdroje, příroda a kultura, odpadové hospodářství, ochrana ŽP) Ekosystémy • les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina</p> <p>MuV Kulturní diference • respektování zvláštností různých etnik Etnický původ • postavení národnostních menšin</p> <p>MeV Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení • chápání podstaty mediálního sdělení</p>

5.15 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **hudební výchova** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **umění a kultura RUP ZV**. Hudební výchova je vyučována od 1. - 9. třídy. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. K doplnění výuky využíváme nabídky divadelních představení, koncertů a různých kulturních pořadů.

Hlavním cílem předmětu je prostřednictvím hudebních činností vést žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby, k chápání národních tradic, k osobnímu objevování krásy, k vytváření osobních postojů a ke kritickému přístupu ke skutečnosti. Tyto činnosti pomáhají rozvíjet celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi hlasovými, instrumentálními či pohybovými. Směřují k chápání umění jako specifického způsobu poznání, uvědomování si sebe samého, k obohacování emocionálního života a k užívání jazyka umění jako zvláštního způsobu komunikace.

V předmětu hudební výchova se realizují průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, mediální výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky rozlišovat kvalitní umělecké dílo od líbivého povrchního vyjádření
- učíme samostatnému vnímání díla a toleranci při hodnocení různých způsobů vyjadřování
- učíme žáky užívání správné terminologie
- uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným i méně schopným

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- dáváme žákům prostor ke spolupráci na řešení problému
- umožňujeme pozorovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- podporujeme samostatnost a tvořivost při hudebních činnostech

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozvíjíme schopnost vnímat hudební dílo
- učíme žáka pracovat s hlasem
- podle věku a schopností žáků pracujeme tvořivě s hudebním materiálem
- rozvíjíme schopnost reprodukovat jednoduché skladby
- dáváme žákům podle jejich schopností prostor k pohybovému vyjádření hudby
- pracujeme se znaky a symboly
- poskytujeme možnost vyhledávat informace a pracovat s nimi
- využíváme možnosti uplatnění žáků při realizaci veřejných vystoupení podle jejich zájmu a schopností
- využíváme audiovizuální techniku

Strategie směřující ke kompetenci a personální

- učíme vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti
- rozvíjíme schopnost žáků hodnotit práci svou i druhých
- učíme umění ocenit práci druhého
- vytváříme podmínky k budování sebedůvěry a k seberealizaci
- oceňujeme každou snahu žáka

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- pěstujeme úctu ke kulturnímu dědictví národa
- využíváme návštěvy divadel a koncertů podle nabídky a zájmu žáků
- umožňujeme žákům aktivně se zapojit do kulturního dění školy

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme žáky využívat svých dovedností v praxi
- učíme žáky dodržovat pravidla hlasové hygieny

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: hudební výchova, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • provádí hlasová a dechová cvičení • vysvětlí význam not • zopakuje rytmicko-melodické motivy • zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu 	<u>Vokální činnosti</u> Osvojování nových písní Správné tvoření tónu Zpěv sboru s oporou učitelova hlasu Uvolňovací cviky Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)	VMEGS <u>Evropa a svět nás zajímá</u> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání evropské hudby MuV <u>Kulturní difference</u> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání vlastního kulturního zakotvení <u>Lidské vztahy</u> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi kulturami
<ul style="list-style-type: none"> • používá Orffovy hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu • pozná klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel a zvonkohru 	<u>Instrumentální činnosti</u> Improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu Jednoduché nástroje Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební hry ozvěna	EV <u>Základní podmínky života</u> <ul style="list-style-type: none"> • využívání přírodních zdrojů v okolí <u>Vztah člověka k prostředí</u> <ul style="list-style-type: none"> • náš životní styl, prostředí a zdraví
<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her • doprovází zpěv tleskáním, luskáním, podupy • pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby • předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem • používá pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny 	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Hudebně pohybové hry Pochod se zpěvem Pohybové reakce na hudbu Různé druhy chůze s hudebním doprovodem	
<ul style="list-style-type: none"> • dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby • rozlišuje hlasy a zvuky, hlas mužský ženský dětský • podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje • pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu 	<u>Poslechové činnosti</u> Poslech hudebních skladeb různých žánrů Ukolébavka, taneční hudba Nejnámější hudební nástroje Hudba vokální, instrumentální, lidský hlas	MeV <u>Vnímání autora</u> <u>mediálních sdělení</u> <ul style="list-style-type: none"> • výběr a kombinace slov a zvuků

Předmět: hudební výchova, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje melodii stoupavou a klesavou, rytmus pomalý a rychlý • zpívá intonačně čistě dle svých schopností 	Vokální činnosti Zpěv sólo, skupiny, sboru Rozšiřování hlasového rozsahu Písňe ve 2/4 a 3/4 taktu	MuV Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy v lidové písni
<ul style="list-style-type: none"> • použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizovanému textu a písni 	Instrumentální činnosti Rytmická cvičení, rytmizace textů, hudební improvizace	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá hru na tělo a doprovází tak zpěv svůj i spolužáků • pohybuje se podle daného rytmu • zvládá pohybově vyjádřit hudbu 	Hudebně pohybové činnosti Hra na tělo, taktování, 2/4 takt, chůze ve 3/4taktu	MeV Vnímání autora mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> • výběr a kombinace slov a zvuků
<ul style="list-style-type: none"> • vyslechne krátké hudební ukázky různých žánrů • rozlišuje umělou a lidovou píseň 	Poslechové činnosti Písňe pro děti, lidová píseň hudba pochodová, taneční Tolerance k různým hudebním žánrům	

Předmět: hudební výchova, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná z notového zápisu takt 2/4 a 3/4 • při zpěvu dovede sledovat notový zápis • zpívá vybrané písně • rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou 	Vokální činnosti Průprava k dvojhlasu (kánon) Rozezpívání, hlasová hygiena Rozšiřování hlasového rozsahu	VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> • lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad • doprovází na rytmické nástroje 	Instrumentální činnosti Rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 Taktu, hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář, flétna	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rytmus valčíku a polky • předvede polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá) 	Hudebně pohybové činnosti Taneční kroky, třídobá chůze v kruhu Dvoudobá chůze v průpletu, taktování (2/4 takt)	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hudbu podle její společenské funkce • pozná B. Smetanu a A. Dvořáka • poslechem rozezná hudební nástroje 	Poslechové činnosti Vztahy mezi tóny (akord) Hudba vokální, vokálně instrumentální Hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční apod.)	

Předmět: hudební výchova, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje pojmy repeticce, houslový klíč napiše houslový klíč rozlišuje délky not a zapíše je pozná dynamická znaménka p, mf, f a v písni je použije zpívá stupnici C dur (názvy not) 	Vokální činnosti Realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas Durové a mollové tóniny Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	MuV Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> odlišnost kulturního prostředí Kulturní diference <ul style="list-style-type: none"> poznávání vlastního kulturního zakotvení
<ul style="list-style-type: none"> doprovodí písně na rytmických nástrojích Orffova instrumentáře rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí 	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře, rytmizace, melodizace a hudební improvizace	
<ul style="list-style-type: none"> pohybově vyjadřuje hudbu, správně taktuje na 2 a 3 doby 	Hudebně pohybové činnosti Taneční improvizace a pantomima taneční kroky (poskočný, cvalový) valčík, menuet	
<ul style="list-style-type: none"> zazpívá z paměti hymnu ČR, pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a vyjmenuje jeho nejnámější díla seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka pozná opakující se téma v poslouchané hudbě 	Poslechové činnosti Rozlišení melodie a doprovodu Odlišování durového a mollového tónorodu, hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) Epizody ze života hudebních skladatelů	

Předmět: hudební výchova, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje pojmy: stupnice C dur, repetice, zesílení zeslabení, pozná basový klíč čte noty c1- g2 v houslovém klíči, použije notové písmo ve správných tvarech provede rozbor zapsané písně - druh písně, takt, melodie ve sboru z paměti zazpívá státní hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku pokusí se o dvojhlas taktuje 4/4 takt 	Vokální činnosti Dvojhlas a vícehlas (kánon, a lidový dvojhlas), rytmická cvičení, hudební rytmus. Rozvíjení činností z prvního období Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> hodnotící prvky ve sdělení Vnímání autora mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> výběr a kombinace slov a zvuků MuV Lidské vztahy <ul style="list-style-type: none"> odlišnost kulturního prostředí Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> odlišnost etnických skupin a kultur
<ul style="list-style-type: none"> technicky správně a rytmicky vhodně použije Orffovy nástroje podle notového záznamu 	Instrumentální činnosti Doprovod pomocí Orffových nástrojů Upevňování znalostí z nižších ročníků	
<ul style="list-style-type: none"> pohybově vyjadřuje nálady, seznámí se s relaxací 	Hudebně pohybové činnosti Pohybové vyjádření hudby, orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů 3/4 a 4/4 takt), procvičování pohybových prvků z nižších ročníků Taktování ve 4/4 taktu	
<ul style="list-style-type: none"> Poslouchá vybrané skladby Poslechem pozná vybrané dechové a smyčcové nástroje Seznámí se a pozná varhanní hudbu Pozná trampské písně 	Poslechové činnosti Lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr Hudba chrámová, zámecká taneční (dříve a dnes) Rozvíjení činností z prvního období	VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Předmět: hudební výchova, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních činnostech na základě svých dispozic reprodukuje jednoduchý rytmický celek zpívá s oporou melodického nástroje a s pomocí vyučujícího intonačně čistě a rytmicky správně orientuje se na základě získaných informací v notovém zápisu zazpívá v rámci svých možností ve skupině žáků s oporou nástroje jednoduchý lidový dvojhlas 	<p>Vokální činnosti Hlasová hygiena, pěvecké návyky, dýchání, rozšiřování hlasového rozsahu Rytmické a melodické zákonitosti notový zápis Dur a moll tónina Jednohlasý a vícehlasý zpěv lidových písní</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání prožívání psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uvolnění - relaxace kreativita – rozvoj originality, citlivosti <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace – řeč těla, zvuků a slov
<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a ve spolupráci s vyučujícím jednoduchý rytmický a pohybový doprovod 	<p>Instrumentální činnosti Jednoduchý rytmický doprovod (hra na tělo, Orffův instrumentál)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Jednoduchý pohybový doprovod (taktování, taneční kroky)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vnímá hudební skladbu a v ní užité hudebně výrazové prostředky a vysvětlí jejich význam v proudu hudby rozpozná podle obrázků i podle zvuku jednotlivé nástroje vysvětlí jednoduché hudební formy charakterizuje na základě získaných vědomostí a poslechu jevištní formy 	<p>Poslechové činnosti Práce skladatele s hudebními výrazovými prostředky Funkce nástrojů v lidové kapele a symfonickém orchestru, partitura Stavba hudebního díla (variance, písňová</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění vypráví o známých skladatelích a jmenuje některá jejich díla 	<p>forma, opera, opereta, muzikál, balet, melodram, scénická hudba) Medailonky hudebních skladatelů</p>	

Předmět: hudební výchova, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních činnostech na základě svých dispozic s oporou melodického nástroje a s pomocí vyučujícího zpívá ve skupině žáků intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu orientuje se na základě získaných vědomostí v notovém zápisu 	<p>Vokální činnosti Hlasová hygiena, správné pěvecké návyky, dechová a hlasová technika Druhy lidových písní, písně domácí i jiných národů Jednohlasý a dvojhlasý zpěv, vokální polyfonie (kánon) Dur a moll tónina Lidské hlasy Lidové tradice</p>	<p>MuV Lidské vztahy • tolerance Multikulturalita • multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování</p>
<ul style="list-style-type: none"> v rámci svých schopností a s pomocí vyučujícího realizuje jednoduchý rytmický doprovod 	<p>Instrumentální činnosti Ztvárnění písní prostřednictvím zpěvu s doprovodem na jednoduché Orffovy nástroje</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj • rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění • seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání i prožívání • psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uvolnění - relaxace • kreativita – rozvoj originality, citlivosti Sociální rozvoj • komunikace – řeč těla, zvuků a slov</p>
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých období, zvolí vhodný typ pohybových prvků ke znějící hudbě a na základě své pohybové vyspělosti předvede jednoduchý pohybový doprovod 	<p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové ztvárnění hudby tancem Taktování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> při poslechu vnímá hudebně výrazové prostředky hudebního díla vysvětlí některé složitější hudební formy a uvede k nim skladatele a skladbu jako příklad na základě získaných informací vypráví o skladatelích a vyjmenuje některé jejich skladby spolu s vyučujícím zhodnotí dílo po stránce estetické pracuje s moderní záznamovou technikou 	<p>Poslechové činnosti Skladatelské techniky, skladatel a interpret Seznámení s dalšími hudebními formami (kánon a fuga, koncert a sonáta, symfonie, symfonická báseň, kantáta a oratorium, programní hudba) Setkání s hudebními skladateli Hudba a lidské nešvary (alkohol, drogy, hudba jako kulisa) Hudební přehrávače a nosiče</p>	

Předmět: hudební výchova, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální dovednosti a hudební schopnosti při hudebních činnostech, do kterých se aktivně zapojuje uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky z nižších ročníků zpívá na základě svých dispozic ve skupině žáků (s oporou i bez ní) intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu orientuje se na základě získaných vědomostí v notovém zápisu ocení kvalitní pěvecký projev druhého 	<p>Vokální činnosti Hlasová a dechová cvičení Orientace v dur a moll tónině Orientace v notovém zápisu (rozbor písně po stránce melodické, dynamické a rytmické) Interpretace písní v jednohlasu či dvojhlasu, kánon Stupnice, tónina, akordy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých schopností písně různých stylů, používá k jejich doprovodu v rámci svých dovedností některé nástroje nebo pohybové prvky 	<p>Instrumentální činnosti Zpěv s doprovodem hudebního nástroje (Orffův instrumentál, využit žáky navštěvující ZUŠ)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem (základní taneční kroky - využít žáky ZUŠ)</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygienu – pozitivní naladění mysli sebepoznání a sebezpečí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty, zdravé a vyrovnané sebezpečí) kreativita – rozvoj originality, citlivosti <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, pohled na svět očima druhého kommunikace – řeč těla, zvuků a slov
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu vážné a populární hudby na základě individuálních schopností a získaných vědomostí zařadí slyšenou hudbu do slohového období a porovná ji z hlediska její stylové příslušnosti s dalšími skladbami uveče skladatele či představitele příslušného období a jejich díla ve spolupráci s vyučujícím hodnotí estetickou stránku díla na základě získaných vědomostí charakterizuje druhy hudebních skladeb a hudební formy 	<p>Poslechové činnosti Vývoj vážné a populární hudby evropské a světové Původ hudby a vážná hudba a její představitelé (od pravěku až po 20.stol.) Populární hudba, její styly a představitelé (od jazzu až k rocku) Moderní hudební nástroje, počítačová hudba Hudební skladby a formy (sonátová for., symfonie, koncert, opera)</p>	<p>VMEGS Objevujeme Evropu a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět <p>MuV Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi kulturami

Předmět: hudební výchova, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální schopnosti a hudební dovednosti a aktivně se zapojuje do hudebních činností uplatňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky z nižších ročníků na základě svých dispozic (s oporou nástroje i bez) zpívá intonačně čistě a rytmicky správně v jednohlasu i vícehlasu ocení kvalitní pěvecký projev druhého a hledá nedostatky ve svém projevu orientuje se v notovém zápisu 	<p>Vokální činnosti Hlasová a dechová cvičení Notový zápis (rozbor písní po stránce melodické, rytmické a dynamické) Opakování znalostí z nižších ročníků (teorie, pěvecké návyky) Interpretace písní v jednohlasu nebo dvojhlasu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností písně a skladby různých stylů a používá k jejich doprovodu v rámci svých dovedností některé nástroje nebo taneční prvky 	<p>Instrumentální činnosti Problematika kytarových značek a akordů Zpěv s doprovodem hudebního nástroje (aktivní spolupráce žáků ZUŠ) Hudebně pohybové činnosti Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem (aktivní spolupráce žáků ZUŠ)</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygienu – pozitivní naladění mysli sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) kreativita – rozvoj originality, citlivosti <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kommunikace – řeč těla, zvuků a slov
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vývojových etapách vážné i populární hudby na základě svých poslechoových schopností a získaných vědomostí zařadí vyslechnutou skladbu do příslušného slohového období a porovná ji s dalšími skladbami uvede představitele určitého období a jejich díla zhodnotí dílo po stránce hudebně výrazové i estetické a svůj postoj zhodnotí 	<p>Poslechové činnosti Vývojové etapy české vážné a populární hudby Hudební styly a žánry Využívání znalostí z nižších ročníků (hudební formy, autor a jeho dílo) Nahrávací technika</p>	<p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání vlastního kulturního zakotvení

5.16 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a kultura RUP ZV**. Cílem předmětu je prostřednictvím výtvarných aktivit umožnit žákům poznávání okolního i svého vnitřního světa, vést k porozumění výtvarnému umění, jeho jazyku a významům. Naučit žáky vážit si svého duchovního života a bohatství společnosti, chápat význam kulturního dědictví. Předmět výtvarná výchova podchycuje a rozvíjí zájem o výtvarné umění obecně. Učí výtvarným dovednostem a technikám, které pomáhají osvojit si potřebu vlastního výtvarného vyjádření, rozvíjet fantazii, tvořivost, myšlení, citění. Vede k pochopení podstaty tvůrčího procesu jako specifického prostředku komunikace. Předmět výtvarná výchova podporuje individualitu a originalitu v procesu tvorby, ale také schopnost kooperace a ochotu ocenit tvorbu jiných. Pomáhá vytvořit si ucelený postoj nejen k estetice a kultuře, ale i k životnímu prostředí v tom nejširším slova smyslu.

Vyučovací předmět se vyučuje od 1. - 9. ročníku. Výuka výtvarné výchovy se realizuje v 45 minutových časových jednotkách (je možné slučovat je do delších celků).

Výuka probíhá v kmenových třídách i odborné učebně Vv. Za příznivého počasí kreslí a malují žáci v terénu. Navštěvují výstavy a své práce posílají do různých výtvarných soutěží. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu jsou různorodé. Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech - vnímání, tvorba a interpretaci.

Předmětem výtvarná výchova prolínají průřezová témata osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, výchova demokratického občana a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- rozvíjíme u žáků kultivovaný projev
- učíme rozlišovat kvalitní umělecké dílo od líbivého a podbízivého
- podporujeme samostatnost, tvořivost, experimentování ve výtvarné práci
- umožňujeme žákům porovnávat a hodnotit výsledky své práce
- učíme toleranci, pochopení důležitosti různých forem výtvarného vyjádření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným a méně výtvarně schopným
- prohlubujeme schopnost získané poznatky a dovednosti uplatnit ve svém životě

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- žákům umožňujeme hledat a využívat nová – netradiční řešení (nové techniky, netradiční postupy, ekologické materiály...)
- učíme používat vhodné prostředky k využití svého výtvarného záměru

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vytváříme podmínky k potřebě komunikovat prostřednictvím výtvarného vyjádření
- učíme ochotě vyhledávat informace a využívat je ve své vlastní tvorbě nebo v posuzování uměleckých a architektonických děl
- učíme pracovat se znaky a symboly a rozumět sdělně funkci různých výtvarných prostředků
- učíme žáky odbornému názvosloví a jeho využívání v praxi
- zdůrazňujeme význam tolerance v umění
- využíváme možnosti realizovat výstavy, jezdit na poznávací zájezdy, navštěvovat výstavní síně a kulturní památky

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- učíme žáky tvořivému přístupu k okolnímu světu, k překonávání stereotypů
- učíme hodnotit práci svou i druhých, schopnost oceňovat
- vytváříme podmínky k využití svých dovedností ve skupinových činnostech i v náročnějších projektech, kde si žáci navzájem pomáhají a učí se respektovat druhého

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme úctě ke kulturnímu dědictví národa a k jeho ochraně
- učíme ochotě vnímat odlišnou kulturu, ctít umělecké projevy druhých
- motivujeme žáky k aktivitám, které vedou ke zlepšování estetické úrovně školních prostor a k péči o pracovní prostředí obecně
- učíme potřebě vytvářet vlastní školní tradice – soutěže, výstavy

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- učíme zákonitostem tvůrčího procesu od nápadu do uměleckého vyjádření
- podporujeme využívání různých technik a práci s různými nástroji a pomůckami
- učíme nutnosti dodržovat bezpečnost a hygienické zásady při práci
- učíme zodpovědnosti za výsledek své práce
- učíme využívat znalosti, zkušenosti a dovednosti z jednotlivých výtvarných aktivit v zájmu vlastního rozvoje

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 1. – 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> maluje vodovými a temperovými barvami, voskovkami, suchým pastelem míchá a překrývá barvy rozdělí barvy teplé, studené, světlé, tmavé experimentuje s barvami používá různé druhy štětců využívá kombinované a jiné techniky 	Malba - rozvíjení smyslové citlivosti, vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Teorie barvy - barvy základní, doplňkové, teplé a studené, jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Zapouštění, rozpíjení, rozfoukávání a shlukování barevných skvrn, kontrasty Přírodní a krajinné motivy	VDO Občanská společnost a škola <ul style="list-style-type: none"> výchova k samostatnosti a sebekritice ohleduplnost VMEGS Evropa a svět nás zajímá <ul style="list-style-type: none"> poznávání evropských kultur EV Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> výchova k životnímu prostředí MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <ul style="list-style-type: none"> kritický přístup k výtvarnému umění orientace ve výtvarném umění OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> kreativita, pružnost nápadů, originalita, tvořivost
<ul style="list-style-type: none"> kreslí měkkým materiálem, dřívkem, špejlí, perkem, tužkou rozpozná různé druhy linií a využívá jejich vlastnosti 	Kresba výrazové vlastnosti, druhy linií, kombinace v ploše, vnímání velikosti, uspořádání objektu do celků Linie kreslené, otisknuté do plastických materiálů – náměty z přírody, fantazijní kresby, ...	
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí cit pro prostor, pozná základní prostorové útvary modeluje podle skutečnosti i fantazie 	Modelování - vlastnosti plastických materiálů, tvary, objemy Věci denní potřeby, lidská a zvířecí postava, ovoce, zelenina, prostorové objekty, pohádkové a fantazijní motivy, ...	
<ul style="list-style-type: none"> tváří papír 	Práce s papírem vlastnosti, způsoby zpracování (vytrhávání, stříhání, muchlání, krčení, skládání) Koláže, mozaiky, origami Figurální motivy, zvířata, rostliny, věci ...	
<ul style="list-style-type: none"> rytmicky řadí prvky, uplatňuje smysl pro rytmus na základě vlastních zkušeností samostatně vytvoří koláž, frotáž 	Dekoratívni práce řazení prvků ve světlých a tmavých barvách a jejich kombinace, podobnost, kontrast, rytmus Dekoratívni pásy a plochy – papír, textil, keramika, dekor na kraslicích, příležitostná blahopřání, ...	
<ul style="list-style-type: none"> výtvarně zpracovává přírodní materiál podle smyslového vnímání a fantazie 	Přírodní materiál nalepování, dotváření, tisk, otisk Koláže z přírodnin, otisky listů, malba na kámen, prostorové práce v přírodě	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná obrázky dětských ilustrátorů citlivě vnímá výtvarná díla rozdělí pojmy – hračka, loutka, maňásek 	Ilustrátoři J. Lada, O. Sekora, Z. Miler, H. Zmatlíková a další Ilustrace textů, hračky Ilustrace knih, říkadla, ...	
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje děje, výjevy a situace, které sám zažil prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření vyjadřuje své poznatky a představy o světě, přírodě a lidské společnosti zobrazuje příběhy z vyprávění, četby, filmů, divadel, televize a rozhlasu zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti, citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jeho výtvarných představ 	Tematické práce představitivost, tvořivost, fantazie, výtvarné vyprávění Zážitky ze života dětí, dospělých a společnosti, svět pohádek, rodina, škola, příroda, hry, sport, vesmír, výlety, Vánoce, Velikonoce, ...	
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	Komunikace utváření si osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledku a záměru tvorby	

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 4. – 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> prohloubí si a zdokonalí techniky kresby užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy porovnává a hodnotí svá výtvarná vyjádření 	<p>Základy kresby – smysl pro symetrii, rytmus, kombinaci a kompozici Způsoby kresebného vyjádření Nástroje: uhel, tužka, pero, štětec, dřívko atd. Postava, portrét Přírodní a krajinné motivy Zátiší</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – smyslové vnímání, pozornost a soustředění kreativita – nápady, originalita
<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje si techniku malby užívá doporučené pomůcky, rozliší způsob použití vyjadřuje své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy 	<p>Malba – uplatnění barev a linií – hra s barvou: tempera, akvarel, pastel, voskové pastely Paleta – nauka o barvách (teplé, studené, neutrální) Míchání barev Způsob stínování Kontrast – světelný, barevný Příroda a její proměny (roční období, přírodní útvary, ...) Pocitové a fantazijní kompozice Tematické práce</p>	<p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace – řeč prostřední
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává grafické techniky poznává další výtvarné techniky založené na fantazii a smyslovém vnímání 	<p>Grafika – tisk z koláže (papírové, látkové apod.) Monotyp (např. nitě) Protisk Volná kompozice – geometrická tělesa, motivy z rostlinné a živočišné říše, ...</p>	<p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> individuálnost člověka <p>Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> tolerance, empatie
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí vztah k materiálu a k jeho zpracování výtvarně zpracovává přírodní materiály spolupracuje při skupinové práci pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě 	<p>Vytváření z materiálů: koláže, mozaiky, skládání z papíru - origami Textilní techniky – batika, malba na textil Kombinované techniky – netradiční využití materiálů a technik Koláž, mozaika, batika, origami Experimentování</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> využívání přírodních zdrojů naš životní styl příroda a její ochrana
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí své prostorové vidění získává cit pro prostorové ztvárnění na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly užívá a kombinuje prvky v objemovém vyjádření modelování i prostorovém vyjádření uspořádání prvků 	<p>Modelování – materiály: plastelína, sádra, vosk, modurit Další způsoby modelování: sestavování volných kompozic z odpadových materiálů, drátů, plastů, dřeva apod. Reliéfní plochy, plastiky Volná kompozice</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebezpoznaní a sebepojetí – temperament, postoje, hodnoty; vztahy k druhým lidem
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace k zobrazení využívá své vzpomínky, zážitky a představy komunikuje o svých obrazných vyjádřeních 	<p>Dekorativní činnost – návrhy látek, obalů, vzorů na užitou keramiku atd. Využití tematických výstav, divadelních představení apod. Práce na projektech – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Ověřování komunikačních účinků děl výtvarného umění i vlastních vizuálně obrazných vyjádření Skupinová práce Dekorativní předměty, přání Dekorativní písemné kompozice</p>	<p>MeV Práce v realizačním týmu</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace a spolupráce v týmu
<ul style="list-style-type: none"> demonstruje své estetické cítění poznává umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech 	<p>Teorie (základy dějin umění) Základní seznámení s uměleckými slohy ve výtvarném umění Poznávání známých ilustrátorů a poznání dalších Ilustrace pohádky, filmového příběhu, ...</p>	<p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> zdroje evropské civilizace <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <ul style="list-style-type: none"> zvyky a tradice národů Evropy a světa

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 6.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Plocha, linie, tvar, objem Kontrast (barevný nebo světelný) Rytmus a řazení prvků na ploše Základní principy kompozice</p> <p>Elementární dělení barev Teorie barev - Goethův kruh Subjektivní barevná škála (působení barev) Míchání barev Sytost a transparentnost</p> <p>Výtvarné postupy Kresba Malba kombinace kresby a malby akvarel tempera pastel koláž roláž frotáž mozaika</p> <p>Prostorová tvorba Modelování nebo konstruování Práce s papírem</p> <p>Figura, portrét, krajina, zátiší Motivy zvířat Proměny ročních období postava člověka Reflexe ostatních druhů umění (hudebního nebo dramatického)</p> <p>Fantazijní práce Pocitové kompozice</p> <p>Návrhy na užitou tvorbu Výtvarná úprava knih, ilustrace Dekorativní písmenné kompozice Tematické práce k svátkům</p> <p>Dějiny umění Antika románské umění gotika</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, tvořivost • psychohygienu – naladění mysli • sebepoznání a sebepojetí – co vím o sobě a o svém těle <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – řeč předmětů a prostředí • kooperace – práce ve skupině <p>MuV Kulturní diferenciaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuálnost člověka <p>Lidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • tolerance, empatie <p>EV Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina • kulturní krajina <p>Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • estetika v životě člověka <p>MeV Tvorba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr výrazových prostředků <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje evropské civilizace

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Plocha, linie, tvar, objem detail, celek zmenšování, zvětšování perspektiva rozklad tvaru na skladebné prvky kompozice z geometrických tvarů</p> <p>Elementární dělení barev Barevné odstíny – harmonie</p> <p>Výtvarné postupy Kresba Malba kombinace kresby a malby akvarel tempera pastel koláž proláž muchláž mozaika Práce s papírem a jiným materiálem</p> <p>Aplikovaná grafika plakát - písmenné kompozice Návrhy na obálky CD, DVD Knižní obálka</p> <p>Figura, portrét, krajina, zátiší Motivy z přírody Motivy ze života člověka Portrét zátiší studijní kresby různých předmětů Experimenty s reprodukcemi um. děl (např. Dotváření děl kresbou nebo malbou)</p> <p>Fantazijní práce Záznam smyslových zážitků nebo myšlenek práce na motivy fantasy světů Barevná nadsázka</p> <p>Návrhy na užitou tvorbu Dekoratивní předměty Výtvarné práce k svátkům</p> <p>Dějiny umění Práce s uměleckým dílem Renesance Baroko</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, tvořivost • sebepoznání a sebezpečí – co vím o sobě a o svém těle • psychohygienu – naladění mysli • kreativita – rozvoj fantazie <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace - řeč předmětů a prostředí • kooperace – práce ve skupině <p>MuV Kulturní diference</p> <ul style="list-style-type: none"> • individuálnost člověka <p>EV Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina • kulturní krajina <p>Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • estetika v životě člověka <p>MV Tvorba mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr výrazových prostředků <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje evropské civilizace

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 8.

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Plocha, linie, tvar, objem Struktura Kompozice, symetrie, asymetrie Volné rovnoběžné promítání (pohled, nadhled)</p> <p>Elementární dělení barev Subjektivní barevná škála</p> <p>Výtvarné postupy Kresba stínování Malba kombinace kresby a malby akvarel tempera pastel linoryt (papírorýt) tisk z koláže perokresba Práce na PC</p> <p>Figura, portrét, krajina, zátiší Motivy z přírody Studijní kresby různých předmětů (židle) tvarová nadsázka Technika minulosti a budoucnosti</p> <p>Fantazijní práce Záznam emocí nebo myšlenek Vyprávění výtvarnými prostředky (např. dokončení příběhu) Kresebné nebo malířské etudy (např. vůně)</p> <p>Návrhy na užitou tvorbu Návrh na poštovní známku nebo bankovku Bytový textil Reklama – výtvarná stylizace a nadsázka Práce s netradičními materiály Výtvarné práce k svátkům</p> <p>Dějiny umění Práce s uměleckým dílem Klasicismus Empír Romantismus</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, originalita • psychohygienu – naladění mysli <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace-řeč předmětů a prostředí • kooperace – práce ve skupině <p>EV Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina <p>Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> • estetika v životě člověka Lidské aktivity • průmyslová revoluce <p>MeV Kritické vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišování lživých prvků <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje evropské civilizace

Předmět: výtvarná výchova, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>Plocha, linie, tvar, objem 3D prostor Časový průběh horizontála, vertikála, diagonála, dominanta zlatý řez</p> <p>Výtvarné postupy Kresba Malba kombinace kresby a malby akvarel tempera pastel chiasmáž odkrývací technika uhel, rudka práce v plenéru</p> <p>Prostorová tvorba Modelování</p> <p>Figura, portrét, krajina, zátiší Kostel sv. Vojtěcha Estetické aspekty ŽP (např. protiklad zdravého a znečištěného ŽP)</p> <p>Fantazijní práce Pocitové etudy</p> <p>Návrhy na užitou tvorbu Návrh na graffiti Parafráze soudobého uměleckého díla Výtvarné práce k různým svátkům Skupinová práce</p> <p>Dějiny umění Umělecké směry 20. století Návrh na secesní mříž Pokus o kubistický obraz Exkurze po památkách</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj smyslového vnímání • kreativita – citlivost, originalita • psychohygienu – naladění mysli <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace-řeč předmětů a prostředí • kooperace – práce ve skupině <p>EV Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • krajina <p>Základní podmínky života estetika v životě člověka</p> <p>Problémy ŽP</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana ŽP • průmysl a ŽP <p>VMEGS Jsme Evropané</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje evropské civilizace

Pozn.: Námetky prací jsou pouze orientační, vyučující si je může upravit dle svých představ a aktuálních podnětů

5.17 Zdravotní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **zdravotní výchova** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a zdraví RUP ZV**. Vyučovací předmět přináší základní poznatky o člověku a ochraně jeho zdraví. Vysvětluje nutnost chránit lidské zdraví ve všech jeho podobách. Definiuje podstatu zdravého životního stylu a rozvíjí dovednost rozpoznávat situace ohrožující člověka v každodenních činnostech i za mimořádných situací. Prostřednictvím různých technik pak učí takovému ohrožení čelit. Seznamuje s riziky přenosných i nepřenositelných chorob a s jejich prevencí. Vysvětluje důležitost komunikace, seberegulace, sebepoznání. Různými cvičeními učí posilovat duševní odolnost a učí dovednosti odmítání škodlivých látek. Zdravotní výchova rozvíjí poznatky o rodině, učí pochopit důležitost pozitivních vztahů mezi lidmi. Učí respektovat druhého, pomáhat druhému a odmítat násilí v jakékoliv podobě. Seznamuje dále žáky s tělesnými a duševními změnami v období dospívání a se zákonitostmi reprodukce člověka.

Předmět vyučujeme v 6. - 9. ročníku. Vyučovací hodina trvá 45 minut.

Výuka se realizuje v klasických třídách, ale využívají se i učebny s audiovizuální a počítačovou technikou. Žáci vyšších ročníků chodí na exkurze. Učitel uplatňuje formu diskuze, práce s audiovizuální technikou, projektové vyučování, práce v malých či větších skupinách, modelové situace, hry, besedy s odborníkem.

Předmětem zdravotní výchova prolínají průřezová témata osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova, výchova demokratického občana, mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky využívání teoretických znalostí v praxi
- učíme je sebehodnocení, samostatnému pozorování a k dovednosti vytvoření uceleného pohledu na člověka, na jeho zdraví a na začlenění jedince do společnosti

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky nevyhýbat se problémům, ale chápat problém jako součást běžného života
- hledáme spolu se žáky způsoby řešení problému
- rozvíjíme schopnost asertivně jednat jako prostředku „vyříkat si“ problém; dopad vlastního jednání a chování
- učíme žáky samostatnosti a odpovědnosti při řešení problémů, a to v zájmu svého psychického, fyzického a sociálního zdraví

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- klademe důraz na dovednost uvážlivě mluvit a uvážlivě reagovat
- učíme žáky vytvářet vlastní názory na problematiku zdraví
- rozvíjíme u žáků schopnost ochotně vyslechnout druhého
- učíme asertivním dovednostem a dovednostem verbální i neverbální komunikace
- dbáme na uplatňování zásad slušného chování

Strategie směřující ke kompetenci personální a sociální

- učíme žáky realizovat projekty, při nichž musí spolupracovat s mimoškolními subjekty (kontaktní centra, sociální a zdravotní ústavy, poradny...)
- vytváříme se žáky pravidla vzájemného soužití
- učíme spolupráci a oceňování nápadu a názoru druhého
- učíme žáky nestydět se požádat o pomoc a kde požádat o pomoc
- podporujeme schopnost pracovat na rozvoji své osobnosti a posilujeme sebevědomí žáků z nefunkčních, ekonomicky slabých nebo jinak znevýhodněných rodin
- učíme vztahům mezi pohlavími

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- učíme žáky vzájemné toleranci, respektování druhého, empatii
- rozvíjíme schopnost vnímat odlišnosti různých ras, národů a jazyků
- klademe důraz na schopnost žáků rozpoznat násilí a postavit se proti němu
- seznamujeme žáky prostřednictvím různých akcí s institucemi sociálními, zdravotními, zajišťujícími bezpečnost atp.
- rozvíjíme dovednost pomoci druhému a dovednost poskytnout první pomoc

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- ukazujeme na praktických cvičeních možnosti ochrany lidského zdraví
- rozvíjíme adaptabilitu a flexibilitu s ohledem na budoucí pracovní zařazení
- učíme zodpovědnosti za rozhodnutí o své budoucnosti
- utváříme vědomí vlastní identity
- učíme zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování
- poukazujeme na bezpečnost v dopravě – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně ovládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: zdravotní výchova, ročník: 7.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní význam komunikace mezi lidmi rozlíší komunikaci pozitivní a negativní vyvodí význam pozitivní komunikace pro utváření kvalitních mezilidských vztahů přijímá názor druhého, vyvodí důležitost respektovat druhého rozvíjí dovednost sebekontroly a sebeovládání 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj Komunikace Komunikační dovednosti</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebezpečí – já a ti druzí psychohygiena – pozitivní myšlení <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy – respektování druhého komunikace – naslouchání, dialog
<ul style="list-style-type: none"> respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, skupiny) uvádí příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu a na rozvoj osobnosti rozlíší problém 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Kamarádství, přátelství, láska Sociální role Postavení a role ženy a muže v rodině Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte Vyrovnávání se s problémem</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní způsoby ovlivňování tělesných a duševních stavů (pravidelný režim, pohyb, odpočinek, relaxace, nekonfliktní komunikace, zdravá výživa) vyvodí základní příčiny nemocí rozlíší nemoci infekční a civilizační vyjmenuje způsoby přenosu infekčních chorob a vyvodí možnosti prevence charakterizuje lékařskou péči léčebnou a preventivní uplatňuje základní hygienické návyky z důvodů zdravotních i sociálních rozlíší úlohu různých denních aktivit pro zdraví člověka dokáže argumentovat ve prospěch svého zdraví objasní význam zdravého způsobu života 	<p>Péče o zdraví Zdraví - psychické, fyzické a sociální Infekční nemoci Osobní a intimní hygiena Režim dne, pohyb</p>	<p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a prostředí <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředí a zdraví životní styl <p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> psychohygiena – kladný vztah k sobě samému <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace – prosociální chování <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje – projevy hodnot v chování, odpovědnost ke svému zdraví
<ul style="list-style-type: none"> uvede, jak způsoby stravování a životního stylu obecně souvisí s civilizačními nemocemi vyvodí, jakými zásadami zdravé výživy se může on sám ve stravování řídit 	<p>Výživa a zdraví Zásady zdravé výživy Výživová hodnota potravy Energetická potřeba organismu</p>	<p>VDO Občanská společnost a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> práva a povinnosti příčiny konfliktů
<ul style="list-style-type: none"> posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska ochrany zdraví rozlíší šikanování a jiné projevy násilí zaujímá negativní postoj k násilí uvede, kde hledat v případě ohrožení pomoc vyhledá čísla na linky důvěry 	<p>Rizika ohrožující zdraví Chování člověka v krizových situacích - šikanování, deviantní osoby Bezpečné chování v různých prostředích Dětská krizová centra, linky důvěry</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní, proč je zdraví prioritní hodnotou vyvodí, jak se chránit podle možností před negativními vlivy vnějšího sociálního prostředí vyjmenuje rizika kouření a alkoholu na zdravotní stav člověka vysvětlí vliv alkoholu na bezpečnost v dopravě posoudí nevhodnost reklam na cigarety a alkohol demonstruje možnosti odmítání nabízených návykových látek v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<p>Prevence zneužívání návykových látek Hodnotový systém Tabakismus a alkoholismus Centra odborné pomoci</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vyvodí tělesné a duševní změny člověka v období dospívání vysvětlí význam reprodukce demonstruje, jak se chovat k opačnému pohlaví rozpozná nevhodné chování se sexuálním podtextem 	<p>Změny v životě člověka Proměny člověka v období dospívání Reprodukce Vztahy mezi chlapci a děvčaty Sexuální zneužívání - pedofilie</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebezpečí – já a moje tělo
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na projektech ke zdravému životnímu stylu (vyhledá informace a zpracuje je do projektu s tématem zdraví, porovnává důsledky různých rizikových aktivit) 		<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání – rozvoj dovedností studovat

Předmět: zdravotní výchova, ročník: 8.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyvodí příčiny konfliktů mezi pubescenty a jejich rodiči • sestaví práva a povinnosti členů rodiny • rozpozná manipulativní vliv vrstevníků a médií a uplatňuje dovednosti komunikační obrany • zdokonaluje se v dovednostech komunikace • vyvodí význam pozitivní komunikace pro utváření kvalitních partnerských vztahů • vysvětlí důležitost schopnosti naslouchat 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Dospívající v rodině a mezi vrstevníky Partnerské vztahy Manželství a rodičovství Neshody v manželství</p>	<p>OSV Sociální rozvoj • mezilidské vztahy – respekt k druhému • komunikace - naslouchání Osobnostní rozvoj • sebepoznání a sebezpojetí – já a ti druzí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vysvětlí souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • vyvodí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a zdravím • charakterizuje civilizační nemoci a vyjmenuje možnosti prevence • rozhoduje se zodpovědně v souvislosti s civilizačními a jinými chorobami • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • objasní pocity a potřeby tělesné a smyslově postižených 	<p>Péče o zdraví Základní lidské potřeby Civilizační choroby Duševní hygiena Tělesné a smyslové postižení</p>	<p>EV Vztah člověka k prostředí • prostředí a zdraví • životní styl</p> <p>MeV Kritické vnímání mediáln. sdělení • vliv reklam – kult hubenosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zdravotní rizika u poruch přijímání potravy • posoudí rizika chování lidí nezodpovědných za své zdraví • rozliší nebezpečí reklam a médií v souvislosti s poruchami příjmu potravy • vysvětlí údaje uvedené na potravinářském zboží • rozpozná klamavou reklamu na potraviny • navrhne vizuálně obraznou reklamu na produkt zdravé výživy 	<p>Výživa a zdraví Výživa a civilizační nemoci Poruchy příjmu potravy BMI - optimální tělesná hmotnost Reklama na potraviny</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší rizika tvrdých a měkkých drog • vyvodí zdravotní i sociální důsledky závislosti na návykových látkách • vysvětlí psychosociální rizika spojená s patologickým hráčstvím • obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek • kladně hodnotí schopnost sebekontroly a sebeovládání • získává dovednosti pro zvládání zátěžových situací • demonstruje způsoby odmítání nabízených návykových látek • sám dokáže poskytnout první pomoc při riziku otravy alkoholem • samostatně vyhledá v případě potřeby zařízení specializované pomoci pro sebe nebo svého kamaráda 	<p>Prevence zneužívání návykových látek Závislost Návykové látky, jejich dopad na zdraví člověka a prevence Patologické hráčství, doping Rizikové skupiny populace Pozitivní životní cíle a hodnoty Linky důvěry, krizová centra</p>	<p>OSV Morální rozvoj • hodnoty a postoje – zodpovědnost za své zdraví Sociální rozvoj • komunikace - empatie Osobnostní rozvoj • psychohygiena – pozitivní myšlení</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí různé způsoby chování lidí z hlediska ochrany zdraví • vyjmenuje možné příčiny násilí mezi vrstevníky • zaujímá k šikanování a jiným způsobům agrese negativní stanovisko • uplatňuje sociální dovednosti při kontaktu se soc. patologickými jevy • vyvodí, v čem jsou rizika agresivity v médiích pro psychosociální vývoj dítěte • samostatně vyhledá v případě potřeby zařízení specializované pomoci pro sebe nebo svého kamaráda 	<p>Rizika ohrožující zdraví Chování člověka v krizových situacích - šikanování, týrání, sexuální zneužívání Bezpečnost v dopravě Násilí v médiích Krizová centra Mimořádné události způsobené přírodními vlivy Příčiny vzniku mimořádných událostí Přírodní světové katastrofy Mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře) Význam vody</p>	<p>OSV Sociální rozvoj • mezilidské vztahy – řeč lidských skutků • kooperace a kompetice – zvládání zátěže Morální rozvoj • řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládání zátěžové situace, rozhodování v zájmu zdraví</p>

Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy z oblasti sexuality • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k vlastnímu dospívání • přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • argumentuje pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti • vysvětlí metody antikoncepce • respektuje význam sexuality • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, promiskuita 	<p>Sexuální výchova Odpovědnost v sexuálním chování Plánované rodičovství Metody antikoncepce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy (projekty) • projevuje odpovědnost k pravidlům zdravého životního stylu • usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích: ohrožení, nebezpečí, mimořádné události 		<p>EV Vztah člověka k prostředí <ul style="list-style-type: none"> • životní styl </p>

Předmět: zdravotní výchova, ročník: 9.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyvodí vliv rodiny na osobnost mladého člověka • vyjmenuje možné příčiny konfliktů v rodině • odmítá domácí násilí 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití Stabilita rodiny, konflikty v rodině Poradny Náhradní rodinná péče</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy • komunikace – verbální a neverbální, asertivita <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena – pozitivní myšlení
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v dovednostech komunikace s cílem přispívat k dobrým mezilidským vztahům a ubránit se manipulaci • dává do souvislosti agresivitu, pasivitu nebo manipulaci s nezdravým sociálním klimatem • využívá relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a k předcházení stresovým situacím 	<p>Osobní a sociální rozvoj Neverbální komunikace Asertivita</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy z oblasti sexuality • projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k vlastnímu dospívání • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • tolerantně přistupuje k lidem s menšinou sexuální orientací • respektuje odliš. přístupy k sexualitě ovlivněné jinou kulturou a vírou • v souvislosti se zdravím, etikou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • odmítá projevy násilí v sexu • vyvodí zdravotní i sociální rizika nechráněného pohlavního styku • vyjmenuje nejčastější nemoci přenosné pohlavním stykem • popíše fáze onemocnění virem HIV • vyvodí zásady prevence před pohlavními chorobami • popíše vývoj těhotenství • vyvodí rizika kouření, alkoholu a jiných návykových látek na těhotenství • posoudí rizika umělého přerušování těhotenství • popíše fáze porodu 	<p>Sexuální výchova Zamilovanost a láska Sexuální orientace Pohlavní život Poruchy pohlavní identity Sexualita a zákon Nemoci přenosné pohlavním stykem HIV/ AIDS Předčasná těhotenství Těhotenství Porod</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebezpoznání a sebezpojetí – moje tělo • seberegulace - sebeovládání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – partnerství, láska <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti, zodpovědnost v sexuálních otázkách
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy (projekty) • projevuje odpovědnost k pravidlům zdravého životního stylu, pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu • usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm 		<p>EV Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • životní styl <p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – rozvoj dovednosti studovat
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje mimořádné události • rozliší události zaviněné člověkem od živelních pohrom • projevuje odpovědnost v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí a při mimořádných událostech • vyjmenuje složky IZS a důležitá telefonní čísla • dovede posoudit důsledky nezodpovědného chování lidí v souvislosti s mimořádnými událostmi • vyvodí, jak on sám může pomoci při mimořádných událostech • rozvíjí dovednost prosociálního chování • prokáže dovednost poskytnout první pomoc • vyhodnotí na základě svých znalostí manipulativní vliv sekt a uplatňuje dovednosti komunikační obrany 	<p>Rizika ohrožující zdraví Mimořádné situace Jednání v případě ohrožení Tísňová volání Varovný signál, evakuace, improvizovaná ochrana Složky IZS Úrazy Sekty Epidemie</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – řeč lidských skutků • kooperace a kompetice – řešení v zájmu celku <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnoty, postoje – prosociální chování <p>EV Lidské aktivity a problémy ŽP</p> <ul style="list-style-type: none"> • živelní pohromy • ekologické havárie

5.18 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **tělesná výchova** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a zdraví RUP ZV**.

Tělesná výchova působí na všestranný rozvoj jedince, podílí se nejen na zvyšování jeho fyzické zdatnosti a psychické odolnosti, ale také na posílení charakterových vlastností a rozvoji sociálních vztahů. Posiluje pocit odpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, rozvíjí schopnosti komunikace a ohleduplnosti k druhým.

Vede žáky k pochopení významu tělesného pohybu jako součásti zdravého životního stylu, umožňuje jim poznání vlastních pohybových schopností a dovedností, podněcuje jejich rozvoj. Pomáhá utvářet kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu a jejich využití v rámci regenerace a kompenzace pracovní zátěže. Výuka probíhá v 1. - 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Zimního ozdravného pobytu v přírodě Lyžařského kurzu se účastní vybraní zájemci ze 2. stupně. Letního ozdravného pobytu se účastní zájemci z celé školy.

Výuka probíhá v tělocvičně, venkovním hřišti nebo přírodě. Se zásadami bezpečnosti jsou žáci seznamováni na počátku školního roku. Tělesná výchova zahrnuje průřezová témata: osobnostní a sociální výchova a environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl svých aktivit
- vytváříme podmínky k osvojování si nových pohybových dovedností
- oceňujeme u žáků vůli zdokonalovat se v osvojených pohybových aktivitách
- směřujeme žáky k hodnocení vlastní fyzické zdatnosti
- zapojujeme žáky do organizace a rozhodování soutěží a her

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace a řešit je
- umožňujeme žákům činit uvážlivá rozhodnutí a obhájit je
- směřujeme žáky k hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- vyzvedáváme schopnost komunikace na odpovídající úrovni, ochotu k diskuzi
- učíme žáky vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva
- učíme žáky používat jasného a stručného vyjadřování, zvláště v herních situacích
- dbáme na vhodnou komunikaci se spolužáky i s rozhodčím na hřišti
- upozorňujeme na využití komunikačních prostředků k získávání informací z oblasti sportu

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- vyzvedáváme schopnost spolupracovat v týmu, podílet se na vytváření pravidel činností
- hodnotíme u žáků ochotu poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- učíme žáky utvářet si představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a sebevědomí
- vysvětlujeme žákům nutnost ovládat své emoce zvláště ve vypjatých situacích
- učíme žáky ocenit výkon druhého, pochválit ho za snahu
- stavíme žáky do zodpovědných rolí - kapitána, rozhodčího, organizátora apod.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- oceňujeme u žáka aktivní zapojení do sportovních aktivit
- podporujeme žáky při získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností i ve volném čase
- rozvíjíme dovednost poskytnout 1. pomoc při úrazu, zachovat se zodpovědně při mimořádné události
- dbáme na dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- učíme žáky chápat význam pohybu a jeho vlivu na náš organismus a naše zdraví
- informujeme žáky o negativním účinku různých forem dopinku

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- rozvíjíme u žáků vědomí nutnosti dodržovat pravidla ve sportu, ale i v celém životě
- učíme žáky minimalizovat možná rizika při pohybových činnostech
- upozorňujeme žáky na nutnost bezpečného používání náradí a náčiní
- vyžadujeme od žáků podílet se na přípravě i úklidu sportoviště

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: tělesná výchova, ročník: 1. a 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím • a využívá nabízené příležitosti • ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • provádí jednoduché protahovací cviky pro uvolnění organismu • provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla • uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • uvede zásady poskytování 1. pomoci 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely při osvojování pohybové činnosti a její organizaci • používá při hře sportovní náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • při hře zapojuje dominantní i opačnou končetinu • používá základní tělocvičné názvosloví • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché gymnastické činnosti a předvede je • usiluje o zlepšení získaných dovedností • vnímá rytmus a tempo hudebního doprovodu • předvede jednoduché tance • podle svých předpokladů předvede techniku rychlého i vytrvalého běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • usiluje o zlepšení svých výkonů • dodržuje hlavní pravidla bezpečnosti a hygieny při všech pohybových činnostech v prostorách školy i mimo ni 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity, využití hraček v hodinách TV</p> <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly</p> <p>Sportovní hry – manipulace jedince s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním, spolupráce ve hře</p> <p>Průpravné hry</p> <p>Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>Průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>Základy akrobacie</p> <p>Skoky – na trampolínce, můstku</p> <p>Přeskoky přes nářadí – bednu, kozu na šif</p> <p>Rytmické kondiční formy cvičení pro děti – s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření hudby pohybem</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>Hry na sněhu – podle aktuálního počasí- klouzání, bobování, sáňkování</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály • reaguje na povely a dbá zásad bezpečnosti při základní organizaci cvičebního prostoru • uplatňuje zásady fair play • dodržuje základní pravidla her a soutěží • seznámí se zásadami měření pohybových dovedností 	<p>Činnosti podporující pohybové činnosti</p> <p>Komunikace</p> <p>Organizace</p> <p>Zásady chování a jednání</p> <p>Měření, posuzování a hodnocení pohybových dovedností</p>	

Předmět: tělesná výchova, ročník: 3. a 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím • a využívá nabízené příležitosti • ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • provádí jednoduché protahovací cviky pro uvolnění organismu • provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech • uvede zásady poskytování 1. pomoci 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely při osvojování pohybové činnosti a její organizaci • používá při hře sportovní náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • při hře zapojuje dominantní i opačnou končetinu • používá základní tělocvičné názvosloví • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché gymnastické činnosti a předvede je • usiluje o zlepšení získaných dovedností • vnímá rytmus a tempo hudebního doprovodu • předvede jednoduché tance • podle svých předpokladů zvládá techniku rychlého i vytrvalého běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • usiluje o zlepšení svých výkonů • dodržuje hlavní pravidla bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • dodržuje zásady bezpečnosti při plaveckém výcviku • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • osvojí si základní techniky pohybu na bruslích • dodržuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybu na bruslích a na sněhu • reaguje na povely mimo školní prostředí, je schopen chůze a přesunu v terénu • dodržuje zásady bezpečnosti při přesunu v dopravních prostředcích • používá znalosti o ochraně životního prostředí 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity, využití hraček v hodinách TV</p> <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly</p> <p>Sportovní hry – manipulace jedince s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním, spolupráce ve hře</p> <p>Průpravné hry</p> <p>Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>Průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>Základy akrobacie</p> <p>Skoky – na trampolínce, můstku</p> <p>Přeskoky přes nářadí – bednu, kozu na šif</p> <p>Rytmičké kondiční formy cvičení pro děti – s hudbou nebo rytmičným doprovodem, vyjádření hudby pohybem</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>Plavání – podle podmínek školy, základní plavecká výuka</p> <p>Bruslení – podle podmínek školy a zájmu žáků – pohyb na bruslích, jednoduché hry</p> <p>Hry na sněhu – podle aktuálního počasí, klouzání, bobování, sáňkování</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – podle podmínek školy a zájmu žáků</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály • reaguje na povely a dbá zásad bezpečnosti při základní organizaci cvičebního prostoru • uplatňuje zásady fair play • dodržuje základní pravidla her a soutěží • seznámí se zásadami měření pohybových dovedností 	<p>Činnosti podporující pohybové činnosti</p> <p>Komunikace</p> <p>Organizace</p> <p>Zásady chování a jednání</p> <p>Měření, posuzování a hodnocení pohybových dovedností</p>	

Předmět: tělesná výchova, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím • a využívá nabízené příležitosti • ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • provádí jednoduché protahovací cviky pro uvolnění organismu • provádí kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení vycházející ze zásad správného držení těla • uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • uvede zásady poskytování I. pomoci 	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Přípravná a protahovací cvičení Zdravotně zaměřená cvičení Bezpečnost při pohybových činnostech</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině a usiluje o jejich zlepšení • reaguje na základní pokyny a povely při osvojování pohybové činnosti a její organizaci • používá při hře sportovní náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • při hře zapojuje dominantní i opačnou končetinu • používá základní tělocvičné názvosloví • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché gymnastické činnosti a předvede je • usiluje zlepšení získaných dovedností • vnímá rytmus a tempo hudebního doprovodu • předvede jednoduché tance • podle svých předpokladů zvládá techniku rychlého i vytrvalého běhu, skoku do dálky a hodů míčkem • usiluje o zlepšení svých výkonů • dodržuje hlavní pravidla bezpečnosti a hygieny při pohybových činnostech • osvojí si základní techniky pohybu na bruslích • dodržuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybu na bruslích a na sněhu 	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční aktivity, využití hraček v hodinách TV</p> <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a síly</p> <p>Sportovní hry – manipulace jedince s míčem, pálkou nebo jiným herním náčiním, spolupráce ve hře</p> <p>Průpravné hry</p> <p>Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>Průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>Základy akrobacie</p> <p>Skoky – na trampolínce, můstku</p> <p>Přeskoky přes nářadí – bednu, kozu na šif</p> <p>Rytmické kondiční formy cvičení pro děti – s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, vyjádření hudby pohybem</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky</p> <p>Bruslení – podle podmínek školy a zájmu žáků – pohyb na bruslích, jednoduché hry</p> <p>Hry na sněhu – podle aktuálního počasí - klouzání, bobování, sáňkování</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a zapamatování
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály • reaguje na povely a dbá zásad bezpečnosti při základní organizaci cvičebního prostoru • uplatňuje zásady fair play • dodržuje základní pravidla her a soutěží • seznámí se zásadami měření pohybových dovedností 	<p>Činnosti podporující pohybové činnosti</p> <p>Komunikace</p> <p>Organizace</p> <p>Zásady chování a jednání</p> <p>Měření, posuzování a hodnocení pohybových dovedností</p>	

Předmět: tělesná výchova, ročník: 6.		
Pohyb a zdraví		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu připraví se s pomocí učitele na různou pohybovou činnost zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení pod vedením vyučujícího dodržuje správné polohy při cvičení používá aktivně osvojené pojmy vysvětlí pojem zdravý životní styl, změří srdeční frekvenci a stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<p>Zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p> <p>Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>Průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebezpoznání a sebezpojetí - moje tělo, moje psychika seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací
Atletika (základy atletických činností)		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti osvojí si podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o zlepšení v průběhu školního roku uvede, případně zjistí jména některých známých atletů, našich nebo světových 	<p>Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech)</p> <p>Vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)</p> <p>Skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna (dle akt. podmínek školy)</p> <p>Skok do výšky z plného rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu, vrh z místa, sun</p> <p>Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>Zásady bezpečnosti</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
Sportovní hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provede v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře s pomocí učitele volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, jednoduchých herních kombinací a herních systémů osvojí si podle svých předpokladů taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele uplatňuje dohodnutá (zjednodušená) pravidla a dodržuje je respektuje výroky rozhodčího snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po utkání objasní základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové ...) uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)</p> <p>Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her</p> <p>Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p> <p>Základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání; příprava hřiště na utkání</p> <p>Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbál</p> <p>Herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita – nápady, originalita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - verbální a neverbální sdělování kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.

Pohybové hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Osvojí si v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry uplatňuje podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště pod vedením vyučujícího respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly – reaguje na osvojované pojmy zorganizuje a řídí pohybovou hru za pomoci učitele zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů jedná fair-play 	<p>Význam pohybu pro zdraví Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel Základní pravidla pohybových her Příprava a organizace</p> <p>Výběr hry podle podmínek např.: petanque, badminton, stolní tenis, ringo, nohejbal, softtenis, tenis, kriket, jízda na kolečkových bruslích, softbal</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Gymnastika a úpoly		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> cvičí podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy podle svých předpokladů předvede osvojované činnosti z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je s pomocí učitele aplikuje bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích zhodnotí význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek respektuje zásady postupného zatěžování a řídí se jimi rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu podle svých předpokladů předvede jednoduchá úpolová cvičení uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení Záchrana a dopomoc Akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina Šplh na tyči Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmičká a kondiční gymnastika, tance Technika a estetika pohybu Protahovací a napínací cvičení (strečink) Základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, pády Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Turistika a pobyt v přírodě		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> aktivně se podílí na přípravě turistické akce a její realizaci ve spolupráci s učitelem zdůvodní vhodnost turistiky jako vhodné celoroční a celoživotní činnosti zajistí 1. pomoc a odsun zraněného orientuje se v terénu podle mapy připraví a zlikviduje ohniště uplatňuje a respektuje základní pravidla silničního provozu a přesunu ve skupině 	<p>Příprava turistické akce: plánování trasy, vyhledávání spojů a informací o zajímavostech v místě bydliště, příprava programu Přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla 1. pomoc, přesun zraněného Orientace v terénu podle mapy Příprava a likvidace ohniště Pravidla silničního provozu, příprava jednoduchého pokrmu</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> naš životní styl prostředí a zdraví
Lyžování, snowboarding, bruslení		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v moderní výzbroji a výstroji, připraví lyže, snowboard vysvětlí základní pravidla lyžařských, snowboardových disciplín řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného navrhne, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě osvojí si bezpečný pohyb na sjezdových lyžích, snowboardu zdůvodní význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě 	<p>Výzbroj a výstroj, její příprava udržování Zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce Sjezdový, snowboardový výcvik Bruslařský výcvik podle aktuálních podmínek Pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> naš životní styl prostředí a zdraví

Předmět: tělesná výchova, ročník: 7.		
Pohyb a zdraví		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu připraví se společně se spolužáky na různou pohybovou činnost zahřeje se a protáhne před cvičením i po cvičení ve spolupráci se spolužáky dodržuje správné polohy při cvičení používá aktivně osvojené pojmy vysvětlí pojem zdravý životní styl, změří srdeční frekvenci a stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<p>Zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p> <p>Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>Průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebezpečení - moje tělo, moje psychika seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací
Atletika (základy atletických činností)		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti osvojí si podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu a vrhu koulí zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o zlepšení v průběhu školního roku uvede, případně zjistí jména některých známých atletů, našich nebo světových 	<p>Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech)</p> <p>Vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)</p> <p>Štafetová předávka</p> <p>Překážkový běh (přes improvizované i umělé nízké překážky)</p> <p>Skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna (dle akt. podmínek školy)</p> <p>Skok do výšky z plného rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu, vrh z místa, sun</p> <p>Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>Zásady bezpečnosti</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
Sportovní hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provede v souvislosti s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře s pomocí učitele volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, jednoduchých herních kombinací a herních systémů osvojí si podle svých předpokladů taktiku hry a dodržuje (pomoc spoluhráčů a učitele) uplatňuje dohodnutá (zjednodušená) pravidla a dodržuje je respektuje výrocky rozhodčího snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po utkání objasní základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové ...) uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)</p> <p>Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her</p> <p>Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p> <p>Základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání; příprava hřiště na utkání</p> <p>Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal</p> <p>Herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita – nápady, originalita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - verbální a neverbální sdělování kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.

Pohybové hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Osvojí si v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry uplatňuje podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště pod vedením vyučujícího respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly – reaguje na osvojované pojmy ve spolupráci se spolužáky zorganizuje pohybovou hru zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů jedná fair-play 	<p>Význam pohybu pro zdraví Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel Základní pravidla pohybových her Příprava a organizace</p> <p>Výběr hry podle podmínek např.: petanque, badminton, stolní tenis, ringo, nohejbal, softtenis, tenis, kriket, jízda na kolečkových bruslích, softbal</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Gymnastika a úpoly		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> cvičí podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy podle svých předpokladů předvede osvojované činnosti z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je s pomocí učitele aplikuje bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích zhodnotí význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek respektuje zásady postupného zatěžování a řídí se jimi rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu podle svých předpokladů předvede jednoduchá úpolová cvičení uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení Záchrana a dopomoc Akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina Šplh na tyči Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika, tance Technika a estetika pohybu Protahovací a napínací cvičení (strečink) Základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, pády Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Lyžování, snowboarding, bruslení		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v moderní výzbroji a výstroji, připraví lyže, snowboard vysvětlí základní pravidla lyžařských, snowboardových disciplín řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného navrhne, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě osvojí si bezpečný pohyb na sjezdových lyžích, snowboardu zdůvodní význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě 	<p>Výzbroj a výstroj, její příprava udržování Zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce Sjezdový, snowboardový výcvik Bruslařský výcvik podle aktuálních podmínek Pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> naš životní styl prostředí a zdraví

Předmět: tělesná výchova, ročník: 8.		
Pohyb a zdraví		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost samostatně se zahřeje a protáhne před cvičením, protáhne a uvolní se i po cvičení oddržuje správné polohy při cvičení s pomocí zrcadla používá aktivně osvojené pojmy vysvětlí pojem zdravý životní styl, změří srdeční frekvenci a stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku oddržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<p>Zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p> <p>Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>Průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebezpečí - moje tělo, moje psychika seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací
Atletika (základy atletických činností)		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v běžích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti osvojí si podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu a vrhu koulí zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o zlepšení v průběhu školního roku uvede, případně zjistí jména některých známých atletů, našich nebo světových 	<p>Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech)</p> <p>Vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)</p> <p>Štafetový běh</p> <p>Překážkový běh (přes improvizované i umělé nízké překážky)</p> <p>Skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna (dle akt. podmínek školy)</p> <p>Skok do výšky z plného rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu; vrh koulí spojení sunu a vrhu</p> <p>Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>Zásady bezpečnosti</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
Sportovní hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provede v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a herních systémů osvojí si podle svých předpokladů taktiku hry a oddržuje (pomoc spoluhráčů a učitele) osvojí si základní pravidla a uplatňuje je respektuje výrok rozhodčího snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po utkání objasní základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pátkové ...) uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)</p> <p>Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her</p> <p>Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p> <p>Základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání; příprava hřiště na utkání</p> <p>Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal</p> <p>Herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita – nápady, originalita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - verbální a neverbální sdělování kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.

Pohybové hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry uplatňuje podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře samostatně provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly – reaguje na osvojované pojmy samostatně zorganizuje pohybovou hru zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů jedná fair-play 	<p>Význam pohybu pro zdraví Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel Základní pravidla pohybových her Příprava a organizace</p> <p>Výběr hry podle podmínek např.: petanque, badminton, stolní tenis, ringo, nohejbal, softtenis, tenis, kriket, jízda na kolečkových bruslích, softbal</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Gymnastika a úpoly		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> cvičí podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy podle svých předpokladů předvede osvojované činnosti z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je s pomocí spolužáků aplikuje bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích zhodnotí význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek respektuje zásady postupného zatěžování a řídí se jimi rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu podle svých předpokladů předvede jednoduchá úpolová cvičení uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení Záchrana a dopomoc Akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina Šplh na tyči a na laně Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika, tance Technika a estetika pohybu Protahovací a napínací cvičení (strečink) Základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, pády Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Lyžování, snowboarding, bruslení		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v moderní výzbroji a výstroji, připraví lyže, snowboard vysvětlí základní pravidla lyžařských, snowboardových disciplín řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného navrhne, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě osvojí si bezpečný pohyb na sjezdových lyžích, snowboardu zdůvodní význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě 	<p>Výzbroj a výstroj, její příprava udržování Zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce Sjezdový, snowboardový výcvik Bruslařský výcvik podle aktuálních podmínek Pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> náš životní styl prostředí a zdraví

Předmět: tělesná výchova, ročník: 9.		
Pohyb a zdraví		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam pohybu a podle svých schopností a ročního období zařazuje pohybové činnosti do svého režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost samostatně se zahřeje a protáhne před cvičením, protáhne a uvolní se i po cvičení dodržuje správné polohy při cvičení používá aktivně osvojené pojmy vysvětlí pojem zdravý životní styl, změří srdeční frekvenci a stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o jejich zlepšování v průběhu školního roku dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady v jakémkoli prostředí a předchází úrazu a onemocnění 	<p>Zdravý životní styl, význam pohybových aktivit pro zdraví</p> <p>Základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení</p> <p>Základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu</p> <p>Průpravná, kompenzační a vyrovnávací cvičení</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a klimatických podmínkách</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> sebepoznání a sebezpečení - moje tělo, moje psychika seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací
Atletika (základy atletických činností)		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a běžecké vytrvalosti a odrazové schopnosti v bězích a skocích; samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti osvojí si podle svých předpokladů techniku a taktiku rychlého běhu a vytrvalého běhu v terénu i na dráze podle svých předpokladů zvládá techniku hodů míčkem z rozběhu a vrhu koulí zvládá podle svých předpokladů techniku skoků do dálky a do výšky z individuálního rozběhu aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti atletické činnosti v tělocvičně, na hřišti i v terénu spojuje s bezpečností v konkrétních podmínkách provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony posoudí úroveň svých pohybových schopností, usiluje o zlepšení v průběhu školního roku uvede, případně zjistí jména některých známých atletů, našich nebo světových 	<p>Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech)</p> <p>Vytrvalý běh na dráze do 12 minut; do 1500 m (D), do 3000 m (CH)</p> <p>Štafetový běh</p> <p>Překážkový běh (přes improvizované i umělé nízké překážky)</p> <p>Skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna (dle akt. podmínek školy)</p> <p>Skok do výšky z plného rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu; vrh koulí spojení sunu a vrhu</p> <p>Základní pravidla atletických soutěží</p> <p>Zásady bezpečnosti</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování
Sportovní hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provede v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře samostatně volí a uplatňuje vhodné rozvojové činnosti podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a herních systémů osvojí si podle svých předpokladů taktiku hry a dodržuje (pomoc spoluhráčů a učitele) osvojí si základní pravidla a uplatňuje je respektuje výroky rozhodčího snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním i po utkání objasní základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové ...) uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Průpravná cvičení bez míče i s míčem, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená apod.)</p> <p>Základní principy pro řízení a rozhodování sportovních her</p> <p>Význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře</p> <p>Základní pravidla sportovních her; příprava a organizace utkání; příprava hřiště na utkání</p> <p>Specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách</p> <p>Sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal</p> <p>Herní činnosti, herní kombinace a herní systémy vybraných sportovních her</p> <p>Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace - sebeovládání, zvládání stresových situací kreativita – nápady, originalita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikace - verbální a neverbální sdělování kooperace a kompetice - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.

Pohybové hry		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si v souvislosti s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře podle svých předpokladů zlepšuje úroveň herních činností jednotlivce, herních kombinací a hry uplatňuje podle svých předpokladů techniku a taktiku hry; ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře samostatně provede základní údržbu náčiní a úpravu hřiště respektuje věkové, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly – reaguje na osvojované pojmy samostatně zorganizuje pohybovou hru zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů jedná fair-play 	<p>Význam pohybu pro zdraví Základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her Týmová hra podle platných nebo dohodnutých pravidel Základní pravidla pohybových her Příprava a organizace</p> <p>Výběr hry podle podmínek např.: petanque, badminton, stolní tenis, ringo, nohejbal, softtenis, tenis, kriket, jízda na kolečkových bruslích, softbal</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování • hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Gymnastika a úpoly		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> cvičí podle slovních pokynů, používá aktivně osvojované pojmy podle svých předpokladů předvede osvojované činnosti z osvojených cviků vytvoří za pomoci učitele krátké sestavy a zacvičí je aplikuje bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích zhodnotí význam jednotlivých forem cvičení pro spol. kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek respektuje zásady postupného zatěžování a řídí se jimi rozpozná různé tance, vytváří a provádí pohybovou vazbu podle svých předpokladů předvede jednoduchá úpolová cvičení uvede, případně zjistí jména některých známých sportovců, našich nebo světových 	<p>Pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje; průpravná cvičení Záchrana a pomoc Akrobacie, skoky a přeskoky, hrazda, kladina Šplh na tyči a na laně Zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality Rytmická a kondiční gymnastika, tance Technika a estetika pohybu Protahovací a napínací cvičení (strečink) Základní úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, pády Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování • seberegulace a sebeorganizace - sebeovládání, zvládání stresových situací • kreativita - nápady, originalita <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření podvědomí k odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování apod.
Lyžování, snowboarding, bruslení		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v moderní výzbroji a výstroji, připraví lyže, snowboard vysvětlí základní pravidla lyžařských, snowboardových disciplín řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny HS zabezpečí místo kolize a ošetření zraněného navrhne, jak se připravit na horskou túru, koho a jak informovat o zamýšlené cestě osvojí si bezpečný pohyb na sjezdových lyžích, snowboardu zdůvodní význam a způsob ochrany krajiny při zimních sportech dodržuje zákaz jízdy mimo sjezdové tratě 	<p>Výzbroj a výstroj, její příprava udržování Zásady bezpečnosti při pohybu v terénu a na sjezdovce Sjezdový, snowboardový výcvik Bruslařský výcvik podle aktuálních podmínek Pomoc při kolizi, ošetření poranění v improvizovaných podmínkách, zajištění přesunu</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • náš životní styl • prostředí a zdraví

5.19 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **pracovní činnosti** vychází z obsahu vzdělávací oblasti **člověk a svět práce RUP ZV**. Hlavním cílem předmětu je vést žáka k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, a tak přispět k životní a profesní orientaci. Předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Při výuce se žáci učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost, jsou též vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmět Pracovní činnosti vyučujeme od 1. - 9. ročníku. Vyučovací jednotka trvá 45 minut.

Pracovní činnosti na 1. stupni probíhají v kmenových třídách, zahrnuje 4 tematické okruhy: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů. Na 2. stupni probíhá výuka v odborných učebnách a na pozemku školy, zahrnuje 8 tematických okruhů: pěstitelství a chovatelství, přípravu pokrmů, svět práce, práce s technickými materiály, design a konstruování, provoz a údržbu domácnosti, práce s laboratorní technikou a využití digitálních technologií. Jednohodinová týdenní dotace předmětu lze ve vhodných případech organizovat střídavě jako dvouhodinovky 1/14 dnů. Součástí odborných učeben jsou řady závazné pro každého uživatele. S dodržováním pravidel řádů a se zásadami bezpečnosti jsou žáci seznámeni na počátku školního roku.

V předmětu pracovní činnosti se realizují průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

- výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření klíčových kompetencí

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- učíme žáky prakticky si osvojit práci podle návodu ve školní dílně, v cvičné kuchyňce, na školním pozemku, případně v dalších učebnách
- seznamujeme žáky s vlastnostmi materiálů, surovin a jejich použitelností
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je využívat v praktickém životě
- umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat a získané výsledky využívat v budoucnosti
- učíme žáky používat různé nástroje, nářadí a pomůcky při práci

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- snažíme se o rozvíjení tvořivosti, vytváříme podmínky k uplatnění vlastních nápadů
- učíme žáky samostatně promýšlet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů při praktických činnostech a učíme uvědomění si své zodpovědnosti za svěřené úkoly

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- rozšiřujeme slovní zásobu u žáků v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učíme žáky výstižně popisovat pracovní postupy
- rozvíjíme u žáků schopnost komunikovat s ostatními, naslouchat jejich názorům, dokázat v praktickém životě obhájit svá rozhodnutí či pracovní postupy
- seznamujeme žáky s významem odborných termínů v oblasti pěstitelství, přípravy pokrmů, práce v dílně a při volbě povolání a při dalších činnostech
- učíme žáky porozumět návodům, receptům, technickým postupům a jiným odborným textům

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- oceňujeme každou snahu žáka
- učíme spolupracovat ve dvojici či ve skupině
- vysvětlujeme žákům jejich roli ve skupině a jejich odpovědnost za splnění svěřeného úkolu

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- pěstujeme u žáků spoluzodpovědnost za ochranu životního prostředí při různých činnostech člověka v přírodě a ve společnosti
- nabádáme žáky k zodpovědnosti, aby při práci neohrozili zdraví a životy druhých

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme
- učíme správně a bezpečně používat nástroje, vybavení, materiály a suroviny
- klademe důraz na kvalitu práce
- vysvětlujeme, jak získané vědomosti využít v rámci volby budoucího povolání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 1.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává vlastnosti materiálu pomocí jednoduchých pomůcek a postupů • vytváří rozmanité předměty z tradičních i netradičních materiálů • napodobí předváděnou práci podle slovního návodu a předlohy • užívá jednoduchých technik • skládá, vytrhává, tvaruje, vystřihuje, lepí, stříhá • sbírá, třídí a suší přírodniny • dodržuje bezpečnost práce 	<u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita (pružnost nápadů, originalita) • rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, _pozornosti a soustředění)
<ul style="list-style-type: none"> • zachází bezpečně s díly stavebnice • pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy 	<u>Konstrukční činnosti</u> Jednoduché práce montážní a demontážní	OSV <u>Osobnostní rozvoj</u> <ul style="list-style-type: none"> • kreativita (pružnost nápadů, originalita)
<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, hodnotí • pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ve třídě • rozlišuje ovoce a zeleninu 	<u>Pěstitelské práce</u> Změny v přírodě podle ročních období Základní podmínky pro pěstování rostlin	EV <u>Základní podmínky života</u> <ul style="list-style-type: none"> • voda (význam vody pro lidské aktivity) • půda (zdroj výživy)
<ul style="list-style-type: none"> • předvede vhodné chování při stolování • dodržuje hygienu 	<u>Příprava pokrmů</u> Základní pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu	OSV <u>Sociální rozvoj</u> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace (dialog)

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 2.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá základní dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami pracuje podle slovního návodu a předlohy užívá jednoduchých technik skládá, vytrhává, tvaruje, vystřihuje, lepí, stříhá respektuje bezpečnost a hygienu práce sbírá, třídí a suší přírodniny dodržuje bezpečnost práce a základní poznatky o nástrojích a zacházení s nimi 	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> kreativita (pružnost nápadů, originalita) rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
<ul style="list-style-type: none"> ovládá elementární činnosti při práci se stavebnicemi pracuje podle návodu, předlohy a jednoduchého náčrtku zachází bezpečně s díly stavebnice 	<p>Konstrukční činnosti Jednoduché práce montážní a demontážní</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ve třídě rozlišuje ovoce a zeleninu 	<p>Pěstitelské práce Změny v přírodě podle ročních období Základní podmínky pro pěstování rostlin</p>	<p>EV Základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> voda (význam vody pro lidské aktivity) půda (zdroj výživy)
<ul style="list-style-type: none"> předvede vhodné chování při stolování dodržuje hygienu 	<p>Příprava pokrmů Základní pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu, výběr potravin</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) komunikace (dialog)

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 3.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu volí vhodné pracovní pomůcky udržuje pořádek na místě dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracuje s nůžkami a šablonami postupuje podle návodu vybírá vhodné přírodniny sbírá, třídí, suší, lisuje dbá na estetickou hodnotu výrobku pracuje podle vlastního pozorování dodržuje bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami ošetří drobná poranění v případě potřeby osvojuje si techniku stehů 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Zdobení, koláže Lisování a lepení rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Druhy stehů</p>	<p>OSV <u>Osobnostní rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduchou montáž a demontáž dle návodu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p><u>Konstrukční činnosti</u> Stavebnice konstrukční, jednoduché Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem</p>	<p>OSV <u>Sociální rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> kooperace a kompetice (pozitivní myšlení)
<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny ve třídě pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol) volí správné pomůcky dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti 	<p><u>Pěstitelské práce</u> Práce v koutku přírody Základní podmínky pro pěstování rostlin</p>	<p>EV <u>Základní podmínky života</u></p> <ul style="list-style-type: none"> voda (význam vody pro lidské aktivity) půda (zdroj obživy)
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje čistotu pracovní plochy, hygienu a bezpečnost práce osvojuje si základní pravidla stolování a společenského stolování připraví tabuli pro slavnostní stolování na modelové situaci 	<p><u>Příprava pokrmů</u> Příprava jednoduchých pokrmů Výběr potravin, zdravá výživa</p>	<p>OSV <u>Sociální rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině) komunikace (dialog)

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 4.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu využívá a volí vhodné pracovní pomůcky udrží pořádek dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti seznamuje se s lidovým řemeslem a tradicemi pracuje s nůžkami postupuje podle návodu měří, rýsuje, nařezává vybírá vhodné přírodniny sbírá, třídí, suší, lisuje dbá na estetickou hodnotu výrobku dbá na bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami ošetří drobná poranění v případě potřeby plánuje a organizuje vhodně svoji činnost osvojuje si techniky stehů 	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, drát) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Prostorové modely a dekorace Aranžování, koláže, zdobení Lisování a lepení listů rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Modelování těles Druhy stehů, vyšívání Přišívání knoflíků Stříhání podle šablony</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) kreativita (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)
<ul style="list-style-type: none"> provádí montáž a demontáž dle návodu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce předvede poskytnutí první pomoci na modelové situaci 	<p>Konstrukční činnosti Stavebnice konstrukční Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Sestavování dílů</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
<ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a okrasné květiny vysvětlí význam léčivých rostlin pro zdraví a prevenci vůči nemocem volí správné pomůcky dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol, slunečnice) 	<p>Pěstitelské práce Okrasné rostliny, léčivky Koření, zelenina Rostliny jedovaté</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> změny v krajině (krajina dříve a dnes) vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví) <p>Ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
<ul style="list-style-type: none"> dbá na čistotu na pracovní ploše, hygienu a bezpečnost práce dodržuje základní pravidla stolování a společenského chování zhodnotí vhodnost výběru potravin z hlediska zdravé výživy 	<p>Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr potravin Zdravá výživa</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy) <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 5.		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z daného materiálu • využívá a volí vhodné pracovní pomůcky • udržuje pořádek • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • seznamuje se s lidovým řemeslem a tradicemi • pracuje s nůžkami • postupuje podle návodu • měří, rýsuje, nařezává • vybírá vhodné přírodní • sbírá, třídí, suší, lisuje • dbá na estetickou hodnotu výrobku • pracuje podle vlastního pozorování • dbá na bezpečnost při práci s jehlou a nůžkami • ošetří drobná poranění • osvojuje si techniky stehů 	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu a jeho užití (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, drát, folie) Funkce pracovních nástrojů a pomůcek - využití Organizace práce Pracovní operace a postupy Jednoduché lidové techniky Zpracování vybraných materiálů Druhy a kvality papíru Práce se šablonou Prostorové modely a dekorace Aranžování, koláže, zdobení Lisování a lepení listů rostlin Vlastnosti hmoty Různé techniky zpracování Modelování těles, sněhové stavby Druhy stehů, vyšívání Přišívání knoflíků Střihání podle šablony Sestavování dílů</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) • kreativita (průžnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc)
<ul style="list-style-type: none"> • provádí montáž a demontáž dle návodu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<p>Konstrukční činnosti Stavebnice konstrukční Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle)
<ul style="list-style-type: none"> • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • vysvětlí význam léčivých rostlin pro zdraví a prevenci vůči nemocem • volí správné pomůcky • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • poučuje se o nebezpečí drog • pozoruje a vyhodnocuje pokusy se semeny (hrách, fazol, slunečnice apod.) 	<p>Pěstitelské práce Okrasné rostliny, léčivky Koření, zelenina Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy</p>	<p>EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • změny v krajině (krajina dříve a dnes) <p>Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví)
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na čistotu na pracovní ploše, hygienu a bezpečnost práce • zvládá základní pravidla stolování a společenského chování • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	<p>Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr potravin, nákup a skladování Zdravá výživa Příprava jednoduchých pokrmů</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času) • kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 6.		
Pěstitelství a chovatelství		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	Bezpečnost a hygiena práce	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče 	Kuchyně (základní vybavení, udržování pořádku a čistoty) Bezpečnost a hygiena provozu	
<ul style="list-style-type: none"> připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy 	Potraviny (výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku)	
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	Materiály (vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, kov, plasty, kompozity)	
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	Pracovní pomůcky (pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování) JJP (jednoduché pracovní operace a postupy)	
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (Př7) 	Základní podmínky pro pěstování (půda a její zprarování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů) Ovocné rostliny (druhy ovocných rostlin, způsoby pěstování, uskladnění a zpracování) (Př7)	
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu (Inf6) ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky (Inf6) 	Využití digitálních technologií Digitální technika (počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-Kniha, mobilní telefony (Inf6) Mobilní služby (operátoři, tarify) (Inf6)	

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 7.		
Příprava pokrmů		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	Bezpečnost a hygiena práce	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti 	Příprava pokrmů (úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů) Úprava stolu a stolování (jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole)	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu 	Práce s technickými materiály (důležité technologické postupy, organizace práce)	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • kreativita – originalita, tvořivost
<ul style="list-style-type: none"> • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	Technické náčrty a výkresy (technické informace, návody)	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace – regulace vlastního jednání
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	Technika a člověk (úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla)	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • zemědělství a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i> • <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> • <i>pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</i> • <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu (Př7)</i> 	Pěstitelské práce Okrasné rostliny <i>(základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru – hydroponie, bonsaje, řez, jednoduchá vazba, úprava květin) (Př7)</i>	EV Základní podmínky života <ul style="list-style-type: none"> • půda

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 8.		
Svět práce		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	Bezpečnost a hygiena práce	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druh
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché operace platebního styku a domácí účetnictví 	Finance, provoz a údržba domácnosti (rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti, údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti)	OSV Sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • poznávání lidí v jednotlivých skupinách • mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát <ul style="list-style-type: none"> • občan jako odpovědný člen společnosti MuV Etnický původ <ul style="list-style-type: none"> • rovnocennost všech etnických skupin a kultur
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízení, včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu 	Elektrotechnika v domácnosti (elektrické instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem)	OSV Osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání, sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebeovládání
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty (Př8) 	Chovatelství (chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty) (Př8)	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • průmysl a životní prostředí • odpady a hospodaření s odpady
<ul style="list-style-type: none"> • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (Ch8) • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl (Ch8) • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (Ch8) • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci (Ch8) • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři (Ch8) 	Práce s laboratorní technikou Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky (Ch8)	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě 	Svět práce Volba profesní orientace (základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb) Možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby)	
<ul style="list-style-type: none"> • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (Inf8) • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením (Inf8) 	Využití digitálních technologií Digitální technologie (bezdrátové technologie – /USB, Bluetooth, WiFi, GPRS, GSM, norma IEEE 802.11b/, (Inf8) navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování) (Inf8)	
<ul style="list-style-type: none"> • prování jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technickou kázeň • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	Práce s technickými materiály Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní postupy Organizace práce Technické náčrty a návody	

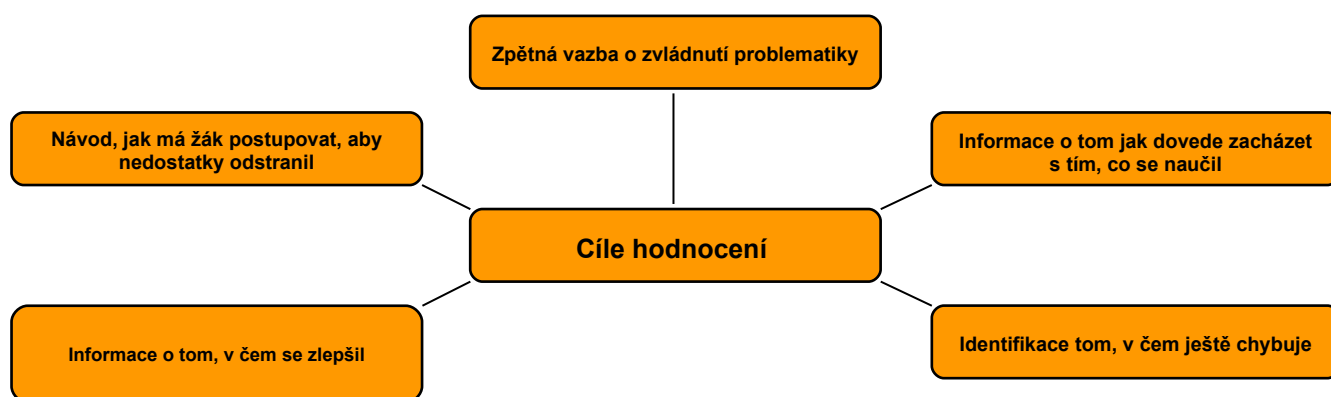
<ul style="list-style-type: none">• <i>užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</i>• <i>řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i>		
--	--	--

Předmět: pracovní činnosti, ročník: 9.		
Provoz a údržba domácnosti		
Očekávané výstupy předmětu	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Bezpečnost a hygiena práce</p>	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly a sebepoznání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé
<ul style="list-style-type: none"> • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>Svět práce Trh práce (povolání lidí, druhy pracovišť, druhy pracovních prostředků, druhy pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí na trhu práce) Zaměstnání (pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců) Podnikání (druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (Př7) 	<p>Pěstitelské práce Léčivé rostliny (pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie) (Př7)</p>	<p>OSV Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální • kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro etické zvládání situací konkurence <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů a rozhodovací dovednosti • zvládání problémů v mezilidských vztazích
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model (F8) • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. (F8) • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení (F8) • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu (F8) 	<p>Design a konstruování Konstrukce elektrických obvodů (stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, elektronické, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž) (F8) Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program (F8)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava (Inf9) • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení (Inf9) 	<p>Využití digitálních technologií Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací (úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení – synchronizace PDA s PC (Inf9)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchého programu daný modelem • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Design a konstruování Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý programech Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p> <p>Práce s technickými materiály Úloha techniky v životě člověka, technika a volný čas, tradice a řemesla a zneužití techniky Vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p>	

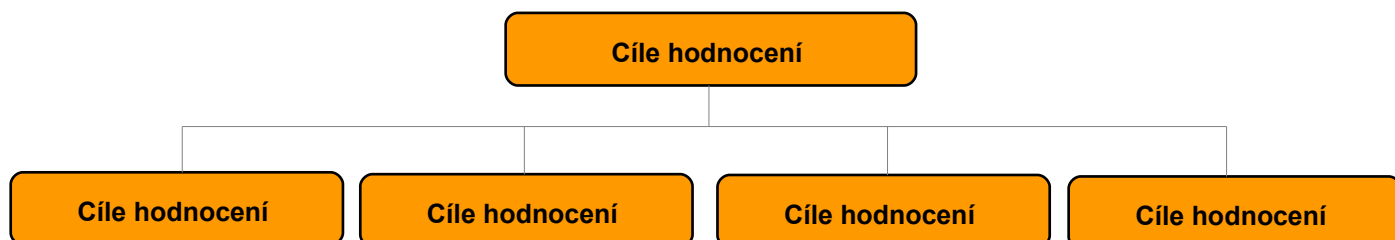
6 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je běžnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení je prováděno průběžně celý rok. S přihlédnutím k novým poznatkům v pedagogice a psychologii se částečně mění přístup k hodnocení – k jeho cílům a způsobům.

V naší škole spatřujeme cíl hodnocení v:

Co nepředstavuje hodnocení pro naše žáky:

Způsoby a pravidla hodnocení:

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybje, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by se mělo soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Hodnocení žáka vychází z posouzení míry dosažených očekávaných vstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, které vedou k rozvoji klíčových kompetencí. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Základem hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pěti klasifikačních stupních na 1. i 2. stupni. Vyučující je povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy, které upravují pravidla pro hodnocení. Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků jsou součástí školního řádu. Toto hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné (viz příloha – klasifikační řád vychází ze Zákona č. 561/2004 Sb.).

Na naší škole hodnotíme žáka klasifikací (1. – 9. ročník). Používáme pět klasifikačních stupňů.

- Na začátku prvního pololetí 1. ročníku jsou žáci hodnoceni pomocí obrázkových razítek tak, aby došlo k postupnému seznámení s pravidly hodnocení.
- Žáci s vývojovými poruchami učení mohou být, na žádost rodičů, klasifikováni slovně.
- Známkou z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k naučení, procvičení a zažití učební látky.
- Významné písemné práce (z hlediska dosažení vytyčené kompetence) jsou zakládány do složek žáka (součást žakovského portfolia).
- Tradiční ústní zkoušení u tabule postupně nahrazujeme efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – chyba je příležitost naučit se to lépe.
- Pro každou sledovanou kompetenci, jejíž zvládnutí hodnotíme známkou, jsou předem stanovena kritéria hodnocení.

Kriteria hodnocení

(viz příloha)

Sebehodnocení žáků

Velmi významným prvkem v našem vzdělávacím programu je snaha o účast dětí na vlastním hodnocení. Klasifikace není pouze jednostranným aktem, ale žák se učí svůj výkon, znalost a dovednost také sám ohodnotit. Jako prostředek používáme:

1. Rozhovor, vlastní rozbor práce
2. Individuální konzultace s vyučujícím

Autoevaluace školy

Naše škola se pochopitelně také musí zabývat celou řadou otázek, které souvisejí s plněním vytyčených cílů, s úspěšností výuky, zejména v období zavádění nových prvků do výchovně vzdělávacího procesu. Existuje celá řada zpětných vazeb, které je zapotřebí v průběhu vzdělávání sledovat a popřípadě v závislosti na jejich výsledcích také přijímat nezbytná opatření. V této souvislosti jsme si vytyčili sledované oblasti a cíle autoevaluace.

Autoevaluace školy a její další evaluační činnost slouží k poskytování nezbytné zpětné vazby, napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Cílem autoevaluace je zajistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Je současně i hodnocením kvality školy a hodnocením kvality ŠVP. Informace, které se nashromáždí v rámci evaluace, neukážou, které řešení je správné, ale umožní lépe pochopit daný problém a pomohou charakterizovat alternativy, které by mohly vést k jeho vyřešení. Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které zahrnuje i návrhy vhodných opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP.

Oblasti AE	Škola si sama formuluje své cíle	Podle čeho budu vyhodnocovat	Z jakého zdroje to zjistím	Četnost
Podmínky ke vzdělávání	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání na škole př. zlepšování podmínek	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	Pozorování, rozhovor	1x za rok
Spolupráce s rodiči a jejich postoj ke škole	Zvýšení spolupráce rodičů se školou. Spokojenost rodičů se školou	Naplněnost školy	Rozhovor, dotazník	2x za rok
Výsledky vzdělávání žáků	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	Postupné zlepšování vědomostí a dovedností žáků	Vyhodnocení žákovských prací, schopnost aplikace učiva	Průběžně, pololetní hodnocení žáků
Personální oblast	Kvalitní pedagogický sbor, odborný růst PP	Účast a využití DVPP ve výuce. Úspěchy žáků v soutěžích	Pozorování, rozhovor	průběžně
Školní klima	Spokojenost žáků a pracovníků ve škole	Spokojený žák, spokojený pracovník, rodič	Pozorování, dotazník, rozhovor	Průběžně, dotazník 1x za 3 roky
Kvalita vyučovacího procesu a úroveň práce jednotlivých pracovníků	Dosažení kvality vyučovacího procesu s vysokou úrovní práce PP	Metody práce, vystupování, jednání se žáky, rodiči	Pozorování, hospitace, vztah: učitel x žák, kázeň žáků, vedení dokumentace, akce mimo školu, prezentace školy na veřejnosti, akce pro žáky a rodiče	průběžně dokumentace: 1x za měsíc (TK) 2x za rok TV
Hospodaření	Plnění rozpočtů a závazných ukazatelů	Kladný hospodářský výsledek, zabezpečený chod školy	ČSI, hodnocení zřizovatele, KÚ	4x za rok
Odborné oblasti - revize, kontroly, BOZP, PO ...	Udržení dobrého technického stavu, dodržování předpisů		Revizní zprávy odborných firem	Revize dle plánů

Autoevaluace učitelů

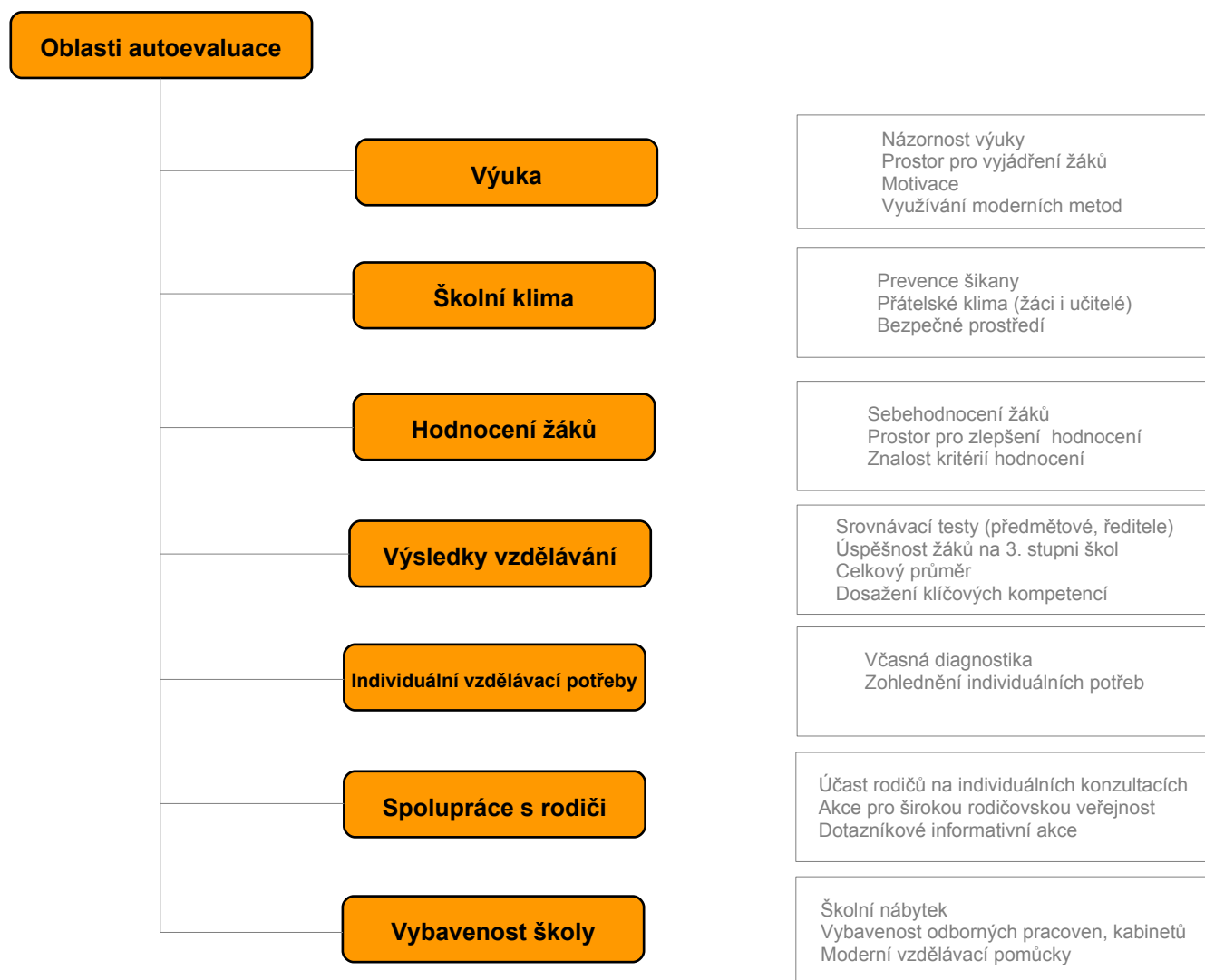
Součástí autoevaluace školy by měla být i autoevaluace učitelů, kteří výuku řídí, organizují a tím také nejvíce ovlivňují. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinělé hospitace, ale i o to, jak učitel výuku plánuje, jaké si stanovuje cíle, jak vyhodnocuje jejich naplnění a jak žáky v průběhu vzdělávání vede.

Časové rozvržení evaluačních činností

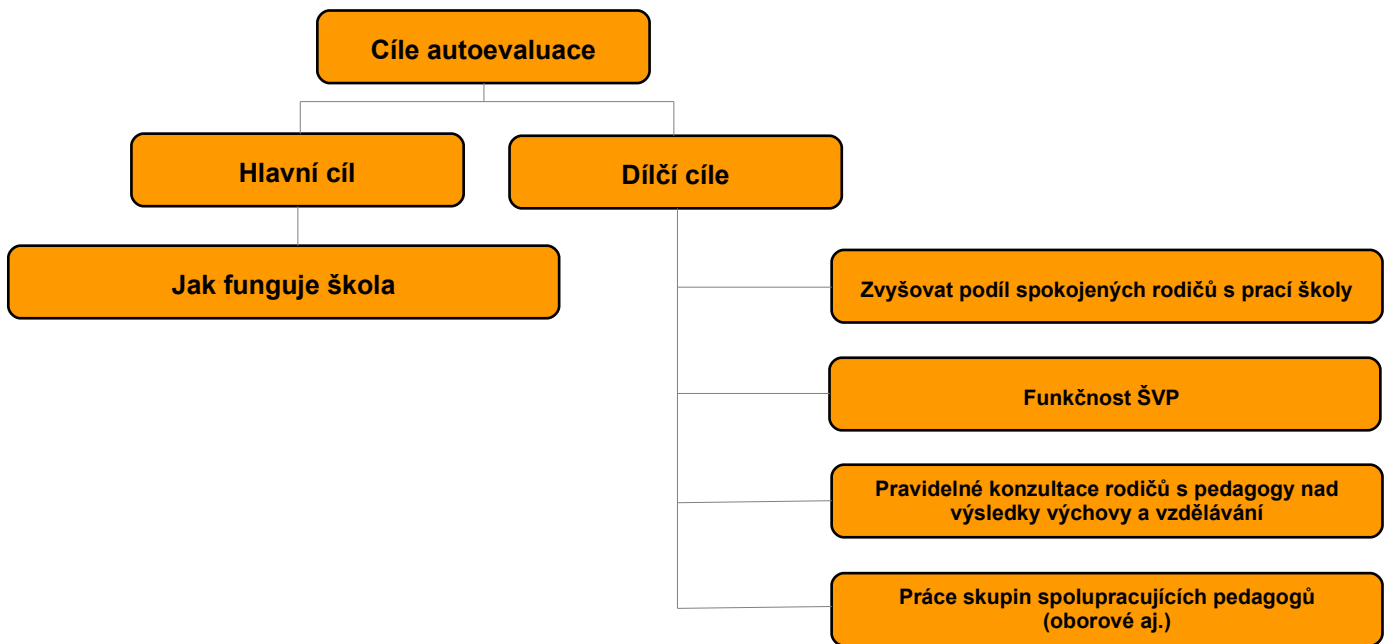
V měsíci červnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit proces realizace školního vzdělávacího programu a vést k jeho případným úpravám. Evaluační zpráva bude součástí výroční zprávy o činnosti školy za školní rok a jejím zpracováním bude pověřen evaluační tým. **Tento tým bude jmenován ředitelkou školy vždy v září na období jednoho školního roku.**

Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů a časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí evaluačního týmu.

Oblasti autoevaluace

Cíle autoevaluace

7 Závěr

Naším přáním je, aby se žáci v průběhu vzdělávání stávali vnímavými osobnostmi s vlastním úsudkem, schopností srovnávat a vyjádřit svůj postoj. Pro budoucí celoživotní vzdělávání je také nezbytné, aby se naučili „učit se“ a pochopili svůj vlastní význam a odpovědnost ve společnosti. Všechny tyto (a ještě řada jiných) důležité výstupy se dají shrnout do našeho prvořadého cíle, kterým je spokojené dítě a harmonická osobnost žáka.

Upozornění pro zřizovatele:

- Aby škola byla konkurence schopná s okolními moderními školami, je nutno neustále investovat do digitálních technologií.

Ve Vejprnicích 26. 08. 2016

Mgr. Petra Čiháková
ředitelka školy

8 Přílohy

8.1 KRITERIA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ (KLASIFIKAČNÍ ŘÁD)

8.2 DOPRAVNÍ VÝCHOVA